

БОБИ ЯКУМ

Паймони Куҳан оиди никоҳ

Оятҳои Китоби Муқаддас барои хондан:

Ҳастӣ 1:27,28; 2:18-25; 27:7-23; 34:7; 2Подшоҳон 6:20-23; Масалҳо 31:10-31; Малокии пайғамбар 2:10-17; Матто 19:3-12; 1Қўринтиён 6:15-20; 11:9; 1Таслўникиён 4:3.

Оят барои аз ёд кардан: Ҳастӣ 2:24

Фикри асосии боб: Худо ҳангоми офариниш барои никоҳ асос гузоштааст ва мо ба воситаи фаҳмидани он мақсади Ёро барои никоҳ дарк карда метавонем.

Ҳангоме фарисиён аз Исо оиди муқаддасӣ ва давомнокии никоҳ пурсиданд, Ё ба таълимоти Худо, ки дар китоби Ҳастӣ оварда шудааст, таъя намуда, ба онҳо ҷавоб гуфт. Ё метавонист тасаввуроти мутафаккирони бузурги он давраро истифода барад, ё таълимоти муаллимони машҳури динро такрор намуда, баҳс орояд (мақсади пурсандагон, шояд, дар ҳамин буд). Инчунин Ё метавонист анъанаҳои гуногуни никоҳро, ки дар замони ва миллатҳои гуногун вучуд доштанд, фаҳмонда, фарисиёнро ба хомӯшӣ водор созад. Вале Исо дидаву доништа ба китоби Ҳастӣ ишора мекунад. Ҷавоби Ё нуқтаи назари дуруст буда, барои мушоҳида намудани қоидаҳои илоҳии никоҳ ва оила асос мебошад.

Никоҳ дар нури офариниш

Порчаи якуми Китоби Муқаддас, ки Худованд ҳангоми ҷавоби Худ истифода бурд, Ҳастӣ 1:27 буд. Бешубҳа, ҷавоби Ё баъзе аз шунавандагонашро ба таъҷуб овард, зеро онҳо байни ин оят ва мавзӯи сӯҳбат ягон алоқае намедиданд. Вале дар асоси тафсири Худованд ва дигар порчаҳои Китоби Муқаддас аниқ мегардад, ки Ҳастӣ 1:27 калид барои фаҳмидани нуқтаи назари илоҳӣ оид ба

никоҳ мебошад. Биёед хусусиятҳои ин оятро, ки ба никоҳ алоқа доранд, дида мебароем.

Аввал, ба моҳияти меҳнати эҷодкоронаи Худо як назар кунед. Одам махлуке нест, ки дар чараёни ташаккул инкишоф ёфта бошад ва никоҳ мафҳуми инкишофёбанда нест. Одам махлуқи махсусест, ки ба сурат ва шабоҳати Офаридгор офарида шудааст. Дар чунин ҳолат ахлоқ, масъулият назди Худо ва итоат ба қонунҳои Худо муҳим мебошанд.

Китоби Ҳастӣ аниқ мефаҳмонад, ки никоҳ як қисми амали офаридгории Худо буд. Никоҳ ягон воқеаи тасодуфӣ ё худ фикри одамӣ набуд. Он ақидаи Худо аст. Бинобар ин, никоҳ, чуноне ки дар Китоби Муқаддас тасвир мешавад, чизест, ки Худо барои ҳамаи одамон хоҳон аст.

Дуюм, қайд кардан муҳим аст, ки Худо як мард ва як занро офарид. Худо як мард ва се зан, ё ду марду ду занро наофарид. Ў як мард ва як занро офарид ва хост, ки онҳо якҷоя ба ақди никоҳ дароянд. Фарқиятҳои ҷинсӣ асоси никоҳи илоҳӣ мебошанд. ҳар гуна таълимоте ки фарқиятҳои ҷинсиро барҳам доданӣ мешавад, ба ин тариқ никоҳи илоҳиро барҳам додан мехоҳад.

Сеюм, Худо мувофиқи нақшаи Худ мард ва занро ҳамчун ду махлуқи гуногун офарид. Дар асоси Ҳастӣ 1:27 мо гуфта метавонем, ки агар шумо зан бошед, ин бо сабаби он аст, ки Худо мехоҳад шумо чунин бошед ва бо мардон низ ҳамчунин.

Норизогии баъзе одамон аз ҷинси худ ба таълимоти Китоби Муқаддас мувофиқ нест. Китоби Муқаддас аниқ таълим медиҳад, ки Худи Худо фарқиятҳои ҷинсиро офаридааст. Ў аниқ ишора кард, ки ҳам занҳо ва ҳам мардҳо арзиши баробар доранд, инчунин барои мардҳо ва занҳо дар никоҳ ва ҳаёти оилавӣ нақшҳои гуногун барқарор намуд.

Хошишмандем ба Ҳастӣ 1:28 диққат диҳед. Дар дунёи мо, ки пур аз бадбахтӣ ва фоҷиаҳои оилавӣ аст, мунтазам ба ин оят диққат додани мо фоидаовар аст. Мо бояд дар хотир дорем, ки муносибати аввалаи Худо нисбат ба махлуқи Худ бобаракат буд: "... ва Худо онҳоро баракат дод". Инчунин бояд қайд кард, ки Худо никоҳро низ баракат дод. Дар Китоби Муқаддас ягон ишорае нест, ки Худо боре муносибати Худро нисбати баракат дар никоҳ дигаргун карда бошад.

Ин баракат аз мо талаб мекунад, ки муқаррароти Худоро иҷро намуда, намунаҳои ибратбахши онро пайравӣ намоем.

Худо муносибати Худо муқаррар намудааст. Ӯ роҳи баракатро таъмин намуд, вале қабули он ба мо вобаста аст. Мо ҳуқуқ дорем онро рад намоем, лекин дар чунин ҳолат хости неки Ӯро аз даст хоҳем дод. Мақсади ин китоб он аст, ки моро ба фаҳмиши Китоби Муқаддас ва риоя кардани таълимоти он оид ба никоҳ ва муносибатҳои оилавӣ водор кунад, то мо баракати Худоро соҳиб гардем.

Худо ба Одам ҳамсар дод

Порчаи дуёми Китоби Муқаддас, ки Исо хангоми ҷавоб ба фарисиён истифода бурд, Ҷастӣ 2:18-25 буд. Мо ғояҳои муҳими ин оятҳоро дар мушоҳидаи кӯтоҳи худ пурра дида баромада наметавонем, лекин чанде аз онҳоро қайд мекунем. Ман донишҷӯёни мулоҳизакорро ба омӯзиши амиқи мустақилона даъват менамоем.

Ин оятҳо нақши фаъоли Худоро дар офариниш нишон медиҳанд. Ба феълҳои, ки дар ин оятҳо истифода бурда шудаанд, диққат диҳед: “ба вучуд овард”, “гирифт”, “офарид”, “овард”. Худо медонист, ки Одам танҳо буд. Ҳеч ишора ба он, ки Одам худро танҳо ҳис мекард, нест. Китоби Муқаддас намегӯяд, ки вай аз ин бобат шикоят мекард. Бо вучуди ин Худо эҳтиёчи Одамро дида, онро қонеъ гардонд.

Пай баред, ки ҳеч ҳайвон ба Одам ёр шуда наметавонист. Одам бар ҳамаи ҳайвонот ҳукмрон шуд (оятҳои 19,20) ва ҳатто ҳар яки онҳоро ном ниҳод. Аммо инсон беназир аст. Вай ба сурати Худо офарида шудааст ва аз ҳайвон дида мақоми хеле баланд дорад. Одам бо Худо муносибат дошт, ки ҳеч ҳайвон инро доро набуд.

Инчунин бояд қайд намуд, ки Одам бо Худо он вақт муносибати вайроннашуда дошт. Бо вучуди ин вай ханӯз эҳтиёчи иҷтимоие дошт, ки ҳатто муносибат бо Худо онро қонеъ гардонда наметавонист. Ҳақиқате, ки Худо одамро бо эҳтиёҷ ба ҳамсар офарид, муҳим аст.

Ҳангоме Худо қарор кард, ки барои одам ҳамсаре офарад, онро мисли дигар махлуқот аз хоки замин наофарид. Худо махлуқе ба вучуд овард, ки дар амали пешинаи кирдигории ӯ мушоҳида намешавад. Худо яке аз қабурғаҳои Одамро гирифта, барои вай ҳамсар – занро офарид.

Офарида шудани Ҳавво дар эҷодкории Худо амали хотимаӣ буд. Агар Худо Ҳавворо аз хоки замин меофарид, ҳавво аз Одам, шояд, мисли дигар махлуқот фарқ мекард. Лекин Китоби Муқаддас аниқ мегӯяд, ки Худо ҳама насли одамизодро аз як хун ба вучуд овард (Аъмол 17:26). Хоҳ мард, ё зан, ҳама одамон ба сурати Худо офарида шудаанд.

Ҳавворо дидан замон Одам пай бурд, ки зан офаридаи нав ва беҳамто аст (Ҳастӣ 2:23). Ниҳоят вай як ёрдамчии хубе пайдо кард! “Вай зан номида мешавад, зеро ки аз мард гирифта шудааст”, – гуфта Одам то чӣ андоза кори бузург ба амал овардани Худоро фаҳмид.

Худо никоҳ барқарор намуд

Ҳастӣ 2:24 аз тасаввуроти мо дида мазмуни бештар дорад. Суханони ин оят дар дигар қисмҳои Китоби Муқаддас бештар дучор меоянд. Ин оят сазовори омӯзиши бодикқат мебошад. Биёед баъзе сабабҳои муҳим будани ин фикрро дида мебароем.

Биёед аввал оиди калимаҳои матни аслии Китоби Муқаддас, ки ҳамчун “тарк мекунад” ва “мечаспад” тарҷума шудаанд, мулоҳиза ронем. Китоби Муқаддас таълим медиҳад, ки фарзандон бояд падару модари худро хурмату эҳтиром намуда, дар охири умри онҳо барояшон ғамхорӣ намоянд. ҳамин тариқ, “тарк кардан” маънои қатъ кардани муносибатҳоро надорад. Ин оят нишон медиҳад, ки одамони оиладор бояд гурӯҳи нав ва ҷудоғонаи ҷамъиятро барпо кунанд.

“Тарк кардан” яке аз таълимотҳои асосии Китоби Муқаддас мебошад, ки ба ақидаи илоҳӣ – оилаи ҷудоғона меоварад. Ҳангоме марду зан пеши Худо оиладор мешаванд, гурӯҳи нави ҷамъиятро ташкил медиҳанд. Ҳамчунин зану шавҳар бояд дар ҳаёти худ ниятҳои Худоро ба ҷо оваранд. (Асоси ин таълимот он

аст, ки вобастагии аз ҳад зиёд ба падару модар метавонад никохро вайрон кунад).

Калимаи “часпидан” дошта сар надоданро ифода менамояд. Он тағйирнопазирӣ ва муқаддасии никохро тасвир мекунад. Дар никоҳи илоҳӣ марду зан на дар пеши ягон кас, балки назди якдигар ӯҳдадорӣ умрбод доранд.

Барои фаҳмидани ибораи “ва онҳо як тан хоҳанд буд”, биёед бубинем, ки Исо инро дар Матто 19:6 чӣ тавр маънидод намудааст. Исо ишора кард, ки тамоми ин порча ба ду одам дахл дорад. Никоҳ дар байни ду одам ягонагӣ ба вучуд меоварад, ки на фақат якҷоя будан, балки маъноӣ боз ҳам чуқуртар дорад. Ҳар гуна ду одам метавонанд якҷоя бошанд, лекин танҳо дар никоҳи илоҳӣ марду зан як тан мегарданд. Мо инро дар боби 5 бештар хоҳем омӯхт.

Ибораи “як тан” дар ин порча маъноӣ муҳим ва ғайриоддӣ дорад. Ин дар ҳақиқат ягонагии таркибиро ифода мекунад – як тани зиёда аз як тан иборатбуда ягонагии мутлақ нест (бояд қайд кард, ки худӣ ҳамин калима барои ифода намудани ягонагии таркибӣ дар Такрори Шариат 6:4 истифода мешавад). Агар ин порча ягонагии мутлақро ифода мекард, он гоҳ яке аз онҳо шахсияти худро гум мекард. Лекин ягонагии таркибӣ онро ифода мекунад, ки шахси оиладоршуда шахсияти худро нигоҳ медорад.

Аз 1Қўринтиён 6:15-20 фаҳмо мегардад, ки ибораи “як тан” ҳамчунин алоқаи чинсӣ дар никохро мефаҳмонад. Алоқаи чинсӣ дар никоҳ пас аз гуноҳ содир кардани Одаму Ҳавво сар нашуда буд. Он аз аввал барои онҳо як қисми мақсади Худо буд. Алоқаи чинсӣ дар никоҳ хуб ва дуруст мебошад (Ибриён 13:4).

Ду ҷиҳати никоҳ

Пеш аз он ки омӯзиши мухтасари Ҳастӣ боби 2-ро ба охир расонем, бояд ба ду ҷиҳати вучуддошта аҳамият диҳем.

Оид ба мард, никоҳ эҳтиёҷи ӯро қонеъ мегардонад. Худо эҳтиёҷи Одамро дида, Ҳавворо офарид ва вайро ба назди Одам овард.

Дар аксари ҷамъиятҳо ҷавононро таълим медиҳанд, ки мувофиқи хоҳиши худ ҳамсар чӯянд. Аммо таълимоти Китоби Муқаддас аз чунин ақида фарқ мекунад. Он ба ҳамсар эҳтиёҷ доштани мардро нишон медиҳад. Агар мард “ман зан меҳоҳам” гӯяд, ин хоҳиши начандон муҳим буда, зудгузар аст. Лекин агар мард гӯяд, ки “ба ман ҳамсар лозим аст, чунки Худо инро барои ҳаёти ман пешбинӣ намудааст”, бо ин эҳтиёҷи асосиро изҳор менамояд.

Оид ба зан, Худо Ҳавворо барои қонеъ гардонидани эҳтиёҷи Одам офарид. Ба ҳамин тариқ, мақоми асосии зан дар никоҳи илоҳӣ қонеъ гардондани эҳтиёҷи шавҳар мебошад.

Фириста Павлус дар 1Қўринтиён 11:9 ин ду ҷиҳатро ёдрас карда мегӯяд, ки на мард барои зан, балки зан барои мард офарида шудааст. Дар никоҳи илоҳӣ ин ду ҷиҳат муҳиманд ва агар ҳатто яке аз онҳо ғоиб бошад, никоҳ дар ҳақиқат илоҳӣ намешавад.

Боварӣ дар никоҳ

Ҳангоме мо никоҳҳои Паймони Қуҳанро меомӯзем, фаҳмидан осон аст, ки боварӣ дар муносибатҳои оиладорӣ зарур аст. Мо ҳама никоҳҳои Паймони Қуҳанро алоҳида омӯхта наметавонем, лекин донишҷӯи ҷиддӣ ба воситаи омӯзиши онҳо бисёр чизҳоро хоҳад омӯхт. Масалҳо 31:10-31 (махсусан ояти 11); 2Подшоҳон 6:20-23; Ҳастӣ 27:7-23-ро хонда, диққат диҳед, ки чӣ тавр ҳангоми нарасидани боварӣ дар никоҳ душвориҳо пайдо мешаванд. Инчунин пай баред, ки муносибатҳои солиму самимӣ дар никоҳ ба боварӣ мусоидат мекунанд.

Никоҳ аҳду паймон аст

Малокӣ 2:10-17 (махсусан ояти 14) нишон медиҳад, ки никоҳи илоҳӣ чунон муқаддас аст, ки Худо онро аҳду паймон мешуморад. Калимаи аҳд одатан созиши расмиро ифода мекунад, ки байни ду ё зиёда одамон баста мешавад.

Китоби Муқаддас аҳду паймони никоҳ, ё маросими расмии онро аниқ тасвир намекунад. Вале ақидаи аҳду паймон ва расман тасдиқ намудани никоҳ фикри Худост. Ҳам дар Паймони Кухан ва ҳам дар Паймони Навин, одамоне ки мақсадҳои Худоро мефаҳмиданд, ба воситаи иҷрои маросимҳои ҷамъиятӣ оиладор мешуданд. Дар чунин ҳолат оила ва ёру дӯстон никоҳи навро ҷашн мегирифтанд. Одамоне ки пинҳонӣ оиладор мешаванд, моҳияти аҳду паймони никоҳи илоҳиро намефаҳманд, ё онро эҳтиром намекунанд.

Ҷиҳати дигари аҳду паймон дар никоҳ ба алоқаҳои ҷинсӣ тааллуқ дорад. Алоқаҳои ҷинсӣ асоси никоҳро ташкил намедиҳанд, балки онро ташаккул медиҳанд (Ҳастӣ 2:24; 1Қўринтиён 6:15-20). Ҳам дар Паймони Кухан ва ҳам дар Паймони Навин ҳар гуна алоқаи наздики ҷинсие ки берун аз никоҳ аст, гуноҳ ба шумор меравад (Ҳастӣ 34:7; 1Таслўникиён 4:3).

Баъзеҳо бо кўшиши ихтисор намудани ҷиҳати расмии аҳду паймони никоҳ ба никоҳи илоҳӣ нописандӣ зоҳир мекунанд. Вале Китоби Муқаддас ба мо нишон медиҳад, ки аҳду паймон дар оиладоршавӣ қисми муҳими нақшаи Худо оиди никоҳ аст.

БОБИ ДУЮМ

Таълимоти Паймони Навин оиди никоҳ ва ҳаёти оилавӣ

Оятҳои Китоби Муқаддас барои хондан:

Масалҳо 18:22; 19:14; Матто 19:5,8; Румиён 7:1-3; 1Қўринтиён 7:39; 13:1-7; 2Қўринтиён 6:14-18; Эфсўсиён 3:14,15.

Оятҳо барои аз ёд кардан: Эфсўсиён 3:14,15

Фикри асосии боб: Паймони Навин таълимоти Паймони Куҳанро оиди никоҳ ва ҳаёти оилавӣ тасдиқ намуда, ҳамчунин таълимоти бисе чуқуртар медиҳад.

Паймони Куҳан ва Паймони Навин оид ба никоҳ ва ҳаёти оилавӣ мафҳумҳои якхеларо таълим медиҳанд. Паймони Куҳан қоидаҳои асосии никоҳро тасвир мекунад, ки Худо ҳангоми офариниш муқаррар карда буд. Паймони Навин ҳақиқатҳои Паймони Куҳанро бисе чуқуртар мефаҳмонад. Таълимотҳои Паймони Навин ва Паймони Куҳан гуногун нестанд. Худо ҳеҷ гоҳ мақсади Худо барои никоҳ дигаргун накардааст ва нахоҳад кард.

Оила ақидаи Худо аст

Акнун биед ба Эфсўсиён 3:14,15 тавачҷӯх намоем. Ин оятҳо дуои фириста Павлусро баён мекунанд, ки онро дар асри якум барои бовардорон гуфта буд. Он имрӯз ҳам барои мо ғоидабахш аст, чунки мақсади бузурги Худоро барои ҳамаи бовардорон нишон медиҳад. Мо он чизеро, ки ин дуо оиди оила мегӯяд, меомӯзем.

Дар ин ҷо Худои зинда “Падар” номида шудааст. Тасодуфӣ нест, ки Худо ин унвонро истифода мебарад. Худо чун Падар ба онҳое сухан мегӯяд, ки ба воситаи Исои Масеҳ ба Ў тааллуқ

доранд. Худо Падари мост. Мафҳуми “оила” аз Ё ба вучуд омад. Оила ақидаи Ёст.

Муаллифони Паймони Навин аҳамияти Худоро ҳамчун Падар мефаҳмиданд. Онҳо барои тасвири муносибатҳои бовардорон бо Худо забони оилавино истифода мебарданд. Онҳо ба бовардорон чун ба фарзандони Худо, писарону духтарони Ё муносибат мекарданд. Барои тасвири муносибатҳои байни бовардорон онҳо калимаҳои бародар ё хоҳарро истифода мебарданд.

Ниятҳо ва корҳои бисёри Худо ба оила алоқа доранд. Яке аз нақшаҳои Худо бо якдигар пайвастании як мард ва як зан дар муносибатҳои муқаддаси якумра аст, ки никоҳ номида мешавад. Чуноне ки дар Эфсӯсиён 3:15 дида мешавад, нақшаи Худо ҳамчунин ҳаёти якҷояи фарзандону падару модарро чун оила дар бар мегирад. Агар мо ақидаи Худовандро оиди оила муфассал омӯзем, хеле хуб мешавад.

Ҳамчунин аз ин оятҳо ба назар мерасад, ки ақидаи Худо нисбати никоҳ ва оила ба ҳама оилаҳо дахл дорад. Ғояи никоҳ ва зиндагии оилавӣ на танҳо масъалаи ҷамоат аст. Дар ҳақиқат Худо нақшаи Худро барои никоҳ хеле пеш аз пайдоиши ҷамоат барпо карда буд. Ҳамин тариқ ғояи илоҳии никоҳ ва ҳаёти оилавӣ мақсади Худо барои ҳамаи одамон аст. Ҳатто агар нобоварон низ ба сухани Худо нисбати никоҳ ва ҳаёти оилавӣ пайравӣ менамуданд, хушбахттар мешуданд.

Ниҳоят, Эфсӯсиён 3:15 нишон медиҳад, ки оилаҳо дар замин ва ҳам дар осмон вучуд доранд. Оилаи осмонӣ оилаи Худост. Одамон ба воситаи бовар ба Исои Масеҳ фарзандони Худо мегарданд (Ғалотиён 3:26).

Никоҳ интиҳоби ҳар як шахс аст

Ҳангоме мо таълимоти илоҳиро оиди никоҳ ва ҳаёти оилавӣ меомӯзем, бояд ба 1Қўринтиён 7:39 назар кунем. Ин оят мегӯяд, ки зан метавонад “ба ҳар касе ки хоҳад” ба шавҳар барояд. Ин ва ҳамин гуна баёнотҳо ба мо ёдрас мекунанд, ки никоҳи илоҳӣ

тасодуфан ба вучуд намеояд. Худо мехоҳад, ки одамон бо интихоби худ оиладор шаванд.

Дар маданиятҳои Паймони Куҳан ва Паймони Навин никоҳро ҳамеша оилаҳо барпо мекарданд. Гарчанде ин амали паҳншуда бошад ҳам, Китоби Муқаддас кушоду равшан мегӯяд, ки одамон барои интихоби ҳамсар озоданд. Мисол: оиди арӯс чустучӯ намудани Исҳоқ ва таълимоти Павлус оид ба оиладоршавиро дида бароед (Ҳастӣ боби 24; 1Қўринтиён боби 7).

Ба осонӣ фарз кардан мумкин аст, ки дар асри якум занҳо ҳангоми оиладоршавӣ интихоби худро надоштанд. Вале Худо никоҳро, ки бо сабаби ўҳдадорихои молиявӣ ва маданӣ ба амал меояд, дастгирӣ намекунад. Баръакс, Китоби Муқаддас никоҳро чун муносибате тасвир мекунад, ки дар он ҳам мард ва ҳам зан бо хоҳиши шахсӣ оиладор мешаванд.

Ҳамин тариқ хонандагоне ки ҳоло оиладор нашудаанд, бояд ба ягон шахс ё ҳолат иҷозат надиханд, ки онҳоро ба никоҳи нохоҳам маҷбур созад, чунки никоҳ чизи ниҳоят муқаддас аст. Никоҳ дар ҳаёти одамон муносибати аз ҳама доимӣ ва бисёр муҳим мебошад. Бинобар ин бо дуо, хуб фикр карда, сипас қарор қабул кардан лозим аст.

Бовардор дар интихоби ҳамсар озод аст, вале бо вучуди ин Худо дар масъалаи интихоб ҳудуд гузоштааст. Бовардор танҳо “дар Худованд” ҳамсар интихоб карда метавонад. 1Қўринтиён 7:39 яке аз оятҳои бисёре мебошад, ки ба бовардор бо шахси нобовар хонадор нашуданро таълим медиҳад.

Ҳатто агар бовардор ва нобовар оиладор шаванд ҳам, ҳеҷ гоҳ ягонагии ҳақиқӣ дошта наметавонанд, чунки барои ягонагии рӯҳӣ асос надоранд. Барои ягонагии ҳақиқӣ ба ҳар ду ҳамсар алоқаи рӯҳонӣ лозим аст, ки ба воситаи бовари тарафайн ба Исои Масеҳ мебошад (2Қўринтиён 6:14-18). Ҳамин тавр, барои оиладор шудан бовардор танҳо бовардорро интихоб карда метавонад.

Таълимоти Китоби Муқаддас оиди интихоби озоди ҳамсар нақши Худоро дар бунёди кардани никоҳи илоҳӣ ҳаргиз ихтисор намекунад. Оятҳо ба монанди: Масалҳо 18:22; 19:14 нишон медиҳанд, ки ҳангоме бовардорон аз Худо илтимос мекунанд, Ў барои қабули қарор ба онҳо ёрӣ медиҳад. Нақши фаъоли Худо

дар бунёд кардани никоҳ аз ақидаи “одамон фақат ошиқ шуда хонадор мешаванд” хеле фарқ мекунад.

Китоби Муқаддас мегӯяд, ки никоҳ ҳам дар интиҳоб ва ҳам дар муносибатҳо ҷавобгарии калон аст. Нуқтаи назари ҷаҳон, бар акси таълимоти илоҳӣ, бо бемасъулиятии комил фарқ мекунад. Ҳамин тариқ, баъзеҳо бе андеша оиладор мешаванд, вале, афсӯс, ки никоҳашон ҳамон гуна ба охир мерасад. Худо барои никоҳ мақсади муқаддас дорад. Мақсади ӯ таҳкурсии устуворро металабад.

Нақшаи Худо якҷаникоҳист

Ҳамчунин Паймони Навин таълимоти Паймони Қуҳанро маънидод карда мегӯяд, ки бояд танҳо як мард бо як зан оиладор шаванд. Худованд ибораи “ҳар ду”-ро ба ояти Паймони Қуҳан илова карда, ин ҳақиқатро ифода намуд (Матто 19:5). Фирита Павлус ин ҳақиқатро дар Румиён 7:1-3 тасдиқ менамояд. Ин намунаест аз оятҳои бисёре ки як ҳамсар доштани шахсро таълим медиҳанд, бинобар ин хонанда бояд оиди онҳо бо диққат андеша намояд.

Дар Паймони Қуҳан баъзе бандагони Худо зиёда аз як зан доштанд. Бинобар ин баъзеҳо мепурсанд, ки оё бисёрникоҳӣ як қисми нақшаи Худо барои никоҳ аст? Худованд Исои Масеҳ инро инкор намуда мегӯяд, ки чунин дигаргунӣ дар никоҳ бо сабаби “дилсахтии шумо” иҷозат дода шуда буд (Матто 19:8). Вале ин дигаргунӣ қисми нақшаи Худо набуд. Аз рӯи нақшаи Худо фақат марги ҳамсар ҳамсари дигарро аз ақди никоҳ озод мекунад.

Муҳаббат дар муносибатҳои оиладорӣ

Ҳайратовар нест, ки Паймони Навин аҳамияти муҳаббатро дар оиладорӣ махсус хотирнишон мекунад (Эфсӯсиён 5:25-33, Қўлассиён 3:19 ва Титус 2:3,4). Таъкидҳои махсус оиди муҳаббат дар никоҳ ба шавҳар нигаронида шудаанд. Гуфта шудааст, ки шавҳар бояд зани худро “чунон ки Масеҳ низ ба Ҷамоати Худ

муҳаббат дошт”, дӯст дорад. То чӣ андоза ҷавобгариӣ бузург! Китоби Муқаддас ҳамчунин мегӯяд, ки зан бояд шавҳарашро дӯст дорад. Бинобар ин никоҳ бе муҳаббат илоҳӣ нест.

Барои бехтар фаҳмидани нақши муҳаббат дар никоҳ мо бояд омӯзем, ки Китоби Муқаддас онро чӣ тавр маънидод мекунад. Фаҳмиши мо оиди муҳаббат вобаста ба ҳолату вазъият дигаргун шуда метавонад, аммо муҳаббати илоҳӣ чизи дигар аст. Он дар 1Қӯринтиён 13:1-7 ва дигар қисмҳои Китоби Муқаддас тасвир мешавад. Одамоне ки оиди никоҳ андеша мекунанд (ҳамчунин шахсонекӣ оиладор шудаанд), бояд ин оятҳоро бо диққат омӯзанд.

Китоби Муқаддас намегӯяд, ки шавҳар бояд ба зани худ ошиқ гардад. Ақидаи “ошиқ будан” аз амри Худованд оиди дӯст доштан куллан фарқ мекунад. Ҷамъияти ҳозиразамон фикр мекунад, ки муҳаббат худ аз худ ба вучуд меояд ва хангоми пайдо шудан ё даргузаштани он одам ҳеч қор карда наметавонад. Чунин ақида дар таълимоти Паймони Навин дучор намешавад.

Паймони Навин ба мо дӯст доштанро мефармояд. Муҳаббат дар Паймони Навин бошуурона ва фидокорона аст. Он танҳо дар ҳиссиёт асос намеёбад.

Дӯст доштан ба маънои илоҳӣ худро ба манфиати дигарон бахшидан аст. Муҳаббат на танҳо ҳиссиёт, балки амали фидокорона аст. Агар мо ба Китоби Муқаддас итоат намуда, худро ба манфиати дигарон бахшем, қисми ҳисшавандаи муҳаббат аз пайи ин меояд. Худо на ҳиссиёт, балки ба манфиат ва некӯаҳволии шахси дигар хизмат намуданро мефармояд.

Никоҳ барои тамоми умр аст

Бори дигар 1Қӯринтиён 7:39 ва Румиён 7:1-3-ро хонед. Ин оятҳо амри бовафоиро, ки дар Ҳастӣ 2:24 оварда шудааст, тафсир мекунанд. Мувофиқи нақшаи Худо, никоҳ то даме ки ҳар ду ҳамсар зиндаанд, давом мекунад. Имрӯз никоҳи умрбод қариб имконнопазир менамояд. Вале ҳар он чи дар рӯи замин рӯй медиҳад, на ҳамеша нияту мақсади Худоро инъикос мекунад.

Имрӯзҳо гуфтаҳои аниқ ва қатъии Худованд – “Ман ба талок нафрат дорам” қариб ба эътибор гирифта намешавад. Албатта одамоне, ки аз никоҳи шикасташуда зарар дидаанд, ба дилбардорӣ ва мадади Худо мӯхтоҷанд, то барои ҷаллоли Ё умр ба сар баранд. Лекин ҳар касе ки таълимоти Китоби Муқаддасро меомӯзад, бояд донад, ки Худо никоҳи якумраро хоҳон аст.

Ин нуқтаи назари тағйирнопазир шахсро ба муносибати ҷиддӣ водор мекунад. Аз чунин ақида ҳатто шогирдони Худованд ба хайрат омада гуфтанд, ки шояд оиладор нашудан беҳтар бошад? (Матто 19:10). Бо эҳтиром намудани пойдории никоҳ мо ҳақиқати Худоро эҳтиром менаноем.

Ўҳдадорӣ дар никоҳ

Калимаи ўҳдадорӣ ақидаҳои илоҳии боварӣ, аҳду паймон, интиҳоб, якканикоҳӣ, муҳаббат ва пойдории никоҳро дар бар мегирад. Ўҳдадорӣ асоси никоҳи илоҳист.

Ба бовардорон фармуда мешавад, ки якдигарро дӯст доранд. Ҳамчунин ба шавҳарон фармуда шудааст, ки занони худро дӯст доранд. Калимаи матни асли Китоби Муқаддас “агапе”, ки муҳаббат тарҷума мешавад, танҳо бо муҳаббат дар никоҳ маҳдуд нест. Бо вучуди ин, ўҳдадорӣ дар никоҳ беҳамто аст, ки махсус ба зану шавҳар тааллуқ дорад.

Дар филмҳо ё адабиёт зебой ва ҷиҳати ниҳонии муносибатҳои вафодоронаи ошиқӣ на он қадар дуруст тасвир ёфтаанд. Китоби Муқаддас муҳаббат дар никоҳро бо муҳаббати Исои Масеҳ ба Ҷамоати Худ монанд мекунад (Эфсӯсиён 5:25). Ягон тасаввуроти инсонӣ ба чунин монандии муқаддас баробар шуда наметавонад.

Дар замони мо дар никоҳ ва ҳаёти оилавӣ бисёр падидаҳои манфӣ вучуд доранд. Аммо бо вучуди ин мо бояд дар ёд нигоҳ дорем, ки Худо муносибатҳои дурусти оиладориро хоҳон аст ва онҳоеро, ки дар ҳақиқат никоҳи илоҳӣ доштан мехоҳанд, баракат медиҳад. Ё ҳоло ҳам мегӯяд, ки зани нек доштан “некбахтӣ” пайдо кардан аст (Масалҳо 18:22).

Нақши шавҳар дар оила

Оятҳои Китоби Муқаддас барои хондан:

Ҳастӣ 2; 18:19; 1Қўринтиён 11:3; 12:12-25; Эфсўсиён 5:22 то 6:4; Қўлассиён 3:18-21; 1Тимотиюс 3:4; 5:8; 1Петрус 3:7,8.

Оятҳо барои аз ёд кардан: Эфсўсиён 5:25; 1Қўринтиён 11:3.

Фикри асосии боб: Худо меҳақад, ки шавҳар дар оила роҳнамоиву роҳбарӣ намояд ва онро рӯҳан боқувват гардонад.

Китоби Муқаддас оиди бораи вазифаҳои зану шавҳар бисёр чиз мегӯяд. Худо дар иҷрои вазифаҳои оилавӣ ва ҷустуҷӯи роҳи дурусти ҳалли масъалаҳо моро танҳо нагузоштааст. Китоби Муқаддас нақш ва вазифаҳои моро дар оила бо тарзу усулҳои гуногун мефаҳмонад. Мо оятҳои бисёро меомӯзем, ки таълимоти Китоби Муқаддасро оиди вазифаҳои зану шавҳар мефаҳмонанд.

Аҳамияти вазифаи шахсӣ дар оила

Дар ин омӯзиш мо бояд ба суҳаноне диққат диҳем, ки Китоби Муқаддас барои тасвири нақшҳо ва вазифаҳои оилавӣ истифода мебарад. Китоби Муқаддас оиди нақшҳо ё муносибатҳои оилавӣ на маслиҳат, балки амр медиҳад. Масалан, Китоби Муқаддас намегӯяд, ки “шавҳарон, агар шумо дар асл хусусияти роҳбарикуниро дошта бошед, бояд роҳбари оила гардед. Агар дар асл ин хусусиятро доро набошед, бояд бо зани худ ягон соҳти дигарро кор карда бароед”. Китоби Муқаддас ба ҷои ин аниқ мегӯяд: “Чунон ки Исои Масеҳ сардори Ҷамоати Худ аст, ончунон шавҳар сардори зани худ мебошад” (Эфсўсиён 5:23). Ҳангоме Китоби Муқаддас оиди нақшҳои оилавӣ суҳан меронад, ҳамеша фармонро истифода мебарад ва интиҳоби ягонаи мо итоат кардан ё рад намудани он аст.

Дар баъзе маданиятҳо нақшҳо ва муносибатҳои оилавӣ сабаби нофаҳмӣ ва ҳатто душманӣ ҳам мегарданд. Бисёр одамон таълимоти Китоби Муқаддасро оиди нақшҳои оилавӣ рад мекунанд, баъзеҳо ҳатто зидди он мебароянд. Қисман ин аз сабаби он аст, ки урфу одат на ҳамеша ба таълимоти Китоби Муқаддас пайравӣ мекард ва рафтори ниҳоят нодуруст дар симои ҳақиқати Китоби Муқаддас тасвир мегашт. Ин сабабгори он шуд, ки баъзеҳо зидди ҳақиқати Китоби Муқаддас баромаданд.

Ба воситаи ин омӯзиш мо таълимоти аниқи илоҳиро меҷӯем, то аз рӯи ҳақиқатҳои он зиндагӣ намоем. Мо бояд донем, ки Китоби Муқаддас дар ин бобат чӣ мегӯяд, то дарк карда тавонем, ки кадом рафтор ҳақиқатан аз рӯи сухани Худо аст. Бигзор Худо ба мо баракат диҳад, то дар ин масъалаҳо ба Ӯ итоат намоем.

Монанди Исои Масеҳ сардорӣ кардан

Эфсӯсиён аз 5:22 то 6:4, ҳамчунин порчаи монандро дар Қўлассиён 3:18-21 хонед. Инҳо ягона оятҳо оиди вазифаву нақшҳо дар никоҳ нестанд, вале муҳиманд.

Мақоми муҳим доштани сардории шавҳар дар оила дар омӯзиши мо шояд шубҳаангез намояд, вале ин ақида дар тӯли тамоми Китоби Муқаддас такрор мешавад. Илова бар ин, услуби забон, ки дар ин матнҳо истифода шудааст, беҳамтост. Бинобар он таъкиди ин вазифаи муҳим аҳамияти калон дорад.

Агар мо Ҳастӣ боби 2-ро дида бароем, якчанд чизҳои ба вазифаи сардорӣ дахлдорро мебинем, ки Худо ба зиммаи мард гузоштааст.

1. Мард бо фармони бевоситаи Худо офарида шуда буд (Ҳастӣ 2:7). Аввал Одам офарида шуда буд, баъд – Ҳавво. Китоби Муқаддас аниқ мегӯяд, ки Ҳавво аз мард ва барои мард офарида шуда буд. Сипас зан назди мард оварда шуд ва ӯ ба зан ном ниҳод.
2. Паймони Куҳан ва ҳам Паймони Навин маълумот медиҳанд, ки аввал Ҳавво ба гуноҳ афтод, вале бо вучуди ин айби гуноҳи

онҳо бевосита ба зиммаи Одам афтод (Румиён 5:12; 1Тимотиюс 2:13,14).

3. Ҳангоме Худо баъди гуноҳ кардани Одаму Ҳавво ба боғи Адам омад, аввал Одамро чеғ зада ба ҷавобгарӣ водор сохт. Ин ва дигар оятҳои китоби Ҳастӣ нишон медиҳанд, ки Худо масъулияти сардориро ба зиммаи мард гузоштааст.

Дар Аҳди Ҷадид ақидаи сардорӣ бисёр такрор мешавад. Дар 1Қўринтиён 11:3 Худо тартиби сардориро тасвир мекунад: сардории Худо-Падар бар Масех, сардории Масех бар мард ва сардории мард бар зани худ. Пай баред, ки ин оят сардории Масехро бар шавҳар қатъиян таъкид менамояд.

Дар Китоби Муқаддас сардорӣ маънои ранҷондан ё тарсонданро надорад.

Ҳангоми тафсири ақидаи сардорӣ фириста Павлус таълим медиҳад, ки шавҳар набояд зани худро ранҷонад ё тарсонад (Эфсўсиён 5). Ў мефаҳмонад, ки сардорӣ ба воситаи ғамхорӣ меҳрубона ва муҳаббати ҳақиқӣ ифода меёбад. Ў ҳатто мегӯяд, ки шавҳарон “бояд занони худро мисли ҷисми худ дўстдоранд” (ояти 28). Ҳамин тариқ, шавҳар бояд бар зан ва оилаи худ ба воситаи муносибатҳои дўстдорона ва ҳаёти хуби масеҳӣ сардорӣ кунад.

Муомилаи бад барои шавҳари масеҳӣ комилан нодуруст аст (Қўлассиён 3:19). Шавҳар бояд бо зани худ ғамхорона ва бо фаҳмиш муносибат кунад. Ў бояд бо вай эҳтиромона ва оқилона муомила намояд. Китоби Муқаддас мегӯяд, ки агар шавҳар чунин рафтор накунад, ҳангоми дуо гуфтан ба “мамониат” дучор мешавад (1Петрус 3:7). Фириста Петрус таълимоти худро ҷамъбаст намуда, оиди никоҳ мегӯяд, ки шавҳару зан бояд дар муносибатҳо “ҳамфикр, ҳамдард, бародардўст, бошафқат, меҳрубон ва хоксор” бошанд (1Петрус 3:8).

Оиди сардории шавҳар бояд як ишораи дигаре кунем, ки дар 1Қўринтиён 11:3, ҳамчунин Матто 8:8-10 оварда шудааст. Дар 1Қўринтиён 8:8-10, Павлус фикри худро оиди сардорӣ бо суханҳои зерин оғоз карда мегӯяд: “Ҳамчунин мехоҳам бидонед, ки сардори ҳар мард Масех аст”. Инак, ягона роҳе ки бо он мард

метавонад вазифаи сардориро ба чо оварад, тахти сардории Исои Масеҳ зистани ўст.

Ба таври дигар гӯем, то андозае ки мард ба сардории Масеҳ итоат мекунад, ба ҳамон андоза вазифаи сардориро ба чо оварда метавонад. Тахти сардории Исои Масеҳ сардорӣ кардани шавҳар хеле муҳим аст, вале мутаассифона, ин падида аксаран мушоҳида намешавад.

Муҳаббат ўҳдадорӣ аст

Эфсӯсиён боби 5 ва Қўлассиён боби 3 ба масъулияти шавҳарон ишора намуда, таъкид мекунанд, ки онҳо бояд занҳои худро дӯстдоранд. Инак, муҳаббат барои аъзоёни оила вазифаи махсус аст. Ҳамчунин Китоби Муқаддас оиди зарурати шавҳарро дӯстдоштани зан хомӯш намеистад. Бо вучуди ин фармонҳои қатъие ки шавҳарон бояд занони худро дӯстдоранд, сазовори омӯзиши махсус аст.

Дар матни аслии Китоби Муқаддас, ҳангоме оиди муҳаббати шавҳар ба зан сухан меравад, калимаи “агапе” истифода мешавад. Ин ҳуди ҳамон калимаест, ки барои тасвири муҳаббати Худо ба чаҳон истифода шудааст (Юҳанно 3:16). Исо низ ҳангоме ба шогирдони Худ оиди дӯстдоштани якдигар сухан меронд, ҳуди ҳамин калимаи “агапе”-ро истифода бурд (Юҳанно 15:12).

“Агапе” на танҳо ҳиссиёти гармест, ки мо дар худ ба вучуд меоварем. Он хост ва хоҳиши ба манфиати дигарон хизмат карданро дар бар мегирад. Чунин муҳаббат аз Худо бармеояд (1Юҳанно 4:7). Одамон чунин муҳаббатро танҳо дар натиҷаи қабул кардани муҳаббати Худо зоҳир карда метавонанд (1Юҳанно 4:19).

Қисми муҳими ин амр ҳақиқати зерин аст: “Чунон ки Исои Масеҳ Ҷамоати Худро дӯстдошта барои он Ҷони Худро фидо кард, шавҳарон низ ҳамчунин бояд занони худро дӯстдоранд” (Эфсӯсиён 5:25). Ҳар як марди бовичдон аз чунин меъёри баланд ва муқаддас ба ҳайрат меояд. Кӣ метавонад муҳаббати Исои Масеҳро, ки ба Ҷамоати Худ дошт, тасаввур кунад? Кӣ метавонад муҳаббатеро дарк намояд, ки Масеҳро водор намуд барои

Ҷамоати Худ қурбон шавад? Ин меъёри баланд, ки шавҳар бояд зани худро ончунон дӯст дорад, нишон медиҳад, ки муҳаббат дар никоҳ то чӣ андоза муҳим аст.

Аз нуқтаи назари Китоби Муқаддас шавҳар зани худро беҳад дӯст дошта наметавонад. Шавҳари бовичдон эътироф мекунад, ки муҳаббатяш ба меъёри Худо мувофиқат карда наметавонад. Шавҳаре ки мехоҳад ба сухани Худо итоат кунад, ҳама имкониятҳоеро, ки Худо барои дӯст доштани зани ӯ фароҳам меоварад, истифода мебарад.

Мо бояд маънои калимаи нақшо муайян намоем. Нақш рафторест, ки одам дар мавқеи муайян дорад. Худо ба шавҳар мавқеи сардорӣ бар зан ва оиларо додааст. Аз ин мавқеъ, шавҳар бояд вазифаҳои худро ба воситаи муҳаббате ба ҷо оварад, ки ба муҳаббати Исои Масеҳ монанд аст.

Шавҳар бояд зани худро фаҳмад

Шавҳар илова ба дӯст доштани зани худ ва сардорӣ бар оила вазифаи дигар ҳам дорад. Масалан 1Петрус 3:7 мегӯяд, ки шавҳар бояд бо зани худ дар фаҳмиш ва хирад зиндагӣ кунад. Китоби Муқаддас мегӯяд, ки зани худро фаҳмидани шавҳар осон нест. Дар ҳақиқат ҳар шахсро, новобаста ба мард ё зан буданаш, фаҳмидан душвор аст. Лекин шавҳар бояд фикр ва одатҳои зани худро дарк намуда, бо вай аз рӯи фаҳмиш ва меҳрубонӣ муомила намояд. Пурра дарк намудани ҳамсар қисми аҷоиб ва хуби никоҳи илоҳист.

Ҷангоме шавҳарон “то чӣ андоза фаҳмидани зан душвор аст” гуфта шӯхӣ мекунанд, бо ин беитоатии худро нисбати Китоби Муқаддас баён менамоянд.

Шавҳаре ки нисбати занаш бепарво, беғам ва номехрубон аст, мувофиқи вазифаи худ зиндагӣ намекунад. Гуноҳҳои забон, ки Китоби Муқаддас моро аз онҳо огоҳ мекунад (Яъқуб 3:2-12), дар муносибатҳои оилавӣ аз ҳама зарарноканд. Бинобар ин шавҳар бояд аз сарзанишҳои зиёнрасон нисбати зани худ эҳтиёт шавад. Шавҳаре ки зани худро мезанад, аз вазифаҳои худ тамоман суиистеъмол мекунад.

Идора намудани оила

Дар 1Тимотиюс 3:4 мо меомӯзем, ки шавҳар ҳамчунин бояд оилаи худро идора кунад (дар боби оянда мо амри монандро барои зан меомӯзем).

Идоракунии шавҳар дар оила набояд аз рӯи худсариву золимӣ бошад, балки дар ҳамкорӣ ифода ёбад. Идоракунанда на ҳама қарор, балки қарорҳои муҳимро қабул намуда, роҳнамоӣ мекунад, то дигарон қарорҳои камаҳамиятро қабул карда тавонанд.

Идоракунии шавҳар дар оила ба сардории вай алоқаи наздик дорад. Шавҳаре ки дар ҳақиқат идоракунии оиларо сарфаҳм меравад, аз рафтори қатъӣ, ки ба фикри баъзеҳо барои иҷрои нақши сардорӣ зарур аст, худдорӣ мекунад.

Вазифаҳои дигар

Вазифаҳои дигари шавҳар, ки мо бояд омӯзем, инҳоянд:

- Шавҳар таъминкунандаи асосии рӯзғор аст (Ҳастӣ 2:15; 3:17-19; 1Тимотиюс 5:8);
- Шавҳар бояд занро эҳтиром намояд (1Петрус 3:7);
- Вазифаҳои падаронаи шавҳар (ба боби 6 нигаред).

Мо ба ҳаёти Иброҳим як назар намуда, омӯзиши мухтасарамонро оиди вазифаҳои шавҳар ба охир мерасонем (агар донишҷӯ тамоми ҳаёти Иброҳимро аз Ҳастӣ боби 12 то боби 25 омӯзад, хуб мешуд). Ба он чи Худо оиди Иброҳим дар Ҳастӣ 18:19 гуфтааст, диққат диҳед. Иброҳим худотарс буд ва ин ба наслҳои бисёр таъсири бобаракат овард. Бисёр падароне ҳастанд, ки агар фарзандони худро ба бовар меоварданд, худро хушбахт мешумориданд. Ҳаёти Иброҳим беғуноҳ набуд (Китоби Муқаддас инро аниқ меғӯяд). Бо вучуди ин вай намунаи хуби шавҳарест, ки вазифаи худро дар оила ба таври писандидаи Худо ба ҷо овард.

Нақши зан дар никоҳ ва оила

Оятҳои Китоби Муқаддас барои хондан: Ҳастӣ 12:14-19; 16:4,5; Масалҳо 31; Эфсӯсиён 5:22 то 6:4; Қўлассиён 3:18-21; 1Тимотиюс 5:14; Титус 2:3-5; 1Петрус 3:1-9.

Оятҳо барои аз ёд кардан: Эфсӯсиён 5:22,24

Фикри асосии боб: Мувофиқи нақшаи Худо оиди никоҳ ва ҳаёти оилавӣ, зан ва созандаи хона будан нақши муқаддас ва муҳим аст.

Дар боби гузашта мо таълимоти Китоби Муқаддасро оиди мавқеъ ва рафтори шавҳар дар оила омӯхтем. Он ҳамчунин нақши занро тасвир мекунад, ки мо онро дар ин боб хоҳем омӯхт. Пеш аз шурӯъ намудан биёед он чиро, ки оиди муносибатҳои оиладорӣ омӯхта будем, дида бароем.

Аз китоби Ҳастӣ боби 2 мо фаҳмидем, ки офариниши Ҳавво амали хотимавии Худо дар офариниш буд. Худо вайро аз хоки замин наофарид, балки барои ин яке аз қабурғаҳои Одамро истифода бурд. Бинобар ин он табиатеро, ки мард дорад, зан ҳам дорост. Ҳам зан ва ҳам мард ба сурати Худо офарида шудаанд. Ҳар дуи онҳо махлуқи маънавӣ буда, дорои арзиши баробар ва беинтиҳо мебошанд. Оятҳои ки оиди начот ва вазифаи мо барои ҷалоли Худо зистанро тасвир мекунанд, мегӯянд, ки дар Исои Масеҳ ҳам мард ва ҳам зан яканд (Ғалотиён 3:28).

Мо ҳамчунин қайд карда будем, ки Худо байни марду зан фарқиятҳои ҷинсӣ барқарор намуд. Муносибатҳои ҷинсӣ байни зану шавҳар ғояи Худост. Фарқиятҳо на фақат дар ҷисм ва табиати онҳо, балки дар никоҳ ва вазифаҳои ҳаёти оилавӣ низ дида мешаванд, ки Худо муқаррар намудааст.

Китоби Муқаддас вазифаҳои аъзоёни оиларо ҳамчун амр баён мекунад. Худо ба воситаи никоҳ ва вазифаҳои оилавӣ кӯшиш намекунад, ки одамонро паст занад. Баръакс, Худо ба мо нишон медиҳад, ки чӣ тавр мо мақсадҳои ӯро дар ҳаёти оилавӣ ба амал оварем. Офаридгор вазифаҳои оилавиرو ба мо ҳамчун

дастур пешкаш мекунад. Баъзеҳо чунин мешуморанд, ки таълимоти Китоби Муқаддас оиди вазифаҳои оилавӣ одамро паст мезанад. Мо бояд аз таъсири чунин одамон эҳтиёт шавем.

Китоби Муқаддас дар вазифаҳои шавҳарону занон баробарии хуб ва зебоеро нишон медиҳад. То даме ки мо нақши аъзоёни оиларо сарфаҳм наравем, нақшаи зебои Худоро барои никоҳ ва ҳаёти оилавӣ дар ҳақиқат дида наметавонем.

Нақши итоаткорӣ

Мо бояд чор матни асосиро, ки ба итоаткорӣ алоқа доранд, омӯзем: 1Қўринтиён 11:3; Эфсўсиён 5:22 то 6:4; Қўлассиён 3:18-21; 1Петрус 3:1-9.

Калимаи матни асли Китоби Муқаддас “хупотассу”, ки чун итоаткорӣ тарҷума шудааст, хеле шавқовар аст. “Хупотассу” – мартабаи ҳарбӣ, яъне таҳти роҳбарии касе буданро ифода менамояд. Масалан, афсарон дар ҳаёти ҳарбӣ таҳти роҳбарии генерал мебошанд. Ин калима маънои онро надорад, ки касе хислатҳои пастро дорост. Он муносибатҳоеро тасвир мекунад, ки байни одамон барқарор шудаанд.

Мафҳуми итоаткорӣ дар Паймони Навин васеъ истифода мешавад. Итоаткорӣ на танҳо ба муносибатҳои оиладорӣ дахл дорад. Масалан, Яъқуб аз ҳамаи бовардорон хоҳиш мекунад, ки ба Худо итоат намоянд (Яъқуб 4:7). Петрус бовардоронро таълим медиҳад, ки ба қонунҳои ҳукумат итоат намоянд (1Петрус 2:13). Павлус ба бовардорон мегӯяд, ки ба якдигар итоат кунанд (Эфсўсиён 5:21). Ҳамин тариқ, чуноне ки мо мебинем, итоаткорӣ хислати бовардор буда, ба фаҳмиши ҷаҳонӣ рост намеояд. Ҷаҳон моро таълим медиҳад, ки нисбати худ дилпур гардем, мақсадҳои худро ба даст оварем ва ҳуқуқҳои худро талаб намоем.

Вазифаи махсуси никоҳ ба шавҳари худ итоат кардани зан аст. Ба шавҳар итоат намудан барои зан меъёри баланд ва муқаддас аст: “Аммо чӣ тавре ки Ҷамоат ба Масеҳ тобеъ аст, ҳамон тавр занон низ бояд аз ҳар чиз ба шавҳарони худ тобеъ бошанд” (Эфсўсиён 5:24).

Китоби Муқаддас ҳеч гоҳ намегӯяд, ки шавҳарон бояд занони худро ба итоат маҷбур созанд. Шахсеро ба иҷрои вазифа маҷбур кардан зидди мақсади Худост. Итоаткорӣ бояд мисли итоат ба Масеҳ ихтиёрона бошад. Аз ҳамин сабаб Китоби Муқаддас ба занон ёдрас мекунад, то чуноне ки ба Худованд итоат мекунанд, ба шавҳарони худ итоат намоянд (Эфсӯсиён 5:22).

Қобили зикр аст, ки таҳти сардории каси дигар зистан муносибатҳои байни Исои Масеҳ ва Падари Ӯро тасвир мекунанд (1Қӯринтиён 11:3). Исои Масеҳ бо Падар як ва баробар буд (Юҳанно 5:23; 10:30; 14:9,10). Масеҳ барои иҷрои нақшаи Худованд ихтиёрона Худро ба Падар тобеъ намуда, барои гуноҳҳои мо мурд. Ба каси дигар ихтиёран итоат намудан аз итоати маҷбури фарқи калон дорад.

Муҳаббат барои занон низ вазифа мебошад!

Ба мо мунтазам мегӯянд, ки Китоби Муқаддас оиди он ки занон бояд шавҳарони худро дӯстдоранд, чизе намегӯяд. Вале Китоби Муқаддас ба занон ва модарон панду насиҳат дода, ҳамчунин мефармояд, ки дӯстдоштани шавҳар ва фарзандони худро ёд гиранд. Бар хилофи амр ба шавҳарон оиди дӯстдоштани зан, ин амр на ба он андоза қатъист. Вале чунин амр ҳаст ва мо бояд оиди он андеша кунем.

Худо меҳодад, ки муносибатҳои никоҳӣ муносибатҳои байни Масеҳ ва Ҷамоати Ӯро инъикос кунанд, бинобар ин занон бояд шавҳарони худро дӯстдоранд. Китоби Муқаддас аҳамияти муҳаббати бовардор ба Худоро зикр мекунад (1Юҳанно 4:7-21), агарчи муҳаббати бовардор амали ҷавобӣ ба муҳаббати бузурги Худост. Муҳаббат бояд як қисми муносибатҳои бовардор бо Худо бошад. Ҳамчунин муҳаббат дар муносибатҳои оиладорӣ бисёр муҳим аст. Агар никоҳ дар муҳаббати яктарафа асос меёфт, ин фоҷиавӣ мебуд.

Агар пай бурда бошад, дар порчаи матни баёнкардаи мо гуфта мешавад, ки занон бояд дӯстдоштанро ёд гиранд. Ин ақида шояд баъзе одамонро ҳайрон кунад, вале на онҳоро ки дили

одамро мефаҳманд. Муҳаббати одамӣ ба худпарастӣ майл дорад. Худо дар мо муҳаббати фидокорона дидан меҳаҳад. Чунин муҳаббат часоратеро металабад, то кас худро барои манфиати каси дигар баҳшида тавонад.

Муҳаббате ки занон бояд ёд гиранд, дар китоби Масалҳо боби 31 тасвир шудааст. Зане ки дар ин матн тасвир ёфтааст, шавҳарашро чунон дӯст медорад, ки “ба ӯ на бадӣ, балки тамоми умр некӣ мекунад” (Масалҳо 31:12). Чунин муҳаббат ҳиссиёти гарму кӯтоҳмуддат нест. Он қарори часуруна барои манфиати шахси дигар зистанро инъикос мекунад.

Оиди муносибатҳои оиладорӣ лаҳзае фикр кунед (агар оиладор бошед, оиди муносибатҳои оилавии худ). Агар зану шавҳар дар ҳақиқат худро ба манфиати якдигар бахшанд, то чӣ андоза ин муносибатҳо дигар мебуданд.

Эҳтиром вазифаи илоҳист

Суханони фириста Павлус дар Эфсӯсиён 5:33, “ва зан аз шавҳари худ битарсад”, диққати моро ҷалб мекунад. Дар ҳақиқат ҳар як масеҳӣ бояд атрофиёни худро эҳтиром намояд. Вале ин оят махсусан занонро таъкид намуда мегӯяд, ки зан бояд шавҳари худро эҳтиром намояд.

Бисёриҳо фикр мекунанд, ки эҳтиромро сазовор шудан даркор аст. Аз ин рӯ онҳо метавонанд пурсанд, ки агар мард сазовори ҳурмат набошад, оё ӯро эҳтиром кардан лозим аст? Ин суханони Павлус шояд чунон намоянд, ки шавҳар эҳтироми занашро ба воситаи дӯст доштани ӯ ва ба таври муносиб бо ӯ муомила кардан сазовор мегардад. Вале қисми охири ин суханон амро ифода менамоянд. Ӯ фарз намекунад, балки қатъиян амр медиҳад, ки занон шавҳарони худро эҳтиром намоянд. Ҳамин тариқ, эҳтироми зан ба рафтори шавҳар дахле надорад.

Барои беҳтар фаҳмидани амри Павлус, оиди эҳтироми Соро нисбат ба шавҳараш Иброҳим фикр кунед. Эҳтироми вай чӣ гуна будани эҳтироми занро пурра нишон медиҳад (1Петрус 3:6). Соро Иброҳимро хоҷаам меномид. Шумо шояд доништан мехостед, ки

дар кадом маврид Соро ба Иброҳим ҳамчун ба хоҷааш мурочиат мекард. Соро ин унвонро нисбати Иброҳим ҳатто баъди душвориҳову нофаҳмиҳое ки байни онҳо рӯй дода буданд, истифода мебард. Соро шавҳари худро ҳатто дар мавриде ки Иброҳим ба никоҳи онҳо осеб расонд, хурмат мекард (Ҳастӣ 12:14-19; 16:4,5).

Ба тарзи комил эҳтиромро сазовор шудан лозим аст, вале дар ин ҷаҳони одамони нокомил эҳтиром дар ҳама ҳолат вазифаи илоҳист. Эҳтироми зан ба шавҳари худ ҳамин гуна вазифа мебошад.

Вазифаи зан бо рӯзгори хона машғул шудан аст

Ҳангоми тасвири вазифаҳои оилавии зану шавҳар мо бештар оиди сардорӣ ва итоаткорӣ гап задем. Вале вазифаи сардорӣ кардани шавҳар (1Тимотиюс 3:5) ва бо рӯзгор машғул шудани зан дар оила (1Тимотиюс 5:14) аҳамияти калон доранд.

Ибораи сардорӣ кардан дар матни асли бо калимаи юнонии “деспот” ифода ёфтааст. Дар он замон он фақат шахсеро ифода мекард, ки дорои ҳуқуқ ва ҷавобгарии шахсӣ буд. Дар оилаи илоҳӣ зан барои бо рӯзгори хона машғул шудан ҳуқуқи шахсӣ дорад. Вай барои қабул кардани қарор дар рӯзгори хона ҳуқуқи илоҳӣ дорад. Шавҳари оқил обрӯи зани худро пурра дастгирӣ мекунад. Агар дар оила кӯдакон бошанд, чунин дастгирӣ хеле муҳим аст.

Мо вазифаи сардории шавҳар ва ҳуқуқи бо рӯзгори хона машғул шудани занро бо як мисол тасвир карда метавонем. Ин тасвири муносибатҳои байни ректори донишқада ва декани он мебошад.

Ректор донишқада ва фаъолиятҳои онро идора мекунад. Лекин вай тамоми корро ба ҷо намеоварад ва на ҳама қарорҳоро қабул мекунад. Бисёр касон таҳти роҳбарии ӯ қарор қабул мекунанд, вале ҳамчун сардори калон ректор дар идоракунии донишқада ҷавобгари асосӣ мебошад.

Декан шахсест, ки дар донишкада ҳуқуқ ва ҷавобгарии шахсӣ дорад. Декан сардори донишкада нест, лекин бисёр қарорҳои муҳим қабул намуда, чораҳои аҳамиятнок мебинад.

Ректори оқил ҳуқуқи деканро эътироф намуда, онро эҳтиром мекунад. Ў бо декан чун бо донишҷӯ муомила намекунад. Ҳамчунин зидди обрӯву эътибори ректор баромадани декан номумкин аст. Ҳам ректор ва ҳам декан бояд дар вазифаҳои муқарраршудаи худ якҷоя кор кунанд. Агар яке номуносиб рафтор кунад, оқибат бесарусомонӣ ба амал меояд.

Оилае ки дар таълимоти Китоби Муқаддас асос ёфтааст, бояд ҳамин тариқ амал кунад. Шавҳар дар оилаи худ сардорӣ мекунад (1Тимотиюс 3:5), зан бошад рӯзгори хонаро идора менамояд (1Тимотиюс 5:14). Шавҳар набояд бо занаш чун бо кӯдак рафтор кунад. Зан вазифаҳоро, ки Худо ба зиммаи вай гузоштааст, таҳти сардории шавҳараш иҷро мекунад.

Хулоса

Мо вазифаи занро дар хона ҳаматарафа наомӯхтем. ҳамчун шавҳар, зан вазифаҳои иловагии падару модариро дорад, ки мо онҳоро баъдтар меомӯзем.

Дар хотир нигоҳ доштан зарур аст, ки Китоби Муқаддас нақши занро дар намуди бад тасвир намекунад. Бисёр одамон нодуруст фикр мекунанд, ки никоҳи илоҳӣ ва нақши занон дар оила обрӯи занро мерезонад. Вале Китоби Муқаддас ҳолати зан – созандаи роҳати оилавиرو олиҳимматона тасвир мекунад. Амалан, Павлус мегӯяд, ки ҷавонзанон бояд дар Ҷамоат соҳибхоназани ҳақиқӣ буданро ёд гиранд (Титус 2:4,5).

Шахсе ки мавқеи илоҳии занро дар хона мефаҳмад, дарк мекунад, ки хизмати зан дар хона набояд бо ягон кори берун аз он бепарвоёна иваз гардад. Бо вучуди ин зани нақӯкоре ки дар китоби Масалҳо боби 31 тасвир шудааст, қувват ва қобилиятҳои иловагӣ низ дошт, ки дар ҷамъият истифода мебуд. Вай ашӯхо тайёр карда, мефурӯхт (ояти 24) ва мулк меҳарид (ояти 16). Аз ин мисол бармеояд, ки мо меҳнати занони худотарсро дар ҷамъият набояд манъ кунем.

БОБИ ПАНЧУМ

Мустаҳкам гардондани муносибатҳои самимии оилавӣ

Оятҳои Китоби Муқаддас барои хондан: 1Қўринтиён 7:1-5; 1Қўринтиён 13:1-7; 2Қўринтиён 6:14-18; Ибриён 13:4; 1Петрус 3:1-9;

Оятҳо барои аз ёд кардан: 1Петрус 3:8,9.

Фикри асосии боб: Худо меҳодад, ки никоҳ дар муносибатҳои инсонӣ аз ҳама муҳим ва наздиктарин бошад. Ӯ меҳодад, ки ҳамсарон барои баракат ва инкишофи якдигар хизмат намоянд.

Пеш аз оғози ин қисми омӯзиш биёед ба ёд оварем, ки никоҳи илоҳиро чӣ комил мегардонад.

Никоҳи илоҳӣ пайвастанӣ ду одам – марду зан аст, ки назди Худо арзиши баробар доранд. Ин одамон якҷоя мешаванд, чунки ба Исои Масеҳ бовар доранд ва меҳоянд мувофиқи таълимоти Ӯ зиндагӣ кунанд.

Никоҳи илоҳӣ як ҳамсар доштанро дар назар дорад ва барои тамоми умр аст. Одам танҳо як ҳамсар дошта, дигар бо ягон кас чунин муносибатҳо дошта наметавонад. Никоҳ доимӣ аст ва то дами марги яке аз ҳамсарон давом мекунад.

Никоҳи илоҳӣ аҳду паймон аст. Аҳду паймони никоҳ ба воситаи ваъдаҳои тарафайн зоҳир гардида, онро қонунӣ мегардонад. Маросим ё суҳанони аҳду паймони никоҳ дар Китоби Муқаддас аниқ тасвир нашуда бошанд ҳам, ба ақидаи илоҳӣ мувофиқат мекунад.

Никоҳи илоҳӣ муқаддас аст, зеро онро Худо муқаррар намудааст. Никоҳ муносибатҳои рӯҳӣ ва ҷисмист. Зану шавҳар дар он бояд ба воситаи ҳақиқат ва гуфтаҳои Худо зиндагӣ намоянд.

Нихоят, никоҳи илоҳӣ алоқаи чинсиро дар бар мегирад. Алоқаи чинсӣ никоҳро мустаҳкам мегардонад. Муносибатҳои наздик дар никоҳ ба воситаи алоқаҳои чинсӣ давом мекунанд.

Душвориҳо дар никоҳ

Барои беҳтар фаҳмидани вазифаҳо ва наздикӣ дар никоҳ мо бояд ба душвориҳои назар андозем, ки никоҳро ба харобӣ оварда метавонанд. Масеҳиёне ки асосан барои нақӯаҳволии оилаҳо хизмати Худоро мебаранд, ба чор сабаби асосӣ ишора мекунанд, ки никоҳи илоҳиро ба харобӣ оварда метавонанд.

Сабаби якум интихоби нодуруст аст. Баъзе никоҳҳо аз аввал бо сабаби интихоби бемулоҳиза ба мушкилӣ гирифта шудаанд. Чунин ҳамсарон оиди шахсият ва арзиши якдигар хеле кам андешида, аксаран ба ҳиссиёти худ саҳт вобастаанд.

Сабаби дуюм умедҳои ғайривоқеӣ аст. Аксаран яке аз ҳамсарон ба никоҳ даромада, аз ҳамсараш комилӣ ё дигаргуншавии фавриро интизор аст. Вале ҳангоми ба никоҳи якдигар даромадан одамон “ҳа” гуфтаи замон якбора дигаргун намешаванд.

Сабаби сеюм ба никоҳ тайёр набудан аст. Агар зану шавҳар пеш аз оиладоршавӣ панду насиҳати бохирадона гиранд, дар оянда аз баъзе душвориҳои ҷиддӣ раҳо ёфта метавонанд. То он вақте ки ҳамсарон қобилияти ҳал намудани душвориҳоро пайдо мекунанд, ба вучуд омадани нофаҳмиҳо аз имкон дур нест. Агар ин тавр шавад, то даме ки ин нофаҳмиҳо бартараф нагарданд, муносибатҳо ба самти нодуруст шитоб мекунанд. Дуруст гуфта шудааст, ки “пешгирии беморӣ назар ба шифо додани он беҳтар аст”.

Сабаби чорум афкори ғайриилоҳӣ мебошад. Фикрҳои ғайриилоҳӣ ба мақсад, қадру қимат, орзуву ҳавас ва рафтори мо нисбати ҳамсар таъсир намуда, ҷавр меоваранд. Чунин фикрҳо на танҳо сабаби душвориҳои ҳаёти шахсӣ мегарданд, балки ҳамчунин ба оила душвориҳои калон меоваранд.

Нақшаи бузурги Худо барои никоҳ

Акнун биёед ба тарафи мусбати никоҳи илоҳӣ назар кунем. Барои ин мо бояд ду ҷиҳати нақшаи бузурги Худоро мушоҳида намоем. Якум, мақсади умумии Худо барои ҳамаи одамон наҷот ба воситаи Писараш Исои Масеҳ аст. Мақсади бузурги Ӯ наҷот додани одамон ва ҳаёти онҳоро дигаргун намуда, ба симои Исои Масеҳ монанд кардан аст. Чунин дигаргуншавӣ ва монандшавӣ барои ҳар кас чизи беҳтарин аст. Китоби Муқаддас таълим медиҳад, ки иҷрои ин корро Худо ба ӯҳдаи Худ гирифтааст (Филиппиён 1:6).

Дуюм, Худо аксаран барои амалӣ гардондани ниятҳои Худ одамонро истифода мебарад. Худо тавоност. Ӯ фариштагони бисёре дорад, ки хости Ӯро ба ҷо меоваранд. Вале, бо вучуди ин, Китоби Муқаддас аниқ таълим медиҳад, ки ҳангоме одамон барои амалӣ гардондани ниятҳои Худо хизмат мекунанд, Ӯ хушҳол мешавад. Хизмат ба Масеҳ барои ҳар бовардор ҳам бартарӣ ва ҳам вазифа аст.

Аҷоиб нест, ки никоҳ бо ин ду ҷиҳати нақшаи Худо мувофиқат мекунад. Барои беҳтар фаҳмидани он, ки чӣ гуна никоҳ қисме аз нақшаи Худост, ба саволи зерин ҷавоб диҳед: “Агар Худо хоҳони он аст, ки шуморо ба сурати Масеҳ бештар монанд кунад ва барои ин шахсеро истифода бурдан хоҳад, пас кист мантиқитарин шахсе ки Ӯ истифода бурда тавонад?” Барои ба ин савол ҷавоб додан гӯед, ки барои шумо кӣ шахси наздиктарин аст ва дар ҳаёти шумо шахси таъсирбахштарин кист?

Агар шумо оиладор бошед, Худо метавонад барои дар ҳаёти шумо иҷро намудани мақсади Худ ҳамсаратонро истифода барад.

Агар мо никоҳро аз чунин нуқтаи назар дида бароем, мақсади муқаддаси Худоро мефаҳмем. Муносибатҳои оилавӣ ҳамон вақт муқаддас мешаванд, ки як ҳамсар худро чун воситаи Худо барои баракати ҳамсари дигар бинад. Фириста Павлус таълим медиҳад, ки ҳатто як бовардор барои тамоми аҳли оилааш баракат шуда метавонад (1Қўринтиён 7:14-16).

Ягонагӣ дар никоҳ

Китоби Муқаддас мегӯяд, ки дар никоҳи илоҳӣ ду кас “як тан мегарданд” (Ҳастӣ 2:24). Ин маънои онро дорад, ки Худо дар муносибатҳои никоҳӣ на танҳо умумият, балки ягонагиро хоҳон аст.

Ягонагӣ назар ба наздикии ҷисмонӣ маънои бисе чуқуртар дорад. Байни шахси бовардор ва нобовар ягонагии ҳақиқӣ имконнопазир аст. Аз ҳамин сабаб танҳо бо шахси бовардор оиладор гаштани бовардор бениҳоят муҳим мебошад. Фириста Павлус оиди ин масъала дар 2Кўринтиён 6:14-18 сухан меронад. Ӯ мегӯяд, ки дар никоҳи омехта ҳаёти рӯҳонӣ ва умумияти ҳақиқӣ буда наметавонад.

Ягонагӣ дар муносибатҳои никоҳӣ ягонагии таркибӣ мебошад. Дар ягонагии таркибӣ ҳар як ҳамсар шахсияти худро нигоҳ медорад. Ин имконият фароҳам меоварад, ки ҳар як ҳамсар хости Худоро ба ҷо оварад, рӯҳан калон шавад, ташаккул ёбад ва дар муносибатҳо комил гардад. Худо ҳамчунин ҳар як ҳамсарро барои дилбардорӣ, дастгирӣ ва устувор намудани ҳамсари худ истифода мебарад.

Яке аз роҳҳои санҷидани муваффақиятнокии никоҳ – бо замони навхонадорӣ муқоиса намудани балоғат, устуворӣ, фоиданокӣ ва хушбахтии ҳозираи ҳамсаратон аст. Аз худ пурсед, ки оё ҳамроҳи ҳамсари худ оиди инкишофи рӯҳонӣ ва шахсӣ сӯҳбат мекунед? Оё ба ҳамсаратон барои расидан ба мақсадҳо ёрӣ медиҳед?

Барои беҳтар фаҳмидани ин ба 1Петрус 3:7 нигаред. Дар ин ҷо Петрус мегӯяд, ки шавҳарон бо занон бояд бомулоҳиза рафтор кунанд. Мардон гоҳо ҳазл мекунанд, ки занонро фаҳмидан то чӣ андоза мушкил аст. Лекин марде ки аз рӯи таълимоти Китоби Муқаддас зистан мехоҳад, наметавонад дар паси чунин шӯҳихо пинҳон шавад. Китоби Муқаддас мегӯяд, ки шавҳар бояд кӯшиш кунад, то зани худро фаҳмад ва дар ҳамдигарфаҳмӣ ҳаёт ба сар барад. Агар чунин амали ӯ номуваффақ сурат гирад, дуоҳои ӯ бесамар хоҳанд буд. Ин мушкилоти хеле ҷиддӣ аст!

Ба ёд оваред, ки фаҳмидани кас осон нест. Ҳамаи мо шахсони чудоғона ва мураккаб ҳастем, аз ин сабаб барои фаҳмидани шахси дигар қувват, фикр ва дуои бисёр лозим аст. Яке аз зухуроти хуби никоҳ фаҳмидани ҳамсари худ мебошад.

Китоби Муқаддас мегӯяд, ки ин вазифаи шахси оиладор буда, иҷрои он имконпазир аст.

Алоқаи ҷинсӣ як қисми никоҳ аст

Нақшаи Худо барои никоҳ ҳамчунин алоқаи хуби ҷинсиро дар бар мегирад. Дар Ибриён 13:4 гуфта мешавад, ки муносибатҳои ҷинсӣ дар никоҳи илоҳӣ пок мебошанд. Ҳамчунин ин оят аз гуноҳҳои ҷинсӣ огоҳ мекунад. Китоби Муқаддас таълим медиҳад, ки дар никоҳ эҳтиёҷоти ҷинсии ҳамсарро қонеъ гардондан хуб аст (1Қўринтиён боби 7). Алоқаи ҷинсӣ дар никоҳ ёрӣ медиҳад, ки мо худро аз ҷустуҷӯи алоқаҳои нодуруст ҳимоя намоем. Ҳамин тариқ Павлус огоҳ мекунад, мо набояд алоқаи ҷинсиро барои ҳал намудани нофаҳмиҳо чун восита истифода барем.

Бояд қайд намуд, ки 1Қўринтиён боби 7 оиди ба дунё овардани фарзандон ҳеҷ чиз намегӯяд. Дар ин ҷо гуфта нашудааст, ки алоқаи ҷинсӣ танҳо воситаи пайдо намудани фарзандон аст. Баръакс, он муносибатҳои ҷинсиро чун васитаи хуб барои қонеъ гардондани эҳтиёҷоти ҷинсии ҳамсар тасвир мекунад. Бинобар ин оиладорон огоҳ мешаванд, ки нисбати эҳтиёҷоти ҷинсии якдигар бепарвоя накунад. Ҷаҳони мо диққати худро пурра ба алоқаи ҷинсӣ ҷалб намуда, онро ба ҳар восита гуноҳсират мекунад, бинобар ин мо бояд таълимоти илоҳиро оиди ин мавзӯ донем.

Масъалаи гуногунфикрӣ дар никоҳ

Гуногунфикрӣ байни одамони солимфикр як амри воқеъ аст. Зану шавҳар бояд роҳҳои ҳалли он ва оиди ин масъала сӯҳбат ороستانро ёд гиранд.

Китоби Муқаддас таълим медиҳад, ки шавҳар барои идора ва назорат намудани оила вазифадор аст, лекин ҳеҷ гоҳ даъво намекунад, ки “ҳақ ҳамеша ба ҷониби шавҳар аст”. Чуноне ки дар Китоби Муқаддас ҳикоят карда шудааст, дар яке аз душвориҳои

сахти оилавӣ Худо ба Иброҳим мефармояд, ки ба зани худ гӯш андохта, гуфтаҳои вайро ба ҷо оварад.

Яке аз насихатгарони машҳури ҳозиразамони масеҳӣ ба ҳамсарон якҷанд роҳҳои ҳалли гуногунфирро нишон медиҳад. Онҳо чунинанд:

1. “Пеш аз он ки зану шавҳар ба ҳалли душворӣ шурӯъ намоянд, бояд вақти муносиб ёбанд”. Ҳалли масъала ботартибии ақлу рӯҳро металабад. Агар зану шавҳар кӯшиш намоянд, ки дар шароит ё ҳолати номуносиб мушкилиҳои худро ҳал намоянд, онҳо ба муносибатҳои худ аз ғайри ин бештар зарар мерасонанд.
2. “Мо бояд дар хотир дошта бошем, ки мақсади ягонаи мо якдигарфаҳмӣ мебошад”. Зану шавҳар бояд ба ҳамдигар бовафо бошанд, чунки онҳо “дар як саф” мебошанд. Дар ин ҷо барои “ғалабаи шахсӣ ба даст овардан” ҷой нест. Баръакс, тамоми кӯшиш бояд ба он харҷ шавад, ки ба ҳар ду ва муносибатҳои оилавӣ ғайри ин оварад.
3. “Мо бояд силоҳи худро мунтазам тафтиш намоем, то дилпур гардем, ки он ҳалокатовар нест”. Ин суханонро дар замонҳои феодализм, ҳангоме дӯстон байни ҳамдигар зӯрозмоӣ ё “бозиҳои ҷангӣ” мегузаронданд, истифода мебаранд. Гуноҳҳои забон бисёранд ва Китоби Муқаддас моро огоҳ мекунад, ки мо бо ягон сухани хашминона ё сабуқфирона ба якдигар осеб нарасонем. Дар муносибатҳои Иброҳиму Соро як чизи бисёр хуб мушоҳида мешавад: онҳо ҳатто ҳангоме нофаҳмиҳои ҷиддӣ ҳалнашуда доштанд, бо ҳамдигар сӯҳбат карда метавонистанд. Суханро дар муносибатҳои оилавӣ чун силоҳи ҳалокатовари забон истифода бурдан мумкин нест.
4. “Мо на бо овози баланд, балки оромона бояд сӯҳбат кунем”. Ин чизи оддӣ намояд ҳам, аҳамияти калон дорад. Муҳокимаи масъала баъзан чунон тез шуда метавонад, ки ҳамсӯҳбатон ҳақ будани худро на бо далелҳои оқилона, балки бо овози баланд исбот мекунанд.

5. “Ҳеч гоҳ дар пеши мардум чанчол кардан ва ходисаҳои шахсиро фош намудан лозим нест”. Масъалаҳои шахсиро дар пеши мардум ҳал кардан лозим нест, зеро хашми идоранашаванда метавонад зарари ислоҳнопазир оварад. Китоби Муқаддас мегӯяд, ки “беақл тамоми хашми худро берун меоварад” ва забони бад метавонад дӯстонро аз ҳам ҷудо кунад (Масалҳо 29:11; 17:9).
6. “Барои осоиштагӣ дар вақташ бозистодан”. Агар яке аз ҳамсарон аз сӯҳбат монда шуда, ҳис кунад, ки баҳс бефоида аст, хубаш онро қатъ намояд, то даме ки барои ин имконияти мувофиқ фаро расад. Худованд гуфтааст: “Хушо сулҳҷӯён...”.
7. “Шафқат намуда, бахшида тавонистан”. Яке аз хусусиятҳои хубе ки Офаридгор ба одамизод додааст, қобилияти бахшидан мебошад. Вале ба ҷои ин мо мушоҳида менамоем, ки одамон хатоҳои каси дигарро муфассал дар ёд дошта, дар дилашон дарду алам бештар меафзояд. Аммо муҳаббати ҳақиқӣ чунин рафтор намекунад (1Қўринтиён 13:4-7). Бисёр вақт одамон ором нашуда, гузаштаро бозмегардонанд ва гуноҳу хатоҳои каси дигарро ба ёд меоранд. Дар ин ҳолат мо бояд суханони Худованди мо Исои Масеҳро ба ёд оварем, ки дар Матто боби 19 сабт шудаанд. Исо мегӯяд, ки сабаби талоқ дар байни мардуми Худо натиҷаи “дилсахтӣ” мебошад.

Дар хотир доред, ки оқибати гуноҳ аввалин бор дар оила зоҳир гашт (Ҳастӣ боби 3). Баъд аз гуноҳи худ Одам ва Ҳавво дарҳол фаҳмиданд ки бараҳнаанд ва аз якдигар шарм карданд. Гуноҳи онҳо дар байни муносибатҳояшон девор сохт.

Биёед Худоро шукр гӯем, ки Ё аз рӯи файз на танҳо одамон, балки ҳамчунин оилаҳоро начот медиҳад! Ба воситаи Ё мо муносибатҳои солим, самимӣ ва кушод дошта метавонем. Ба воситаи чунин муносибатҳо мо метавонем ба якдигар чунон таъсири хуб дошта бошем, ки Худо моро аз монандии Одам ба монандии Исои Масеҳ дигаргун кунад.

Нақши падару модар дар тарбияи фарзандон

Оятҳои Китоби Муқаддас барои хондан:

Такрори Шариат 6:4-9; Забур 126,127; Масалҳо 1:8,9; 6:20; 13:1; 29:17; 2Қўринтиён 12:14; Эфсўсиён 6:1-4; Қўлассиён 3:21;

Оятҳо барои аз ёд кардан: Масалҳо 1:8; 6:20.

Фикри асосии боб: Падару модар бояд фарзандони худро тарбия дода, ба онҳо ҳақиқатҳои Китоби Муқаддасро таълим диҳанд. Ин муҳаббат ва ўҳдадориро талаб мекунад. Падару модар кўшиши зиёде ба харҷ медиҳанд, то ҳар як фарзанд дар рӯҳияи илоҳи тарбия ёбад.

Пеш аз оғози ин боб ба ёд меорем, ки мақсади бузурги Худо дигаргун кардани одамон аст. Одатан мо мехоҳем доираи душворҳои ҳаётамонро дигаргун кунем. Ҳангоми душворӣ мо фикр мекунем, ки агар кори хуб ва пули бисёр мебошем, агар дар ҷои хуб мезистем ё баъзе вазъиятҳои ҳаётамонро дигаргун мекардем, ҳамааш беҳтар мебуд. Вале Худо на чизҳои атрофи мо, балки худи моро дигаргун кардан мехоҳад.

Худо мехоҳад моро аз монандии Одам ба монанди Масеҳ дигаргун кунад. Барои иҷрои ин Ў одамонро чун восита интиҳоб намуд. Муносибатҳои наздик ва самимии оилавӣ яке аз ҳамин гуна воситаҳои онд. Ин ҳақиқат муносибатҳои оилавию то дараҷаи муқаддасӣ баланд мекунад, ки инро ҷаҳон сарфаҳм рафта наметавонад.

Тарбияи оилавӣ ва ҳаёти рӯҳонӣ

Аввал бояд қайд намуд, ки тарбияи оилавӣ ва ҳаёти рӯҳонӣ як чиз нестанд. Дар Паймони Навин калимаҳои “тарбия” ва

“шогирд” асосан ба маънои *тарбия додани фарзанд ва навомӯз ё пайрави шахси дигар* меоянд.

Азбаски калимаи *тарбия* дар Китоби Муқаддас бо тобишҳои гуногуни маъноӣ дучор мешавад, мо бояд мазмунҳои онро омӯзем. Мафҳуми тарбия аз муносибатҳои таълимотиву омӯзишӣ бармеояд ва калимаи шогирд ҳам ин маъноро дорад. Инак “тарбия додан” маънои “шогирд” намуданро дорад.

Аз рӯи таълимоти Китоби Муқаддас тарбия додан вазифаи падару модар аст (Эфсӯсиён 6:1-4; Масалҳо 1:8; 6:20). Падару модарон, махсусан падарон, бояд фарзандони худро таълиму тарбия кунанд. Фарзандон, дар навбати худ бояд ба падару модар итоат кунанд ва аз онҳо омӯзанд.

Калимаи тарбия дар Китоби Муқаддас мафҳуми мусбатро ифода намуда, маънои ҷазоро надорад. Тарбия таълим аст. Он дар пухтагӣ ва интизоми дарунии муаллим асос ёфтааст. Баёноти зерин нуқтаи назари илоҳиро оид ба интизом ҷамъбаст мекунад:

1. Тарбия додан маънои ҷазо доданро надорад. Тарбия ривҷ додани муносибатҳои хуби таълимӣ аст. Он ҳамчунин ёрдамро дар камол ёфтани касе ба воситаи намунаи каси дигар ифода мекунад.

2. Дар ҷараёни тарбия он чи шумо ҳастед, назар ба он чи шумо мекунад ё мегӯед, басе муҳимтар аст. Боинтизом ва ботарбия будан осон нест. Ҳар каси калон ё боқувват ҷазо дода метавонад, вале тарбияро танҳо шахси ботарбия дода метавонад.

3. Масъулияти тарбиятгар камолот ва интизоми шахсии ӯро ифода мекунад. Шахси бетачрибаву беинтизом тарбиятгари хуб буда наметавонад. Падару модароне ки беинтизоманд, тарбия додани фарзандонашонро душвор мекунанд. Одатан одамони баркамолу боинтизом бо фарзандони падару модари бетачриба беҳтар аз онҳо муомила карда метавонанд!

4 Ҳангоме фарзанд қоидаҳои интизомро вайрон мекунад, ӯро ҷазо додан лозим аст. Китоби Муқаддас қоидаҳои ҷазо доданро нишон медиҳад. Чунин қоидаҳои илоҳӣ аксаран дар китоби Масалҳо

чойгир шудаанд. Чазо бояд аз рӯи адолату одамгарӣ бошад ва норозигии падару модарро дуруст тасвир кунад. Чазоро танҳо бо сабаби гуноҳ истифода бурдан лозим аст. Он набояд ба фарзанд зарар расонад ё дар натиҷа сабаби рафтори нодурусти ӯ гардад. Шумо метавонед китоби Масалҳоро мустақилона хонда, қоидаҳои истифодаи чазоро барои фарзанд беҳтар омӯzed.

Тарбия дар муносибатҳои солими байни падару модар ва фарзанд зарур аст. Он қисми муҳими ҳаёти рӯҳонии оила мебошад. Таълим ва тарбия дар рӯҳияи Худованд мафҳумҳои гуногун нестанд, балки бо ҳам алоқаи наздик доранд (Эфсӯсиён 6:4). Падару модари бовардор ба воситаи муносибатҳои таълимӣ-тарбиявӣ метавонанд Сухани Худоро ба фарзандонашон таълим диҳанд.

Зарурияти баркамолии падару модарон

Пеш аз давом додани мавзӯё бояд як ҷиҳати муҳими тарбия доданро қайд намоем. Он баркамолии тарбиятгар мебошад. Дар китоби Такрори Шариат 6:5 гуфта шудааст: “Худованд Худои худро бо тамоми дил дӯст бидор”. Сипас ояти 6 ба ин амр илова мекунад: “Ва ин суханон ... бигзор дар дили ту бошанд”. Аз ояти ҳафтуми ҳамин боб ба мо маълум мегардад, ки ин суханон барои падару модарон навишта шудаанд. Ҳамин тариқ, ҳаёти рӯҳонии падару модар, дониши онҳо оиди Китоби Муқаддас ва итоат ба Худованд – асоси тарбия аст.

Падару модар набояд аз рӯи масали “Чуноне ки ман мегӯям, иҷро нам, аммо чуноне ки ман мекунам, накун”, тарбия диҳанд. Кирдори онҳо барои тарбия ва таълими рӯҳонӣ шароит фароҳам меоварад. Падару модароне ки фарзандони худро ба ҷамоат фиристода, лекин бо онҳо намераванд, намунаи бад мебошанд. Худи ҳамин тавр, агар падару модар ба фарзандон хондани Китоби Муқаддасро фармуда, худашон чунин намекунанд, иҷрои ин амалро аз фарзандон набояд умед кунанд.

Падару модар бояд ба фарзандон нишон диҳанд, ки онҳо ҳам таҳти тарбияи Худо буда, дар “мактаби тарбиявии Худо” мебошанд (Ибриён боби 12). Онҳо ба воситаи итоат ба тарбияи

Худо бар фарзандони худ нуфуз доранд. Падару модарон бояд нишон диҳанд, ки инчунин онҳо ҳам барои риоя накардани қонунҳои Худо на дар тасавуроти ҳаёли, балки дар ҳақиқат аз ӯ чазои тарбиявӣ мебинанд. Онҳо бояд фаҳмонанд, ки Худо онҳоро барои риоя ва ба ҷо овардани таълимоти Худ бар фарзандон ҷавобгар гузоштааст. Баъзе падару модарон чунин мешуморанд, ки “фарзанд ки калон шуд, пас худаш ҳар тавре ки хоҳад, ихтиёр кунад”, вале мо бояд аз чунин ақида дурӣ ҷӯем.

Китоби Муқаддас таълим медиҳад, ки ҳар як шахс зерӣ итоати ҳокимияти боло аст (Румиён 13:1). Падару модароне ки қонунро риоя намеkunанд, дар тарбияи фарзандони худ душворӣ хоҳанд дошт. Онҳое ки таҳти қудрат зиста метавонанд, қудрати худро низ ба таври бояду шояд бар фарзандонашон истифода бурда, бар онҳо назорат карда метавонанд (Матто 8:5-13). Насиҳат ба фарзандон ва баҳо додани рафтори онҳо бояд дар таълимоти Китоби Муқаддас асос ёфта бошад.

Таълим додани фарзандон вазифаи падару модар мебошад

Аз Такрори Шариат боби 6 аён мегардад, ки падару модар бояд бо тарзи ҳаёти худ фарзандонро таълим диҳанд. Дар тӯли чунин ҳаёт онҳо дигар вазифаҳои махсус низ доранд.

Яке аз ин вазифаҳо фарзандони худ таълим додани Китоби Муқаддас ба аст (Такрори Шариат 6:7). Мувофиқи нақшаи Худо падару модар муаллим ҳастанд. Дар Эфсӯсиён 6:4 гуфта мешавад, ки падарон бояд ба фарзандон роҳҳои Худовандро таълим диҳанд. Баъзе падару модарон мегӯянд, ки қобилияти таълимдиҳӣ надоранд. Лекин Китоби Муқаддас ба падару модарон дар хусуси таълим додани фарзандон интиҳоб намегузорад, бинобар ин онҳо танҳо ба суҳанони Худо итоат кардан ё накарданро ихтиёр меkunанд.

Ҳар гуна ҷамъият ба падару модароне ки аҳамияти таълим додани фарзандонашро мефаҳманд, эҳтиёҷи калон дорад. Агар ҷамоати маҳаллӣ Китоби Муқаддасро таълим меода бошад, ин бисёр хуб аст. Мавҷуд будани муаллимон ва роҳбарони ҷавони

таъсирбахш дар мактаби илоҳии бачагона то чӣ андоза баракат аст! Вале набояд фаромӯш кард, ки дар тарбияи рӯҳонии фарзанд вазифаи асосиро падару модарон иҷро мекунанд.

Дар Такрори Шариат 6:7 мо мебинем, ки падару модар бояд бо фарзандони худ оиди Китоби Муқаддас “гуфтугӯ намоянд”. Сӯҳбат оиди Навиштаҳо бояд дар вақт ва шароитҳои гуногун ба амал оянд.

Таълимоти Худо дар оилаи илоҳӣ бояд мақоми баландро соҳиб бошад. Хониши кӯтоҳи якчанд оятҳои Китоби Муқаддас ё дуои кӯтоҳ кофӣ нест. Чунин муносибат дар оилаи масеҳӣ вазъияти рӯҳониро намеофарад. Агар таълимоти рӯҳии оила аз якчанд дақиқаи хониши Китоби Муқаддас иборат бошад, чунин муносибат нодуруст буда, вазъияти рӯҳониро дар оила фароҳам оварда наметавонад.

Аксаран кӯдакон ва ҷавонон ҳақиқатҳои рӯҳониро барои он рад мекунанд, ки падару модарашон ин чизҳоро ҳар рӯз, дар муддати якчанд дақиқа ба онҳо маҷбурӣ бор мекунанд, аммо ин ҳақиқатҳо дар ҳаёти оилавӣ мушоҳида намешаванд. Бе ҳаёти намунавӣ гуфтугӯ оиди чизҳои рӯҳонӣ барои фарзандон ҳамчун дурӯғ менамояд.

Падару модар барои ибрат додан ё омӯзондани ҳақиқатҳои Китоби Муқаддас дар давоми ҳар рӯз имкониятҳои бисёр доранд. Истифодаи ин имкониятҳо пурра нишон медиҳанд, ки чӣ гуна онҳо бо фарзандони худ оиди таълимоти Китоби Муқаддас “сӯҳбат” мекунанд. Китоби Муқаддасро набояд чун “калтак барои зада даровардани ҳақиқатҳои Худо” истифода бурд. Он бояд таҳкурсии тарзи ҳаёти оилавӣ бошад.

Огоҳӣ ба падару модарон

Китоби Муқаддас нисбати вазифаи падару модарон ду огоҳӣ дорад, ки мо бояд онро зикр намоем.

Дар Эфсӯсиён 6:4 падарон огоҳ карда мешаванд, ки фарзандонро ба ҳашм наоваранд. Амали ҷавобии фарзандон ба воситаҳои тарбиявӣ маҳорати падару модаронро месанҷад. Ҷараёни тарбиявӣ аксаран нофорам аст (Ибриён 12:11). Агар мо

бо воситаҳои тарбиявии худ фарзандонро танҳо ба хашм оварем, дар натиҷа ба нокомӣ дучор мешавем.

Огоҳии ба ин монанд дар Қўлассиён 3:21 сабт шудааст. Дар он гуфта мешавад, ки мо набояд бо фарзандони худ сангдилона муомила карда, онҳоро рӯҳафтода созем.

Вазифаи фарзандон

Фарзандон бояд ба падару модари худ итоат намоянд (Эфсӯсиён 6:1). Павлус намегӯяд, ки фарзандон фақат дар он ҳолат бояд ба онҳо итоат намоянд, ки падару модар боинсоф бошанд. Ё мегӯяд: “Эй фарзандон, ба падару модари худ дар Худованд итоат намоед, зеро ки ин аз рӯи инсоф аст”. Сипас вай мефармояд, ки фарзандон падару модари худро иззат намоянд (ояти 2). Ин фармонҳо барои ҳар касе ки падару модар дорад, муҳиманд.

Муносибатҳои дурусти оилавӣ бояд замони ба камол расидани фарзандон ба муҳаббат ва ҳурмати онҳо нисбати падару модар мубаддал гардад. Дар ҳақиқат, рӯзе фаро мерасад, ки фарзандон бояд ба падару модар ғамхорӣ намоянд (1Тимотиюс 5:4-8). Бояд зикр кард, ки ғамхорӣ ба падару модари худ на интиҳоб, балки талабот аст. Китоби Муқаддас риоя накардани ин амрро бо ифодаҳои қатъӣ маҳкум мекунад.

Вазифаҳои иловагии падару модар

Биёед ин бобро бо якчанд ифодаҳои илоҳие ки вазифаҳои падару модарро нисбати фарзандон чамъбаст мекунанд, ба охир расонем.

Падару модар бояд фарзандони худро тарбия ва панду насихат диҳанд (Эфсӯсиён 6:1-4, Такрори Шариат 6:4-9); ҳамчунин ба фаҳми онҳо рафта, онҳоро дӯст доранд (Забур 126:3-5, Титус 2:4).

Дар 2Қўринтиён 12:14 гуфта мешавад, ки падару модарон бояд барои таъминоти фарзандони худ кӯшиш намоянд. Ин

маънои онро надорад, ки онҳо бояд барои фарзандонашон молу мулки бисёр чамъ кунанд, то онҳо баъд барои он мубориза баранд. Ин амонатеро ифода мекунад, ки падару модар барои нафъи фарзандони худ мегузоранд. Падару модарон барои ба таври бояду шояд калон шудани фарзандон бисёр чизро фидо мекунанд. Китоби Муқаддас ба падару модарон дастурҳо медиҳад ва онҳо ба воситаи он метавонанд вазифаи худро иҷро намуда, ба Худо писанд оянд.

Вазъияти рӯҳӣ дар оила

Оятҳои Китоби Муқаддас барои хондан:

Масалҳо 1:8; 6:20-22; 13:1; 29:17; Ишаё 49:15; 66:13; Эфсӯсиён 6:4; 1Таслӯникиён 2:7,11,12; 1Тимотиюс 3:4,5; 5:8, 14

Оятҳо барои аз ёд кардан: 1Таслӯникиён 2:7,11.

Фикри асосии боб: Китоби Муқаддас аён мекунад, ки саломатӣ ва инкишофи ҳаёти рӯҳонии тамоми аъзоёни оила аҳамияти калон дорад. Падару модарон бояд барои фарзандони худ намунаи ибрат ва “муаллимон”-и хуб бошанд.

Дар ин боб мо дар оила истифода бурдани асосҳои илоҳиро меомӯзем. Биёед ба чор намуди одамон, ки дар китоби Масалҳо тасвир ёфтаанд, назар кунем. Онҳо чунинанд: одамони хирадманд, нодон, беақл ва мазохкор.

Китоби Масалҳоро хонед ва оятҳоеро, ки одамони номбаршударо тасвир мекунад, навишта гиред. Ҳар як хели одамони номбаршударо чун сарлавҳа ифода намуда, зеро он хусусиятҳои онро баён кунед. Мисол:

“Одами бохирад”

Масалҳо 1:5; 12:15 – ӯ гӯш медиҳад, меомӯзад ва маслиҳати бохирад меҷӯяд; 3:35 – шарафро мерос мегирад; 10:5, 21:20 – аз рӯи хирад нақша месозад ва ғайра.

Мо фақат якчанд ояти китоби Масалҳоро баён кардем, ки шахси хирадмандро тасвир мекунад. Рӯйхати шумо, бешубҳа, бештар хоҳад буд.

Истифодаи ҳақиқатҳои китоби Масалҳо дар ҳаёт

Ҳангоме шумо омӯзиши Масалҳоро ба поён расонед, метавонед чор хели одамонро ҷаъмбаст намоед, ки чунинанд:

- 1) Шахси хирадманд аз рӯи қонунҳои Китоби Муқаддас зиндагӣ мекунад.
- 2) Шахси нодон намедонад, ки Китоби Муқаддас чиро таълим медиҳад, аз ҳамин сабаб душворӣ мекашад.
- 3) Шахси беақл ҳақиқатҳои Китоби Муқаддасро омӯхта метавонист, вале аз ин истифода набурд, ё ба он итоат кардан нахост.
- 4) Шахси мазохқор имконияти омӯхтани ҳақиқатҳои Китоби Муқаддасро дошт, лекин интиҳоб накард. Мазохқор ба Худо ва онҳое ки Худо барои дигаргун намудани ҳаёти вай истифода бурдан мехоҳад, хашмгин мешавад.

Бо назардошти он ки мо дар боло тасвир кардем, бори дигар оиди хусусиятҳои шахсоне ки навишта гирифтед, андеша кунед. Ба ин восита шумо бисёр чизҳои ғолибонаро мебинед, ки барои тарбияи ҳар намуд фарзанд зарур мешаванд. Китоби Масалҳо оиди фарзандон ва ҷӣ гуна тарбия кардани онҳо маълумоти бисёр дорад.

Муносибати Китоби Муқаддас ба ҳар як хели одамони номбаршуда гуногун аст. Масалан, мо набояд бо нодон ва мазохқор як хел муомила кунем. Азбаски ба нодон таълим намерасад, Китоби Муқаддас мегӯяд, ки мо бояд ӯро таълим диҳем. Лекин мазохқор, ки фиристодагони Худоро худсарона рад мекунад, сазовор аст, ки қатъиян рад шавад.

Дар ҳақиқат мо ҳар чор хели одамони номбаршударо дар ҷавонӣ, ҳамчунин фарзандон дида метавонем. Лекин рафтори бегуноҳи бачагона аз ошӯби ошкор фарқ мекунад ва мо бояд ба чунин фарқ сарфаҳм равам. Падарону модарон набояд бо ин ду хели рафтор як хел муносибат кунанд.

Мақсади падару модари бовардор чунон тарбия кардани фарзанди нодон аст, ки вай бохирад гардад. Ҳамчунин Китоби

Муқаддас ба падару модарон чӣ тавр тарбия кардани фарзандони беақл ё ҳавобаландро нишон медиҳад.

Аз хотир набароред, ки тарзи ҳаёти падару модар – асоси муносибатҳои падару модар бо фарзандон мебошад (Такрори Шариат боби 6). Падару модари бовардор бояд кӯшиш кунанд, ки намунаи таълимоти Китоби Муқаддас бошанд, то фарзандонашон нодон, беақл, ё мазохкор калон нашаванд. Масалан, агар падару модар бо фарзанди нодон низ чун бо фарзанди мазохкор қатъӣ муносибат кунанд, ин вайро водор мекунад, ки мазохкор шавад. Биёед фаромӯш накунем, ки Паймони Навин тарбияро чун мафҳуми мусбат тасвир мекунад. Он на ҳазои саҳт, балки муносибати таълимотиро ифода мекунад.

Китоби Муқаддас табиати одамиро аён намуда, онро аз рӯи ҳақиқат баҳо медиҳад. Китоби Муқаддас оиди ҳазо таълимоти махсус медиҳад. Дар китоби Масалҳо оиди ислоҳ намудани беақл ва мазохкор баёноти қатъӣ истифода шудаанд. Ҳамчунин он барои дуруст истифода бурдани “ҳимча”-и ҳазо дастур медиҳад. Аз Масалҳо ҳамаи оятҳоеро, ки чӣ гуна истифода бурдани “ҳимчаи ислоҳкунанда”-ро мефаҳмонанд, пурра навишта гиред. Бояд зикр кард, ки Китоби Муқаддас бераҳмӣ ё саҳтдилиро, ки ба фарзандон зарар мерасонад, ҳеҷ гоҳ дастгирӣ намекунад. Ин набояд ҳайратовар бошад, чунки Китоби Муқаддас ба одамон ҳатто бо ҳайвонот бераҳмона муносибат карданро манъ мекунад (Масалҳо 12:10).

Интиҳои воситаҳои барои тарбияи фарзандон

Интиҳои воситаҳои барои беҳтар намудани таълиму тарбияи фарзандон аҳамияти калон дорад, бинобар ин падарону модарон бояд воситаҳои тарбиявиро бо диққат интиҳоб намоянд. Ҳангоми интиҳои маводи таълимӣ онҳо бояд синну сол, дараҷаи камолот, маҳорати хониш ва майли фарзандонро ба назар гиранд.

Барои таълим додани фарзандони худ падару модарон пеш аз ҳама бояд Китоби Муқаддасро истифода баранд. Кӯдакон оятҳои Китоби Муқаддасро аз ёд карда метавонанд ва ин восита барои таълим додани фарзандони ҳар гуна синну сол бисёр хуб

аст. Оятҳои азёдшударо фаҳмондан ва оиди онҳо муҳокимаронӣ кардан дар чараёни омӯзиш муҳим аст. Ҳангоми омӯзондани кӯдакони хурд истифодаи суратҳо фоидаовар аст. Дар вақти хониши Китоби Муқаддас бо фарзандон бояд миқдори даркориҳои матро интихоб намуд, чунки кӯдакони хурд фақат якчанд дақиқа диққати худро ҷалб карда метавонанд. Дар чараёни ташаккул диққати онҳо зиёд мешавад. Чунин усул шояд ба назари калонсолон аҷиб намояд, лекин дарси кӯтоҳ омӯзишро бештар самаранок мекунад, зеро кӯдакон барои омӯзиши дарозмуддат қобилият надоранд.

Ҳамчунин дар кадом ҳолат гузаронидани дарс муҳим аст. Ҳангоме кӯдакон дар як ҷо ором мешинанд, тез монда мешаванд, лекин ба воситаи ҳаракат дам мегиранд. Мо, калонсолон, инро дигар ҳел мефаҳмем, зеро ҳангоми ҳаракат мо монда мешавем ва ҳангоме беҳаракат мешинем, дам мегирем. Ба кӯдакон ҳангоми омӯзиши Китоби Муқаддас иҷозати каме ҳаракат карданро додан хуб аст. Ҳамчунин метавонистед вобаста ба мавзӯи дарс ягон бозӣ гузаронед.

Падару модар барои хониш ва муҳокимаи оилавии Китоби Муқаддас бояд вақти муносибро интихоб намоянд. Ҳангоми интихоб эҳтиёҷоти ҳар як аъзои оиларо дар назар доштан лозим аст. Мисол, агар кӯдакон монда шуда бошанд, омӯзиши Китоби Муқаддас бесамар мегузарад. Одатан барои ҳар як аъзои оила вақти аз ҳама муносиб ёфтани мумкин нест. Гоҳе падару модар ва фарзандони калон бояд Китоби Муқаддасро хонда, тафсири кӯтоҳ кунанд ва баъд дар алоҳидагӣ васеъ муҳокима ронанд, то фаҳмидани дарс ба фарзандони хурд душвор нагардад. Барои қонеъ гардондани эҳтиёҷи фарзандони калон боз дигар вақти омӯзиш муқаррар намудан лозим аст.

Ҳангоме фарзандон калон мешаванд, бояд мустақилона Китоби Муқаддасро хонанд. Падару модарони масеҳӣ бояд ба фарзандон дар соҳаҳои гуногуни ҳаёт мустақил шуданро омӯзанд. Ин ҳамчунин хониш ва омӯзиши мустақилонаи Китоби Муқаддасро дар бар мегирад.

Худованди мо Исои Масеҳ ҳангоми таълим додан аксаран усули саволу ҷавобро истифода мебард. Бисёр падару модарон ҳангоми омӯзиши оилавӣ ҳамин усулро истифода мебаранд.

Фарзандонро ба савол додан ҳавасманд кардани онҳо хуб аст. Агар фарзандон донанд, ки дар омӯзиши оилавии Китоби Муқаддас саволу ҷавоб мешавад, дарсро бо диққат гӯш мекунанд. Падару модарон бояд пеш аз дарс хуб ба он тайёр шаванд.

Бояд дар ёд дошт, ки саволи фарзандон на танҳо дар машғулиятҳои махсус бармеояд. Агар муҳокимаи мафҳумҳои рӯҳонӣ байни падару модар ва фарзандон чун қисми ҳаёти ҳаррӯза бошад, фарзандон озодона савол медиҳанд. Гоҳо фарзандон пеш аз ҳама савол медиҳанд. Албатта, ҳама барои кӯдакон бисёр муҳим аст, лекин падару модар набояд фақат гумон кунанд, ки фарзанд ба ин восита кӯшиши аз ҳама халос шуданро дорад.

Озод савол додани фарзандон ба он вобаста аст, ки чӣ тавр мо ба саволҳои онҳо ҷавоб мегардонем. Мо бояд дуо кунем, ки машғулиятҳои оилавӣ фарзандони моро ба савол додан ҳавасманд кунанд.

Вазифаҳои падару модар дар оила

Мо вазифаҳои зану шавҳарро нисбати якдигар омӯхтем. Акнун мо вазифаҳои онҳоро нисбати фарзандонашон мухтасар дида мебароем. Хоҳишмандем порчаҳои дар поён овардашударо аз Китоби Муқаддас хонед ва оиди вазифаҳои дар он тасвиршуда андеша намоед.

Дар 1Тимотийос 3:4,5 гуфта мешавад, ки вазифаи падар идора кардани хонавода аст. Ин маънои онро надорад, ки вай танҳо ҳама масъалаҳоро ҳал ва ҳама қарорҳоро қабул менамояд. Баръакс, ин маънои онро дорад, ки Худо ҷавобгарии асосиро барои ҳаёти оилавӣ ба зиммаи падар гузоштааст.

Падар ҳамчунин бояд фарзандони худро таълиму тарбия диҳад (Эфеусийн 6:4). Падар бояд хонаводаро зери роҳбарияти Худо идора кунад (Еҳушаъ 24:15). Роҳнамоии падар хусусан дар масъалаҳои рӯҳонӣ ва ахлоқӣ басе муҳим аст.

Дар 1Таслӯникиён 2:11,12 гуфта мешавад, ки падар чун муаллим бояд оиларо насихат, дилбардорӣ ва роҳнамоӣ намояд. Ман ба хонандагон тавсия мекунам, ки мазмуни калимаҳоеро, ки

Павлуси фириста дар ин матн барои тасвири вазифаи падар истифода бурдааст, чуқур омӯзанд.

1Тимотиюс 5:8 падарро чун таъминотчи асосии оила тасвир мекунад. Ин ҷо сухан оиди таъминоти моддӣ меравад. Бо вучуди ин, вай бояд ба оила дар масъалаҳои шахсӣ, иҷтимоӣ ва рӯҳонӣ низ ёрӣ диҳад.

Китоби Муқаддас ҳамчунин ба мо оиди вазифаҳои модар дар хонавода таълимот медиҳад. Дар 1Тимотиюс 5:14 гуфта мешавад, ки модар кадбонуи хона буда, дар он ҳокимияти шахсӣ низ дорад. Фарзандон бояд ба ин аз кӯдакӣ омӯхта гарданд. Агар падар обрӯву эътибори модарро пурра дастгирӣ намояд, оила хушбахттар хоҳад шуд.

Як қисми махсуси вазифаи модар вафодорӣ ӯ нисбати фарзандони худ аст (Ишаё 49:15). Чунин хислати модар ҳамчунин дар китоби Масалҳо 31:10-31, ҳангоми тасвири зани нақор баён шудааст. Китоби Масалҳо вафодорӣ занро махсусан дар хизмати ӯ дар оилаи худ тасвир мекунад. Дар ин порча ҳамчунин гуфта мешавад, ки шавҳару фарзандонаш вайро барои ин вафодорӣ ситоиш карда, ба вай аҳсан мегӯянд (Масалҳо 31:28).

Дар Ишаё 66:13 гуфта мешавад, ки дили бошафқати модар барои фарзанди ранҷида тасаллоӣ бузург аст. Шумо шояд пай бурдаед, ки ҳангоми ғам ё дард кӯдакони хурдсол ҳатман назди модар медаванд. Ин мисол нақши модарро хеле хуб тасвир мекунад. Дили бошафқати модар яке аз ғамхориҳои Худо ба эҳтиёҷоти кӯдакони хурдсол аст.

Илова бар ин, Китоби Муқаддас оиди дилсӯзӣ ва нармдилии модар сухан меронад (1Таслӯникиён 2:7). Ин яке аз хислатҳои “рӯҳи хоксору сокит” мебошад, ки дар назари Худо хеле арзанда аст (1Петрус 3:4).

Пеш аз ба охир расондани ин омӯзиши мухтасар бояд боз ду чизи дигарро зикр кунем, ки ба вазифаи падару модар дахл доранд. Якум ин ки падару модар бояд ба фарзандони худ ҳақиқатҳои Худоро омӯзанд (Масалҳо 6:20-22). Дуюм, Китоби Муқаддас намегӯяд, ки вазифаҳои умумии падару модар махсус ба якеи онҳо тааллуқ доранд. Масалан, падари бохирад ҳамчунин нармдил, вафодор ва бошафқат аст.

Дастгирии муносибатҳои хуби оилавӣ

Оятҳои Китоби Муқаддас барои хондан:

Ҳастӣ 12:24; 27:28; Суруди Сурудҳо; Эфсӯсиён 3:14,15

Оятҳо барои аз ёд кардан: Масалҳо 15:1,2.

Фикри асосии боб: Барои доштани муносибатҳои хуби оилавӣ бояд байни зану шавҳар ва фарзандони онҳо муносибатҳои солим вучуд дошта бошанд.

Китоби Муқаддас китоби дарсӣ оиди муносибатҳо нест. Бояд зикр намуд, ки бо офаридаҳои Худо муносибат доштан ба Худо маъкул аст. Ҳамчунин Худо ба одамон барои бо ӯ ва бо дигар одамон муносибат доштан қобилияти бисёр хуб дод.

Оятҳои ки дар боло барои хондан оварда шудаанд, шуморо барои омӯзиши мавзӯи мазкур тайёр хоҳанд кард. Матни Эфсӯсиён боби 3 ба шумо мақсади Худоро нисбати оила ёдрас хоҳад кард. Порчай матн аз китоби Ҳастӣ ҳаёти оилавии Иброҳим ва чӣ тавр бо занаш Соро муносибат намудани ӯро нишон медиҳад. Китоби Суруди Сурудҳо намунаи муносибатҳои оилавӣ, махсусан байни зану шавҳарро нишон медиҳад.

Маънои оила

Ҳамчун маводи иловагии омӯзиш биёед ба якчанд калимаҳои матни аслии Китоби Муқаддас нигоҳ кунем, ки дар забони мо чун “оила” тарҷума шудаанд. Яке аз калимаҳои Паймони Куҳан, ки мафҳуми оиларо ифода мекунад, калимаи “мишпакаҳ” аст. Маънои ин калима дар гирду атроф зиёд шудан ё паҳн шудан мебошад. Он доираро ба хотир меоварад ва шояд ба ибораи ҳозиразамони “доираи оилавӣ” асос гузоштааст.

Калимаи дигари Паймони Куҳан, ки чун оила тарҷума шудааст, “таф” мебошад. Маънои ин калима ҷаҳидан ё пеш

давидан аст. Он кӯдакero ба ёдамон меоварад, ки аз хурсандӣ мечаҳад. Ин калима ба мо ёдрас мекунад, ки оила одатан фарзандонро дар бар мегирад.

Калимаи сеюми Паймони Куҳан “байит” мебошад, ки маънояш сохтан аст. Аз ин ҷо бармеояд, ки оила тасодуфан пайдо намешавад, балки сохта мешавад. Гурӯҳи одамон метавонанд якҷоя бошанд, лекин мувофиқи нақшаи Худо оила на танҳо якҷоя будан аст. Нақшаи Худо дар оила ба воситаи кӯшиши якҷоя иҷро шуда метавонад.

Калимаи чоруми Паймони Куҳан, ки оиларо ифода мекунад, “элеф” мебошад. Маънои он “бастан; ром кардан” аст. Барои бештар фаҳмидани ин калима ҷуфти барзаговонро тасвир кардан мумкин аст, ки дар зеро як юғ ба меҳнати якҷоя омӯхта мешаванд. ҳамчун “дар як юғ” будан – як ҷиҳати муҳими ҳаёти оилавӣ мебошад. Дар ин калима хоҳиши Худо аён мегардад. Худо мехоҳад, ки наслҳои гуногуни оила чунон якҷоя пайваста гарданд, ки насли ҷавон аз насли калон ёд гирад.

Калимаи матни аслии Аҳди Ҷадид “патриа” – одатан оила тарҷума мешавад. Маънои ин калима аз насли падар пайдо шудан аст. Ин калима ба мақсади Худо, сардори хонавода будани шавҳар ишора мекунад. Он инчунин унвони “Падар”-ро ифода мекунад, ки нисбати Худо истифода мешавад.

Ин калимаҳо нишон медиҳанд, ки муносибат дар ҳаёти солими оилавӣ аҳамияти калон дорад. Барои чун оила якҷоя ва хушбахтона зистан одамон бояд мақсад, ҳиссиёт ва фикрхоро бо ҳам бинанд. Нишонаи солимӣ ва боқуввати оила миқдор ва намудҳои муносибат дар байни аъзоёни он аст.

Душворӣ дар муносибатҳои оилавӣ

Агар оила мувофиқи хости Худо будан хоҳад, он гоҳ мавҷуд будани миқдор ва намудҳои лозимии муносибат зарур аст (Такрори Шариат боби 6; Забур 78, 107, 128). Худо дар замони Паймони Куҳан аз оилаҳои исроилӣ талаб мекард, ки инкишоф ва ташаккули кӯдак, ки қисми аҳамиятноки ҳаёти ӯст, дар оила гузарад. Ин фаъолияти иҷтимоӣ, тарбияи рӯҳонӣ ва таълими

кӯдаконро дар бар мегирифт. Ин оилаи исроилиро муттаҳид месохт. Ҳамчунин ба ин восита фарзандон қадру қимати падару модари худро дарк мекарданд.

Дар бисёр оилаҳо инкишофи ҳаёти фарзанд берун аз он мегузарад. Омӯзиши фарзанд танҳо дар мактаб мегузарад ва аксар падару модарон ҳатто ба саводнокии фарзанд ҳавасманд нестанд. Онҳо ба фарзанд дар тайёр намудани вазифаи хонагӣ ёрдам намедиханд, бо муаллимони вай робита надоранд ва дар фаъолиятҳои мактабӣ иштирок намеkunанд. Таълими илоҳӣ низ аксаран берун аз хона мегузарад. Агар муаллимони содиқи мактаби якшанбегӣ, коркунони ҷавон, лагерҳои бачагона ва мактабҳои илоҳӣ намебуданд, бисёр масеҳиён оиди Китоби Муқаддас маълумоти хеле кам медоштанд. Ман зидди чунин хизматгузориҳо нестанд, балки ёдрас карданиям, ки ташаккул ва инкишофи фарзанд аксаран берун аз оила ба амал меояд, ки ин албатта нодуруст аст.

Ҳангоме ташаккул ва инкишофи фарзанд аксаран берун аз оила мегузарад, тааҷҷубовар нест ки оила пароканда шуда, фарзандон қадру қимати падару модари худро рад менамоянд.

Вале бар акси ин, оила барои баъзе фарзандон ҷои хурсандист. Хонаи онҳо ҷоест, ки аъзоёни оила ва дӯстон шодиро бо ҳам мебинанд. Чунин оилаҳо ба шарофати сифат ва миқдори вақти бо ҳам гузаронидашуда муносибати хуб доранд.

Мо дида баромада будем, ки натиҷаи гуноҳи Одаму Ҳавво ҳисси шарм аз якдигар буд, ки як навъ ҷудой ба амал овард. Муносибатҳои наздик ва солим осон ба даст намеоянд. Агар мо муносибатҳои хуби оилавино хоҳон бошем, бояд кӯшиш ба харҷ дода, барои ин меҳнат намоем.

Қоидаҳои муносибати оилавӣ

Муносибати солими оилавӣ аз арзиш ва меъёрҳои муайян иборат аст. Арзишҳо меъёрҳои моянд, ки онҳоро ошкоро эътироф намуда, озодона оиди онҳо сухан меронем. Меъёрҳо арзишҳоеанд, ки мо онҳоро озодона бо дигарон муҳокима

намекунем. Арзишу меъёрҳои мо ва истифодаи онҳо дар оила қоидаҳои муносибати оилавиरो муқаррар мекунад.

Ҳар як оила дар муносибатҳо қоидаҳои дорад, ки ба чараҳои ҳаёти оилавӣ мусоидат мекунад. Дараҷаи муваффақиятнокии муносибатҳои оилавиरो ба воситаи саволҳои зерин баҳо додан мумкин аст: Кӣ бо кӣ сӯҳбат карда метавонад? Онҳо оиди чӣ сӯҳбат карда метавонанд? Кай ва чӣ тавр аъзои оила танҳо, ё бо одамони дигар буда метавонанд? Чӣ тавр аъзои оила ташаккул ёфта, рӯҳан калон шуда метавонанд? Кай ва чӣ тавр аъзои оила метавонанд эҳтиёҷоти худро баён карда, ҳамчунин эҳтиёҷоти каси дигарро бо ҳам бинанд?

Калид барои муносибатҳои оилавӣ

Ба ҳаёти бебаҳти оилавии Исҳоқ ва Ривқо як назар андозед (Ҳастӣ 27,28). Муносибатҳои оилавии онҳо бисёр хуб сар шуда (Ҳастӣ 24), вале баъдҳо вайрон гардиданд. Ҳар яки онҳо писари дӯстдоштаи худро бар зарари якдигар истифода мебуданд. Вайроншавии муносибатҳо қариб ба куштор оварда мерасонд. Мисоли зерин равшан огоҳ мекунад, ки саршавии хуби муносибатҳо ҳанӯз маънои онро надорад, ки дигар ҳамааш хуб давом хоҳад кард. Ҳар як аъзои оила бояд бо аъзои дигар ошкоро сӯҳбат кунад. Ин мисол ба мо оиди зараре ёдрас мекунад, ки муносибати номуносиб расонда метавонад.

Одамон чуноне ки ҳастанд, ҳамон гуна намеонанд, балки ҳамеша дигаргун мешаванд. Одамон, бар хилофи маҳсулот, ки аз оҳан тахта ё ягон чизи дигар сохта мешаванд, бо ҳолат ва вазъиятҳои нав рӯ ба рӯ шуда, чизҳои навро мефаҳманд, ки бешубҳа ба дигаргун шудани онҳо мусоидат мекунад.

Масалан, дарвозаи оҳанин аз қисмҳои алоҳидаи оҳан иборат аст, ки ба якдигар пайваست шудаанд. Боре ин қисмҳо мувофиқ карда шуда, бо ҳам часпонда мешаванд ва мо набояд онҳоро бори дигар пайванд намоем, чунки ашёҳои оҳанин дигаргун намешаванд. Онҳо андоза ва шакли худро нигоҳ медоранд.

Вале одамон чунин нестанд. Онҳо дигаргун мешаванд. Муносибатҳои онҳо низ бояд тағйир ёбанд. Масалан, шумо ҳоло

чуноне ки панҷ сол пеш будед, нестед. Дар ҳақиқат, шумо айнан чуноне ки панҷ соат пеш будед, намебошед. Агар сарфаҳм равед, ки ин на танҳо барои шумо, балки барои ҳамсари шумо низ ҳақиқат аст, ба осонӣ мефаҳмед, ки барои дастгирии муносибатҳо доимо ҳамкорӣ кардан лозим аст.

Барои инро фаҳмидан оиди муносибатҳои бовардор нисбати Худо фикр намоед. Пайваста дуо кардан, бо дигар бовардорон робита доштан, хониш ва омӯзиши Китоби Муқаддас асоси ҳаёти масеҳӣ мебошанд. Бояд донист, ки на танҳо қотилон мушкilotи рӯҳонӣ доранд. Бепарвоӣ ба дуо ё нахондани Китоби Муқаддас низ боиси мушкilotи рӯҳонӣ мегарданд.

Дар муносибатҳои никоҳ низ ҳамин чиз мушоҳида мешавад. Сабаби мушкilot дар никоҳ на танҳо бевафой аст. Бепарвоӣ нисбати робита метавонад никоҳро ба мушкилиҳои ҷиддӣ оварад.

Робитаи зану шавҳар барои муносибатҳои оилавӣ калид буда, вазъияти онро муайян мекунад. Робита калидест барои муносибати зану шавҳар. Аксар зану шавҳарон ба душвориҳои зиндагӣ фуру рафта, ба муносибатҳои худ аҳамият намедиханд. Дар оилаҳое ки фарзанд доранд, ин бештар мушоҳида мешавад. Бисёр вақт зану шавҳарон танҳо оиди воқеаҳои ҳаррӯзаи ҳаёт сӯҳбат мекунанд. Албатта, онҳо бояд оиди ин чизҳо гап зананд, аммо чизҳои муҳимтаре вучуд доранд, ки оиди онҳо бояд сӯҳбат кард. Мисол:

1. *Истифодаи вақт ва қувва дар оила.* Муҳокимаи масъалаи интихоби кор ва масъулиятҳои корӣ зарур аст, махсусан агар зану шавҳар якҷоя кор накунанд.

Фаъолиятҳои иҷтимоӣ ва вақти истироҳат низ барои сӯҳбати якҷоя мавзӯи муҳим мебошад. Ҷамчунин алоқа бо дӯстон ва меҳмондорӣ дар асоси таълимоти Китоби Муқаддас муҳим мебошанд. Ҳаёти мӯътадил вақти дамгириро дар бар мегирад, ки мавзӯи муҳим барои сӯҳбати зану шавҳар аст.

Дар гурӯҳҳо ва корҳои ҷамъиятӣ фаъл будан фойданок буда метавонад, агар зану шавҳар оиди ин маслиҳат карда, ҳар ду розӣ бошанд. Яке аз муҳимтарин фаъолиятҳои ҷамъиятӣ иштирок дар кори ҷамоат мебошад. Китоби Муқаддас мегӯяд, ки чунин намуди муносибат хеле муҳим аст (Ибриён 10:24,25).

2. *Мақсадҳои шахсӣ ва умумӣ.* Инсон дар никоҳ шахсияти худро гум намекунад. Мо зикр карда будем, ки Худо барои ташаккули ҳар як шахс ғамхорӣ мекунад. Робитаи хуби оилавӣ бояд сӯҳбатҳои пай дар пай оиди мақсадҳои шахсӣ ва оилавиرو дар бар гирад.

3. *Маблағи шахсӣ ва оилавӣ.* Яке аз сабабҳои асосии вайрон гаштани никоҳ ва оилаҳо маблағ аст. Азбаски мо дар ҳаҷоне зиндагӣ мекунем, ки ба ғами дарёфти пул фуру рафтааст, зану шавҳар бояд оиди маблағи шахсӣ ва оилавӣ муҳокима ронанд. Мо бояд нуқтаи назари илоҳиро оиди пул ва буҷети оилавӣ дида бароем. Ҷамчунин доштани нақшаи маблағ зарур аст. Дар муҳокимаи он бояд ўҳдадорӣ ҳар як аъзои оила оиди маблағ ва чӣ гуна беғаразона амал кардани ин нақша дар бар гирифта шавад. Зану шавҳар бояд оиди ин ҷиҳати муҳими ҳаёти оилавӣ сӯҳбат намоянд. Ҷангоме пул никоҳ ва оила барин як чизи муқаддасу олидарачаро вайрон мекунад, ин фоҷиа аст!

4. *Нақши хешу табор ва ёру дӯстон.* Ҷамаи мо дар ҳаёт одамони наздик дорем, ки ба мо муҳиманд. Дар никоҳ буда, мо бояд бо хешу табор ва дӯстон муносибатамонро давом диҳем. Лекин мо набояд одамони дигарро ҷустуҷӯ кунем, ки ҷангоми ҳалли мушкилиҳои никоҳ бо мо ва шикоятҳои мо розӣ мешаванд. Тарк кардан ва пайваст шудан, ки дар Ҷастӣ 2:24 тасвир шудааст, нишон медиҳад, ки агар никоҳ назар ба ягон муносибати дигар аҳамияти камтар дошта бошад, он дар хатар аст. Зану шавҳар набояд роҳ диҳанд, ки ягон чиз, ҳатто ғамхорӣ нисбати фарзандон, ба муносибатҳои солими никоҳӣ монеъ гарданд.

5. *Таълиму тарбияи фарзандон дар роҳи Худо.* Падару модарон ҳамеша дар ин бобат як хел фикр намекунанд. Бинобар ин онҳо бояд оиди ин масъала сӯҳбат намоянд, то надониста зидди якдигар амал накунанд. Азбаски падару модар – ҳар ду муаллимони фарзандон мебошанд, онҳо бояд бо маслиҳат, ҳамчун як даста амал намоянд.

б. *Алоқаи ҷинсӣ байни зану шавҳар.* Ҷиҳатҳои дигари ҳаёти оилавӣ ба алоқаи ҷинсӣ таъсир мекунад. Алоқаи ҷинсӣ ҳамчунин бояд ҳар ду ҳамсарро қонеъ гардонад. Ҷанҷол ё нофаҳмӣ ба осонӣ метавонад ба алоқаи ҷинсии зану шавҳар таъсир расонад. Ин чизҳо метавонанд ба алоқаи ҷинсӣ зарар расонда, ҳатто сабаби мушкилиҳо гарданд. Бинобар ин муҳокима намудани ин ҷиҳати ҳаёти оилавӣ хеле муҳим аст.

Қоидаҳои муносибати хуб

Мо ин бобро бо зикри якчанд қоидаҳои дуо аз Китоби Муқаддас ба охир мерасонем. Ин қоидаҳо ба мо барои муносибати хуб дастур медиҳанд. Пас аз ҳар як қоида ишора ба Китоби Муқаддас меояд. Шумо шояд боз дигар оятҳоеро ёбед, ки ба ин қоидаҳо робита доранд. Фикр кунед, ки ҳар як қоида ба муносибати мо бо Худо, ҳамчунин муносибати байни аъзоёни оила чӣ гуна робита дорад.

1. Муносибати солим бояд ҳамеша давом кунад (1Таслӯникиён 5:17).
2. Муносибати солим ҳам шунидан ва ҳам гуфтанро дар бар мегирад (Забур 26:7; Юҳанно 16:24).
3. Муносибати солим дар боварӣ асос меёбад (Филиппиён 4:19; Яҳудо 24).
4. Муносибати солим бояд самимӣ бошад (Яъқуб 5:16).
5. Муносибати солим дар боварие ки туро мефаҳманд ва ба ту мадад мерасонанд, сохта мешавад (Матто 11:25-30; 1Петрус 5:6-10).
6. Бояд бо ниятҳои ҳақиқӣ муносибат барпо намуд. Ниятҳои қалбакӣ сабаби мушкилиҳо мегарданд (Яъқуб 4:3,4;

1Юҳанно3:19-22). Ниятҳои ҳақиқӣ дар муомила самари хуб меоваранд (Забур 139:23,24; 1Юҳанно 5:14,15).

7. Муносибати солим дар рӯҳияи иззату ҳурмат мегузарад (Филиппиён 4:6; 1Таслӯникиён 5:18).

Бояд дар хотир дошт, ки барои муносибатҳои солими оилавӣ зарур аст, ки аъзоёни оила байни ҳамдигар муомилаи муносиб дошта бошанд. Мутахассисон мегӯянд, ки одатан сабаби асосии шикаст ёфтани никоҳ муомилаи номуносиб аст. Бори дигар оиди суҳанони Худованд Исои Масеҳ фикр кунед, ки решаи шикаст ёфтани никоҳро дилсаҳтӣ номид. Бигзор Худо ба мо хоҳиш ва қобилият диҳад, то мо бо аъзоёни оилаи худ дуруст ва аз рӯи вичдон муомила намоем.

Муносибати оила ба атрофиён

Оятҳои Китоби Муқаддас барои хондан:

Ҳастӣ 12:50; Румиён 12:9-12; Қўлассиён 3:18-4:1; 1Петрус 4:9.

Оятҳо барои аз ёд кардан: Румиён 12:18,21.

Фикри асосии боб: Ба аъзоёни оила зарур аст, ки вақти озодро бештар яқоя гузаронанд. Ба онҳо инчунин зарур аст, ки берун аз оила, бо дигарон низ муносибати хуб дошта бошанд.

Баъзеҳо муддати дуру дароз танҳо, дар ҷойҳои беодам зиста бошанд ҳам, ин ба аксари одамон хос нест. Аксари одамон ҳаёти худро дар ҷамъияти одамон мегузаронанд. Ҳатто одамоне ки ҳоло дар деҳот зиндагӣ доранд, мунтазам бо дигарон муносибат мекунанд. Маълумоти омор оиди аҳолии нишон медиҳад, ки дар оянда муносибати байни одамон бештар хоҳад афзуд.

Китоби Муқаддас таълим медиҳад, ки одамон ҳамеша ба ҷамъият эҳтиёҷ доштанд (Ҳастӣ 2:18). Ҳатто дар китобҳои аввали Навиштаҷот гуфта мешавад, ки ҷӣ гуна халқи Худо бо дигарон муносибати тарафайн дошт. Масалан, таърихи оилаҳои пайғамбаронро дида бароед (Ҳастӣ аз боби 12 то 50). Назар кунед, ки муносибатҳои оилавӣ ҷӣ тавр сохта мешуданд ва ҷӣ гуна хешу табор, ёру дӯстон ва одамон ба пайғамбарон ва оилаҳои онҳо таъсир мекарданд.

Ба мо муносибатҳои иҷтимоӣ лозим мебошанд. Худо масъулияти асосиро барои онҳое ки дар гирди мо мебошанд, бар зиммаи мо гузоштааст (Румиён 14:7-12). Фириста Павлус ин масъулиятро мефаҳмид, бинобар ин худро қарздори дигарон номид (Румиён 1:14).

Қонунҳои асосии ҳаёти оилавӣ

Ба ақди никоҳ даромада, мо илова бар ўҳдадориҳои шахсӣ ўҳдадориҳои оилавӣ низ дорем. Он чизҳое ки ҳаёти рӯҳонии шахсиро солим месозанд, ба солимии ҳаёти оилавӣ низ мусоидат мекунанд. Мақсадҳои умумии оилавӣ бояд ба наҷоти шахсии ҳар як яъзoi оила, хоҳиши зиёди муносибатҳои солим ва шаҳодати хуб ба дигарон равона бошад.

Барои фаҳмидани он ки чӣ гуна бояд оила бо дигарон муомила кунад, биёед ба оилаҳои ба мо наздик ба воситаи Китоби Муқаддас назар кунем. Китоби Муқаддас оиди муносибат бо падарону модарон, холаҳову амаҳо, тағoиҳову амакҳо ва хешу табори дигар бисёр чиз мегӯяд, вале бо вучуди ин аҳамияти “oилаи асосӣ”-ро қайд менамояд. Он аниқ нишон медиҳад, ки зану шавҳар ва фарзандони онҳо oилаи асосиро ташкил медиҳанд. Чунин ақидаи илоҳӣ аз намунаи никоҳ бармеояд, ки дар Ҳастӣ 2:24 сабт шудааст.

Ҳатто агар мо калонсол шуда бошем ҳам, бояд падару модарамонро иззату ҳурмат намоем (Эфсӯсиён 6:2). Бо вучуди ин, муносибатҳои никоҳии мо аз ҳар гуна муносибатҳои дигари одамӣ муҳимтар ва наздиктар аст. Ҳангоме марду зан дар пеши Худо ҳаётшонро бо ҳам мепайванданд, гурӯҳи наву чудоғонаи ҷамъиятро ташкил медиҳанд. Агар дар ҳаёти ҳатто яке аз ҳамсарон аз муносибатҳои никоҳ дида муносибатҳои дигар бартарӣ дошта бошанд, ин дар натиҷа ба мушкилиҳои ҷиддӣ меоварад.

Муносибат бо волидайнӣ ҳамсар

Ҳангоме кас oиладор мешавад, бо ин амри Худованд оиди иззату ҳурмат намудани падару модари худ хотима намеёбад (Эфсӯсиён 6:2,3). Илова бар ин, одам пас аз ақди никоҳ бояд ду падару модарро иззат намояд.

Аввалин ишораҳои Китоби Муқаддас оиди муносибат ба падару модари ҳамсар аниқ нишон медиҳанд, ки (Ҳастӣ 26:34,35; 27:46) муносибатҳо бо хешу табор метавонанд баракат ё мушкилӣ оваранд. Худо меҳодад, ки баракати Ё ба одамони берун аз

доираи оилаи асосӣ низ расад (Забур 102:17,18). Ҳангоме ин дар амал рӯй медиҳад, бисёр хуб аст. Масалан, фириста Павлус ба мероси рӯҳонии Тимотиус ишора намуд, ки берун аз доираи оилаи асосии ӯ буд (2Тимотиус 1:5). Ҳамчунин Китоби Муқаддас вазъияти баръаксро нишон дода, оиди одамоне нақл мекунад, ки аз ҷониби хешу табори ҳамсар муносибатҳои даҳшатнокро аз сар гузаронданд (1Подшоҳон 18:20,21).

Аксаран сабаби мушкилоти байни оилаҳои хешу табор вобастагии моливу пулии фарзандон аз падару модаронашон мебошад. Дар вазъиятҳои дигар сабаби мушкилот рад карда шудани домод ё келин аз ҷониби падару модари ҳамсар аст. Аксаран сабаби чунин радкунӣ ҳавобаландии падару модар мебошад. Китоби Муқаддас дар хусуси бо хешу таборамон муносибатҳои боэҳтиром доштан ба мо интихобе намегузорад. Мо бояд Румиён 12:18-ро нисбати чунин муносибатҳои васеи оилавӣ фаъолона истифода барем.

Оилаҳо дар ҷамоат

Рӯҳи Муқаддас барои муттаҳид сохтани бовардорон кор мекунад (Аъмол боби 2). Ин кор муносибати ҳар як бовардорро бо Худо, ҳамчунин муносибати байни бовардоронро дар Ҷамоати Исои Масеҳ дар бар мегирад. Ҷамоати ҳақиқӣ аз ҳамаи бовардорон, хоҳ дар замин, хоҳ дар осмон иборат аст. Бовардорони гурӯҳҳои маҳаллӣ ҳамеша якҷоя дар ҷамъомад вомехӯрданд.

Исои Масеҳ намехоҳад, ки масеҳӣ танҳо бошад. Ба ҳар як бовардор робитаи масеҳӣ лозим аст. Китоби Муқаддас аз надоштани муносибатҳои солим ва доимӣ бо дигар бовардорон пешакӣ огоҳ мекунад.

Он чи барои ҳар як бовардор ҳақиқат аст, барои оилаҳо низ ҳақиқат мебошад. Ҷамоатҳои маҳаллӣ на танҳо аз бовардорони ҷудогона, балки ҳамчунин аз оилаҳо иборатанд. Китоби Муқаддас мегӯяд, ки рафтори одам дар оилаи худ қобилияти ӯро дар роҳбарии ҷамоати маҳаллӣ нишон медиҳад (1Тимотиус 3:2-

5). Ҳамин тавр маҳорати роҳбарӣ намудани ҷамоати маҳаллӣ дар оила аз худ карда мешавад.

Ҳақиқатан аксар маҳоратҳои ҳаётан муҳим дар оила аз худ карда мешаванд. Оила барои ёд гирифтани ҳурмату эҳтиром, бо ҳам дидан, бахшидан, фаҳмидан ва дӯст доштани дигарон ҷои аз ҳама хуб аст. Оила барои ёд гирифтани муносибатҳои солиму хуб ҷои беҳтарин аст. Бисёриҳо мегуфтанд, ки ҷамоати маҳаллӣ сифати оилаҳоеро инъикос мекунад, ки аз он иборат аст. Агар оилаҳо аз ҷиҳати рӯҳонӣ ва иҷтимоӣ солим бошанд, ҷамоати маҳаллӣ низ солим хоҳад буд.

Ҷамоати маҳаллӣ ба оилаҳо эҳтиёҷ дорад, оилаҳо бошанд – ба ҷамоати маҳаллӣ. Ин махсусан барои наврасон ҳақиқат аст, ки кӯшиши саҳти аз ҳамсолони худ ақиб намондан доранд. Ҷавононе ки дар ҷамоат бо ҷавони ҳамақида муносибатҳои солим надоранд, шояд солҳо бо мушкилӣ рӯ ба рӯ шаванд. Онҳо моили ба вазъиятҳои ногувор дучор шудан мебошанд. Китоби Муқаддас мегӯяд, ки интиҳоби муносибатҳои наздик (1Қўринтиён 15:33,34) ба ахлоқу одоб ва рафтори мо таъсир мекунад. Интиҳоби дурусти ахлоқу одоб ва рафтор вазифаи масъулиятнок аст.

Шаҳодати оила дар ҷамъият

Китоби Муқаддас таълим медиҳад, ки одамони гирду атрофи мо ба мо таъсир мерасонанд. Вай ҳамчунин мегӯяд, ки мо ҳам бояд ба атрофиёни худ таъсир расонем (Румиён 12:21).

Дар охири Ҳастӣ 13:7 гуфта мешавад: “Ва дар он замон канъониён ва фариззиён сокини он замин буданд”. Дар аввал метавонад тааҷҷубовар намояд, ки чаро ин баёнот ба ин боб дохил шудааст. Вале омӯзиши муфассал нишон медиҳад, ки дар миёни ҷўпонони чорвои Иброҳим ва ҷўпонони чорвои Лут ҷанҷол авҷ мегирифт. Ин ҷанҷол чунон калон мешуд, ки метавонист ба муносибатҳои Иброҳиму Лут зиён расонад.

Ҳастӣ 13:7 ба мо ёдрас мекунад, ки Иброҳим ва Лут дар сарзамини дигар халқҳо мезистанд. Ба оқибатҳои ҷиддӣ оварда тавонистани ин ҷанҷолро дарк намуда, Иброҳим барои ҳалли ин мушкилӣ даҳолат кард. Бешубҳа, шаҳодате, ки ӯ ва Лут дар он

кишвар доштанд, Иброҳимро барои ҳалли ин мушкилӣ водор сохт. Онҳо бовардорон буданд. Муносибатҳои онҳо бо Худо ва бо якдигар барои он халқҳое ки байнашон мезистанд, бояд шаҳодати на бад, балки хуб мебуд.

Китоби Муқаддас мегӯяд, ки одамон муҳит ва солимии муносибатҳои оилавии моро пай мебаранд (Масалҳо 31:23). Оилаҳои масеҳӣ бояд ӯҳдадор шаванд, ки ба Исои Масеҳ чун оила хизмат мекунад. Оилаи Акило ва Прискила яке аз мисолҳои чунин ӯҳдадорӣ мебошад. Онҳо дар хона ба Худо хизмат намуда, барои таълимдиҳӣ ва хизмати масеҳӣ меҳмондориро истифода мебаранд. Ҳамчунин онҳо аз як ҷой ба ҷои дигар мекӯчиданд, то ба ҷамоатҳои эҳтиёҷманд хизмати масеҳӣ кунанд.

Чӣ тавр оила ба ҷамъият таъсир мерасонад?

Се ҷиҳати таълимоти илоҳӣ нишон медиҳанд, ки никоҳ ва оила метавонад ва бояд ба ҷамъияте ки онро ихота мекунад, таъсири мусбат расонанд.

Биёед аввал Эфсӯсиён 5:22,23-ро дида бароем. Худо меҳодад, ки муносибатҳои никоҳӣ муносибатҳои бисёр зебои Масеҳ ва Ҷамоати Ӯро инъикос намоянд. Сардории шавҳар дар муҳаббат ва итоаткунии зан қисме аз ин манзара мебошанд. Ин муносибатҳо дар он аён мегарданд, ки шавҳар занагро на танҳо дӯст медорад, балки ҳамчунин “ғизо медиҳад ва гарм мекунад” (ояти 29) ва зан шавҳари худро эҳтиром менамояд (ояти 33). Ин манзараи зебо намуна барои ҳамаи онҳост, ки чунин муносибатҳоро дар амал дидан меҳоянд.

Меҳмондорӣ яке аз воситаҳои дигарест, ки оила ба воситаи он ба атрофиён таъсир мерасонад. Меҳмоннавозӣ сифати бовардори намунавист (Масалҳо 31:20; 1Тимотинос 3:2). Китоби Муқаддас халқи Худо даъват мекунад, ки меҳмоннавоз бошанд (1Петрус 4:9).

Меҳмоннавозӣ некиеро ифода мекунад, ки одамон ба воситаи ба хона овардани атрофиён зоҳир мекунад. Он инчунин ҳамчун ҷои хизматгузорӣ истифода бурдани хонаро дар бар

мегирад. Дуруст аст, ки ба оилаи солим то андозае танҳой зарур аст, то аъзоёни оила бо ҳам бештар фаъолият карда тавонанд. Дар айни замон Китоби Муқаддас возеҳан ишора мекунад, ки оила бояд бо атрофиён муносибат намуда, ба ҳаёти онҳо таъсире дошта бошад.

Ва ниҳоят, рафтори ҳар як аъзои оила ба обрӯву эътибори он таъсир мекунад. Китоби Муқаддас мегӯяд, ки ҳатто бачаро аз рӯи корҳояш шинохтан мумкин аст (Масалҳо 20:11). Ин фикрро дар суханони Яъқуб низ мушоҳида кардан мумкин аст, ки ба писаронаш гуфта буд: “Шумо маро нороҳат сохтед ва дар назари сокинони ин сарзамин нафратовар гардондед” (Ҳастӣ 34:30). Дар 1Тимотиюс 3:4,5 гуфта мешавад, ки агар фарзандони марде бадрафтор бошанд, ӯ ҳуқуқи идоракунии ҷамоати маҳаллиро надорад. Дар 1Подшоҳон бобҳои 1 то 4 мо мебинем, ки Худо коҳини Исроилро маҳкум кард, чунки писарони калонаш рафтори ношоам доштанд.

Ин мисолҳо аҳамияти ваҳдати оилавиرو нишон медиҳанд. Одамон моро бо аъзоёни оиламон муқоиса мекунанд. Ин ҳақиқат бояд ба рафтори ҳар як аъзои оила таъсир расонад.

Диққат диҳед, ки Худо дар нобарориҳои оилавӣ на ҳамеша падару модаронро гунаҳкор мешуморад. Ҳикояҳои Китоби Муқаддас оиди Иброҳим ва Соро бештар мусбат мебошанд. Худованд Иброҳимро ҳамчун шахси оиладор таъриф мекунад (Ҳастӣ 18). Ӯ ва занаш Соро ба душвориҳои ҳаёти оилавӣ нигоҳ накарда, мекӯшиданд, ки онҳоро ҳал намоянд. Лекин писари онҳо Исҳоқ ва занаш Ривқо ба душманона шудани муносибатҳояшон монев нашуданд. Онҳо ҳатто писаронашонро ҳамчун воситаи мубориза бар зидди якдигар истифода бурданд. Тавачҷӯх намоед, ки Худо Иброҳим ва Сороро дар мушкилоти оилавии Исҳоқу Ривқо айбдор накард.

Хулоса

Мо бояд оиди ҳаёти оилавӣ нуқтаи назари беғаразона дошта бошем. Оила бояд чун як иттиҳод бошад. Ҳамин тавр, рафтори як аъзои оила, хоҳ бад бошад, хоҳ нек, ба аъзоёни дигар таъсир

мерасонад. Бо вучуди ин, мо бояд боэҳтиёт бошем ва на ҳамеша айбро ба аъзоёни дигари оила нисбат диҳем. Шарҳи охирини Китоби Муқаддас дар ин бора чунин аст: “Ҳамин тавр ҳар яки мо оиди худ ба Худо ҳисобот хоҳад дод” (Румиён 14:12).

Ҳар як бовардор фиристодаи Масеҳ аст (2Қўринтиён 5:20). Ҳар як кас дар зери фармони Худованд аст, то хабари начоти Ёро ба дигарон барад (Аъмол 1:8). Бинобар ин бовардор бояд оиди ин вазифа чун қисме аз ўҳдадорихои оилавии худ фикр кунад.

Шояд шумо дар оилаатон ягона бовардор бошед. Дар 1Қўринтиён 7:14 гуфта шудааст, ки ҳузури шумо дар оилаатон барои дигар аъзоёни он баракат аст. Шаҳодати шумо ба онҳо асбоби муҳиме дар дасти Худост.

Агар шумо аъзои оилаи бовардорон бошед, оиди ҳаёти Акило ва Прискила андешае намоед. Ба ўҳдадории онҳо аҳамият диҳед, ки чун оила ба Исои Масеҳ хизмат намудан буд. Ҳатто онҳо барои қонё гардондани эҳтиёҷоти дигарон ба ҷойҳои гуногун мерафтанд.

Худо Худои оила аст. Ҷои ҳайрат нест, ки Ё барои ба ҷо овардани мақсадҳои бузурги Худ ба воситаи оилаҳо амал мекунад.

БОБИ ДАҲУМ

Муқаррар намудани мақсадҳои муносиб

Оятҳои Китоби Муқаддас барои хондан:

Масалҳо 6:6-11; Матто 6:19-34; 21:22; Луқо 18:1; Румиён 12:12; 1Қўринтиён 7:5; Қўлассиён 4:2; 1Тимотиюс 6:6-19; 2Тимотиюс 1:5; 1Петрус 3:7.

Оятҳо барои аз ёд кардан: 1Тимотиюс 6:17,18.

Фикри асосии боб: Оилаи масеҳӣ мақсадҳо гузошта, мувофиқи онҳо қарор қабул менамояд.

Мо дар ҷаҳоне зиндагӣ мекунем, ки нисбати ақидаи масеҳии никоҳ ва ҳаёти оилавӣ муносибати бадхоҳона дорад. Инак, масеҳиён бояд фаҳманд, ки қувваҳои берунӣ кӯшиш менамоянд оиларо барҳам диҳанд. Бисёр оилаҳо вайрон шуда, боиси ғаму ғусса мегарданд. Мо бояд боварии қатъӣ дошта бошем, ки ба чизҳои дуруст умед бастаем. Барои мустаҳкам намудани никоҳ ва муносибатҳои оилавии худ мо набояд танҳо ба омилҳои одамӣ ва моддӣ умед бандем.

Муносибати дуруст нисбати пул

Яке аз сабабҳои асосии барҳам хӯрдани оила масъалаи пул аст. Мо дар ҷаҳоне зиндагӣ мекунем, ки бисёр чизҳоро пул ҳал мекунад. Мо оиди пул ва чизҳои моддӣ фикр накарда зиста наметавонем, бинобар ин донишмандони нуктаи назари илоҳӣ роҷеъ ба ин масъала муҳим аст. Нуктаи назари илоҳӣ моро аз ташвиши пул озод мекунад.

Таълимоти Китоби Муқаддас оиди пул дар ақидаи илоҳӣ роҷеъ ба меҳнат асос меёбад. Худо одамро барои он наофарид, ки вай ҳеҷ кор накунад (Ҳастӣ 2:15). Худо меҳонад, ки мо

бовичдонона меҳнат намуда, ба ҳамин тариқ эҳтиёҷотамонро қонеъ гардонем ва ба одамони эҳтиёҷманд кӯмак расонем (Эфсӯсиён 4:28; 1Таслӯникиён 4:11,12). Китоби Муқаддас ҳатто мегӯяд, ки касе агар қор қардан нахоҳад, бигзор хӯрок ҳам нахӯрад (2Таслӯникиён 3:6-15). Вазифаи мо – муфтхӯри ҷамъият набудан – асоси ахлоқи илоҳии меҳнату молия аст.

Таълимоти Китоби Муқаддас мувозинати хуби муносибат ба пулро нишон медиҳад. Худо моро огоҳ мекунад, ки сарвати қалон ҷамъ накунем ва ба пул вобаста набошем. Китоби Муқаддас инчунин мегӯяд: “Эй танбал! Назди мӯрча бирав” (Масалҳо 6:6). Ин оят нишон медиҳад, ки оиди оянда ғамхорӣ қардан ва ба он тайёрӣ дидан аз рӯи таълимоти илоҳист.

Павлус дар 1Тимотиюс боби 6 мегӯяд, ки арзиши моро ҳислатҳои рӯҳонӣ муайян мекунанд. Мо бояд пулро барои ҷалоли Худо, барои ғамхорӣ ба оилаҳои худ, барои ба ҷо овардани вазифаҳои шахсӣ истифода барем. Лекин муҳаббат ба пул сабаби ҳар навъ бадӣ аст. Мо, одамон, дар моҳияти худ ба осонӣ метавонем аз Худо дида ба пулу мол бештар вобастагӣ дошта бошем, ки ин албатта нодуруст аст.

Китоби Муқаддас ҳамчунин аз доштани қарзи аз ҳад зиёд огоҳ мекунад (Румиён 13:8). Он мегӯяд, ки қарздор чун ғуломи қарзхоҳ аст (Масалҳо 22:7). Ҳамчунин Китоби Муқаддас ғайриқонунӣ ба даст овардани пулро маҳкум мекунад (Масалҳо 16:11).

Аксар одамон фикр мекунанд, ки пул ҳаётро хушбахт мекунад. Лекин Китоби Муқаддас таълим медиҳад, ки сифати ҳаёт ба миқдори пул вобаста нест (Луқо 12:15). Китоби Муқаддас мегӯяд: “Дороии каме бо худотарсӣ беҳ аз ганҷи бузурги пурфитна. Таоми сабзавот дар ҷое ки муҳаббат бошад, беҳ аз гови охурӣ, ки бо он адоват бошад” (Масалҳо 15:16,17).

Истифодаи қоидаҳои илоҳӣ нисбати пул

Мо якҷанд чизҳоро мушоҳида менамоем, ки барои дар никоҳ ва ҳаёти оилавӣ истифода бурдани таълимоти илоҳӣ оиди пул кӯмак мерасонанд.

Бисёр вақт масъалаи пул сабаби ҷанҷоли оилавӣ мешавад. Бинобар ин зану шавҳар ва онҳое ки нақшаи оиладор шуданро доранд, бояд оиди муносибат ба пул ва чизҳои моддӣ муҳокима ронанд.

Зану шавҳари бохирад қоидаҳои масеҳиро оид ба ин масъалаҳо яққоя таҳлил хоҳанд кард. Муносибати дуруст ба пул аз он ки оила чӣ қадар пул дорад, муҳимтар аст. Бинобар ин ба оиладорон зарур аст, ки худро ба муҳокимаи ин масъала одат кунанд. Онҳо бояд дилпур бошанд, ки бо қабули қарор оиди истифодаи пули оилавӣ ҳар ду розиянд.

Худо ҳамчунин аз падару модарон талаб мекунад, ки онҳо таълимоти масеҳиро оиди пул ва чизҳои моддӣ ба фарзандонашон низ таълим диҳанд. Рафтори намунавии падару модарон назар ба суханони онҳо инро бештар нишон хоҳад дод. Суханони онҳо бояд ба рафторашон мувофиқат кунанд. Падару модарони бохирад аз гуногунфикрӣ канораҷӯӣ хоҳанд кард. Муносибати онҳо ба пул ба афкори фарзандон таъсир мекунад. Падару модарон набояд ба фарзандонашон аз ҳад бисёр пул диҳанд, зеро ин дар онҳо муносибати нодуруст ба вучуд меоварад. Падару модарон бояд дар ёд дошта бошанд, ки аҳамияти онҳо ба фарзандон аз пулу мол муҳимтар аст.

Оилаҳое ки аз рӯи таълимоти Китоби Муқаддас зистан мевоҳанд, дар хусуси гирифтани қарз боэҳтиёт хоҳанд шуд. Қарзи кредитӣ бо фоизи баланд бисёр оилаҳоро вайрон кардааст. Қарзро дуруст истифода бурдан мумкин аст, лекин бисёр вақт гирифтани он осон буда, доданаҳ хеле мушкил аст. Қарз чун оташ ғуломи меҳрубон, лекин хӯчаини бераҳм аст. Дар чунин ҳолат одам хеле осон ба чуқурии қарзи афзудаистода ғарқ шуда, ба нокомӣ дучор мешавад. Зану шавҳарон оиди ин масъала бояд доимо ба нуқтаи назари илоҳӣ таъҷил намуда, дуруст истифода бурдани маблағи оилавино сарфаҳм раванд.

Вобастагӣ ба Худо ба воситаи дуо

Мушкилоти маблағ аз мақсадҳо ва вобастагии нодуруст ба вучуд меоянд. Ҳамчунин мушкилот дар дуои оилавӣ аз мақсадҳои

нодуруст бармеояд. Таъбири “Оилае ки якчоя дуо мегӯяд, якчоя умр ба сар мебарад” аз Китоби Муқаддас набошад ҳам, аҳамияти дуоро дар ҳаёти оилавӣ ёдрас мекунад.

Китоби Муқаддас оиди дуо бисёр чиз мегӯяд. Дар омӯзиши мавзӯи мазкур мо диққатамонро ба оятҳои зерин ҷалб мекунем: Матто 21:22; Луқа 18:1; Румиён 12:12; 1Қўринтиён 7:5; Қўлассиён 4:2; 1Петрус3:7. Ба воситаи аз назар гузаронидани ҳамаи он чи Китоби Муқаддас оиди дуо таълим медиҳад, шумо метавонистед дониши худро васеъ намоед. Диққат кунед, ки қоидаҳо ва истифодаи дуо барои оилаҳо, шахсони ҷудоғона ва ҷамоатҳо низ якхелаанд.

Биёед омӯзишамонро аз нақши дуо дар никоҳ оғоз мекунем. Никоҳ интиҳоб аст. Бо вучуди ин, шахсе ки аз рӯи таълимоти илоҳӣ зистан меҳаҳад, медонад, ки барои интиҳоби ҳамсар роҳнамоии Худо зарур аст. Дуо воситаи муҳимест, ки Худо ба воситаи он моро ҳангоми қабули қарорҳои муҳим роҳнамоӣ мекунад.

Худо ҳамеша тайёр аст бовардоронро роҳнамоӣ кунад (Румиён 8:14). Вале на ҳама бовардорон таҳти роҳнамоии Худоянд. Ин аз сабаби он аст, ки мо пай намебарем, ки дар ҳама соҳаҳои ҳаёт ба роҳнамоии Худо эҳтиёҷ дорем. Бинобар ин аксаран, ҳатто ҳангоми ҳалли масъалаҳои муҳимтарини ҳаёт, мо дуо намекунем.

Дуо барои ҳаёти солими оилавӣ зарур аст. Ин дар интиҳоби ҳамсар, омодагӣ ба никоҳ ва соҳаҳои дигари ҳаёти оилавӣ низ ҳақиқат аст. 1Қўринтиён боби 7 нишон медиҳад, ки ба зану шавҳар барои дуо ҷудо кардани вақти махсус бисёр хуб аст. Ҷамчунин диққат диҳед, ки 1Петрус боби 3 аз муносибати нодуруст нисбати ҳамсар огоҳ мекунад. Дар ин матн гуфта мешавад, ки чунин муносибатҳо дар дуои шахсӣ мушкилот меоваранд.

Таҳдидҳои ҷамъият ба никоҳ ва ҳаёти оилавии масеҳӣ бояд эҳтиёҷи моро ба ёрии Худо бештар ёдрас кунанд. Мо бояд ёрии ӯро ба воситаи дуо ҷустуҷӯ намоем. Ин барои шахсони танҳо, оиладор ва оилаҳо низ ҳақиқат аст.

Таълим додани дуогӯй ба фарзандон

Дар 2Тимотиюс боби 1 Павлус бовари Тимотиюсро нишон медиҳад, ки аз модар ва модаркалонаш сарчашма гирифтааст. Мо бисёр вақт ба бовар чун ба амали шахсӣ назар мекунем, лекин Павлус нишон медиҳад, ки онро аз насл ба насл расондан мумкин аст. Ин матн рӯйро ба дуо ишора накунад ҳам, дуо як роҳест, ки падару модарон метавонанд ба воситаи он бовари худро ба фарзандон ё наберагон расонанд.

Китоби Муқаддас аниқ мегӯяд, ки мо бояд дуо карданро ёд гирем (Луқо 11:1). Бинобар ин яке аз вазифаҳои бузурги падару модарон таълим додани дуогӯй ба фарзандон аст.

Агар шумо оиладор бошед, аз худ пурсед, ки агар фарзандон шуморо ҳангоми дуо бинанд, оё ҳайрон мешаванд. Оё онҳо хурсандии мурочиат ба Худо ва аз Ӯ ҷавоб гирифтаниро хис кардаанд? Оё шумо ба фарзандонатон таълим дода, бо рафтори намунавӣ нишон медиҳед, ки онҳо вобастагии дуруст ба Худо, мақсад ва арзишҳои лозимӣ дошта бошанд? Оё дуоҳои шумо натиҷабарханд? Оё шумо ҷавоби дуоҳоятонро мебинед, ё дар натиҷаи муносибатҳои нодуруст бо ҳамсар дар дуои шахсӣ бо монета дучор мешавед? Оё шумо ба Худованд Исои Масеҳ бовар кардаед? Оё ин боварро ба фарзандон мерасонед?

Муқаррар намудани мақсадҳои муносиб

Муқаррар намудани мақсадҳои муносиб яке аз вазифаҳои беҳтарини ҷамъбасти намудани таълимоти Китоби Муқаддас оиди никоҳ ва оила аст. Аксар одамон мақсад надоранд, бинобар ин дар ҳаёт самти муайян ва пешрафт низ надоранд. Аммо Худои мо мақсад муқаррар мекунад; Ӯ корҳои Худо ба нақша гирифта, онҳоро ба ҷо меоварад (Эфсӯсийн 1:11). Бинобар ин мо бояд бо мулоҳизаву дуо дар ҳаёт муқаррар намудани мақсадҳоро ёд гирем. Дар поён мақсадҳое оварда шудаанд, ки муҳим буда, барои муқаррар намудани мақсадҳои шахсӣ кӯмак мерасонанд.

Ҳангоми муқаррар намудани мақсадҳо мо кӯшиш мекунем, ки онҳоро комёб гардем. Мақсадҳои зерин ғоидаовар буда, новобаста ба он ки шумо оиладоред ё не, амал мекунанд.

1. *Барпо кардани муносибатҳои самимӣ, бардавом ва баркамол, ки дар боварӣ, муҳаббат ва эҳтиром асос ёфтаанд* (Эфсӯсиён 5:22,23; 1Петрус 3:7). Ҳаёти оилавӣ бо муносибати байни аъзоён сару кор дорад. Дар ҳаёти оилавӣ на ҳодисаҳо ва чизҳои тасодуфӣ, балки одамон аҳамият доранд. Оила ҷоест, ки дар он воситаҳои мустаҳкам ва нақшаҳои сохтани муносибатҳоро меомӯзанд ва дуруст муносибат карданро ёд мегиранд.

2. *Инъикос намудани муносибатҳои пуришарафи Исои Масеҳ бо Ҷамоати Ё* (1Қўринтиён 11:3; Эфсӯсиён 5:22,23). Инъикос намудани муносибатҳои зебову муқаддас байни Масеҳ ва Ҷамоати Ё барои зану шавҳарон вазифаи пуришараф аст. Нақшаи Худо барои никоҳ ҳамин аст ва танҳо шахсоне ки Худоро ба воситаи бовар ба Исои Масеҳ мешиносанд, метавонанд чунин муносибатҳои боҳашаматро дошта бошанд.

Зану шавҳар мақсади Худоро барои никоҳ бояд чун мақсади ҳаёти худ қабул намоянд. Оилаҳои ки муносибати Масеҳро бо Ҷамоаташ инъикос мекунанд, Худовандро хушнуд намуда, ҳамчунин ба оилаҳои дигар намунаи ибрат мегарданд. Дар нақшаи Худо ҳама чиз, ҳамчунин никоҳ, мақсади олий дорад.

3. *Бунёд намудани оилае ки дар он Масеҳ ҷои марказиро ишғол мекунад, ва дар таълимоти Худованд калон кардани фарзандон* (Эфсӯсиён 6:4; Такрори Шариат 6:4-9). Одатан оилаҳо фарзанд доранд, вале на ҳама. Китоби Муқаддас таълим медиҳанд, ки фарзандон тўхфаи Худоянд (Забур 127;128). Худо ба одамон фарзанд мебахшад, то фарзандон баъд барояшон ғамхорӣ намоянд. Мо оиди вазифаи илоҳии падару модарон – ғамхорӣ барои фарзандон гуфта будем. Дар рўҳияи илоҳӣ тарбия намудани фарзандон қисми муҳимтарини он аст. Фарзандони тарбиятнаёфта ғоҷа мебошанд. Фарзандоне ки дар Худованд насиҳат наёфтаанд, шаҳодати беитоативу бемуваффақиятии

падару модар мебошанд. Падару модарон бояд ба фарзандон насихату таълим дода, намунаи ибрат нишон диҳанд. Чунин рафтор намуда, падару модарон ба Худованд ва Сухани Ё эҳтиром зоҳир менамоянд.

4. *Мустаҳкам намудани ягонагӣ дар парастии ва хизмат ба Худои зинда дар ҷамоати маҳаллӣ* (Аъмол 18:26; Ибриён 10:25). Оила ҷузъи асосии ҷамъият буда, бидуни он зиндагӣ намекунад. Мо нисбати дигарон ўҳдадорӣ дорем. Ҳаёти солими масеҳӣ на дар ҷудой, балки дар робитаи гуногун бо онҳое, ки Наҷотдиҳандаро эътироф мекунанд, мегузарад. Он дар ягонагии пурмаъно бо фарзандони Худо мегузарад. Робитаи наздик бо онҳое ки Наҷотдиҳанда ва Сухани Ёро эътироф мекунанд, барои саломатии рӯҳии ҳар як бовардор зарур аст. Мо бояд ба огоҳие ки дар Ибриён 10:24,25 оварда шудааст, гӯш андозем.

5. *Шаҳодати нек нишон додан* (Матто 28:18-20; Аъмол 1:8). Нақшаи Худо аз он иборат аст, ки одамонро дар гуноҳхояшон ошкор намуда, онҳоро ба воситаи Исои Масеҳ наҷот диҳад. Наҷот мавҷуд будани муносибати ҳақиқиро бо Худо ифода мекунад, ки ба воситаи бовар ба Исои Масеҳ аст. Дар натиҷаи чунин муносибатҳо бовардор ба симои Исои Масеҳ монанд мегардад.

Худо одамонро барои ба ҷо овардани мақсади бузурги Худ интихоб кард. Ё барои ин мақсад шахсони алоҳида, оилаҳо ва ҷамоатҳои маҳаллиро истифода мебарад. Оилаҳо барои ҷалоли Худованд Исои Масеҳ бо роҳҳои гуногун ба ҳаёти атрофиён таъсир мерасонанд. Худо мехоҳад, ки кори Худро дар ҷамъият ба воситаи муҳаббати оилавӣ низ ба амал оварад (Юҳанно 13:35). Исои Масеҳ ба пайравонаш гуфта буд: “Шумо намаки ҷаҳон ҳастед... Шумо нури ҷаҳон ҳастед” (Матто 5:13-14). Калимаи “шумо”, ки шакли ҷамъ дорад, ба шаҳодати якҷоя ишора мекунад. Тавачҷӯх намоед, ки Худованд инро на чун хоҳиш, балки чун ҳақиқат баён мекунад. Мо дар ҳақиқат ба ҳаёт ва тафаккури атрофиён таъсир мерасонем. Вале гап дар сари он аст, ки таъсири мо мусбат аст ё манфӣ?

БОБИ ЁЗДАҲУМ

Душвориҳо дар никоҳ ва ҳаёти оилавӣ

Оятҳои Китоби Муқаддас барои хондан:

Ҳастӣ 13:14,19; Эбро 10:1,2; Ирмиё 3:1-10; 4;5; 23:35-39; Ҳизқиёл 15:20-21; Ҳушаъ боби 1 то 3; Малокӣ 2:13-17; Матто 5:32; 19:3-12; Марқӯс 10:11,12; Луқо 16:18; Румиён 7:2,3; 1Қӯринтиён 7:39; 2Қӯринтиён 6:14; 7:1.

Оятҳо барои аз ёд кардан: 2Қӯринтиён 6:14,15.

Фикри асоси боб: Аввалин аломати гуноҳ дар муносибатҳои зану шавҳар падидор шуд. Мо танҳо дар Китоби Муқаддас барои ҳалли мушкилоти оилавӣ насихатҳои дуруст меёбем.

Дар ин боб мо баъзе мушкилиҳои никоҳ ва ҳаёти оилавиरो дида мебароем, ки дар Китоби Муқаддас муҳокима мешаванд. Албатта, бисёр ҳамсарон бо мушкилиҳои рӯ ба рӯ мешаванд, ки дар Китоби Муқаддас тасвир наёфтаанд. Бо вучуди ин мушкилиҳо бояд ба тариқи масеҳӣ ҳалли худро ёбанд. Дар Китоби Муқаддас қоидаҳо ва мисолҳоеро ёфтани мумкин аст, ки ҳангоми ҳалли мушкилиҳои ғайриоддӣ истифода мешаванд. Дар ин дарс мо диққати худро ба мушкилиҳои ҷалб мекунем, ки бевосита дар Китоби Муқаддас муҳокима мешаванд. Китоби Муқаддас барои ҳалли ҳама гуна мушкилот роҳнамо аст. Ҳангоми ҳалли мушкилот ба обрӯву эътибори Сухани Худо тобеъ шудани мо аҳамияти калон дорад. Ҳангоми ҳалли мушкилот аз мо талаб карда мешавад, ки барои истифодаи қоидаҳои илоҳӣ омода бошем.

Юғи нобаробар

Саргузашти Лут ва хонаводаи ӯ, ки дар Китоби Муқаддас зикр шудааст, як қатор мушкилиҳои никоҳ ва ҳаёти оилавиرو нишон медиҳад. яке аз онҳо “юғи нобаробар”, яъне никоҳи бовардор бо нобовар мебошад.

Китоби Муқаддас бо шахси нобовар никоҳ кардани бовардорро манъ мекунад. Ҷам Паймони Куҳан ва ҷам Паймони Навин зидди чунин никоҳи омехта изҳори ақида мекунанд. Никоҳи омехта то он дараҷае ки Худо пешбинӣ кардааст, хушбахт нахоҳад шуд. Натиҷаи чунин никоҳ муносибатҳои пастсифат мебошад. Мо аллакай ёдрас карда будем, ки нияти Худо барои никоҳ аз он иборат аст, ки ду кас як тан шаванд (Ҳастӣ 2:24). Бовардор ва нобовар метавонанд дар аксар ҷиҳатҳои ҳаёт умумият дошта бошанд, вале на ягонагӣ, чунки дар ҷиҳати асосии ҳаёт, яъне ҳаёти рӯҳонӣ ягона буда наметавонанд.

Никоҳи бовардор бо нобовар иттиҳоди Масеҳро бо Ҷамоати Ӯ инъикос карда наметавонад (Эфсӯсиён боби 5). Худо мехоҳад, ки муносибатҳои аҷоибии Масеҳ бо Ҷамоати Ӯ дар замин, дар никоҳҳои масеҳӣ инъикос шаванд. Аммо чунин муносибатҳо дар никоҳи омехта падида намегардад. Бинобар ин таҷҷубовар нест, ки Китоби Муқаддас “юғи нобаробар”-и Лут ва занашро манфӣ тасвир мекунад.

Ҷангоме Лут аз Иброҳим чудо шуда ба Садӯм рафт, ҳанӯз оиладор набуд. Шояд ӯ дар Садӯм барои худ зан ёфт. Ӯ дар муддати ҳодисаҳое ки дар бобҳои 15 то 19-и китоби Ҳастӣ ҳикоя мешаванд, оиладор гашт. Мо бо якчанд сабаб гуфта метавонем, ки зани Лут нобовар буд. Аввалан, Китоби Муқаддас ба ҳаёти рӯҳонии вай ишора намекунад ва сипас вай барои нобоварӣ аз доварию Худо ҳалок гашт (Ҳастӣ 19:26).

Петруси фириста мегӯяд, ки Лут росткор буд (2Петрус 2:7,8). Вале бо вучуди ин ҳаёти оилавии ӯ бад буда, фоҷиавӣ анҷом ёфт. Лут бо сабаби нобовариву гуноҳ оилаи худро барбод дод.

1Қўринтиён 7:39 -ро бо диққат хонда андеша намоед. Ин оят аниқ нишон медиҳад, ки бовардор бояд танҳо бо бовардор, ки “дар Худованд” аст, ба ақди никоҳ дарояд.

Муносибати Худо ба бевафой

Миқдори зиёди маросимҳои никоҳ ваъдаҳои вафодорӣ ба ҳамсарро дар бар мегиранд. Вале бо вучуди ин бевафой дар тамоми таърихи инсоният мушкилии фоҷиавии никоҳ аст. Дар Ирмиё 3:1-10 мо андӯҳи Худовандро оиди бевафои Исроил мебинем. Худо мегӯяд, ки бевафои Исроил чун бевафои зан ба ҳамсари худ аст. Мо ҳамчунин фоҷиаи бевафоиро дар ҳаёти оилавии пайғамбар Ҳушаъ мебинем. Ҳушаъ мувофиқи сухани Худованд Қумарро ба занӣ гирифт. Ба ҳар се фарзанде ки дар ин оила зода шуданд, номи ғайриоддие ниҳода шуда буд, ки муносибати махсуси Худоро нисбати халқи Исроил тасвир мекард. Аммо зани Ҳушаъ, Қумар, ба хотири зинокорӣ хонаи худро тарк кард (Ҳушаъ боби 2). Аз гуноҳи аввал сар карда, вай бештару бештар ба гирдоби ин гуноҳ фурӯ меғалтид ва дар натиҷа тамоман аз назари ҷамъият ғайб зад.

Он чи дар боби сеюм тасвир шудааст, касро ба ҳайрат меоварад. Худо ба Ҳушаъ мефармояд, ки зани худро ёфта, боз ба хона оварад. Ҳушаъ ба Худо итоат намуда, аз пайи кофтукови зани худ мешавад ва вайро дар бозори ғуломфурӯшӣ меёбад. Қумар чунон пастфитрат гашта буд, ки бо нархи ночиз фурӯхта мешуд. Ҳушаъ Қумарро харида, ба хона овард ва гуфт, ки гарчи қонунҳои никоҳ вайро нигоҳ дошта натавонистанд, пас қонунҳои ғуломдорӣ нигоҳ хоҳанд дошт. Ҳушаъ ба занаш фармуд, ки дар хона истад, зеро ҳам аз рӯи қонунҳои никоҳ ва ҳам ғуломдорӣ соҳиби вай буд.

Дилсӯзӣ ва нармдилии Ҳушаъ ба мо муҳаббати Худоро тасвир мекунад. Худо бахшанда аст. Вай ба гуноҳкор бахшоиши муфт пешниҳод мекунад. Худо ҳамчунин бовардоронро, ки пешпо хӯрда гуноҳ мекунанд, мебахшад.

Ҳамчунин бояд ба шариати Мусо таваҷҷӯҳ намуд, ки ба рафти тадқиқи ин масъала дахл дорад. Мувофиқи шариати Мусо, зинокоронро бояд сангсор карда мекуштанд (Ибодат 20:10). Дар қисмати дигари шариат ба шавҳар иҷозат дода мешуд, ки агар

занаш ношоиста рафтор кунад, ба вай талоқ дихад (Такрори Шариат боби 24). Шариат чунин амалро иҷозат дода аст, вале китоби Ҳушаъ муносибати Худовандро тасвир мекунад. Мо дар он бахшоиш ва муҳаббатеро мебинем, ки Чумарро ба хона бармегардонад.

Мутаассифона, бевафоии оилавӣ на ҳамеша чунин анҷом меёбад. Бо вучуди ин, бахшидан барои мо бениҳоят муҳим аст. Бе бахшоиш мо хашмгин мегардем ва ҳатто ба андӯҳи ҳамсари бевафо парво накарда, қасос гирифтад мехоҳем.

Муносибати ғайримасеҳӣ ба фарзандон

Барои фаҳмидани таълимоти Китоби Муқаддас оиди фарзандон мо бояд нақшаи Худоро оиди одамон дида бароем. Бояд ба хотир оварем, ки Худо одамро ба сурат ва шабоҳати Худ офарид. Ҳамчунин мо бояд оиди он ки Худо одамро то чӣ андоза дӯст дошта, барои онҳо ғамхорӣ мекунад (Забур 8), ва он нархи гароне ки барои наҷоти мо супорид, андеша намоем (1Петрус 1:18,19). Бо диққат хондани Забур таронаҳои 126, 127; Эфсӯсиён 6; Қўлассиён 3 ва Матто 19:14 бароятон фоидабахш мебуд.

Ҳаёти инсон дар назди Худо аҳамияти калон дорад. Арзиши ҳар як инсон, аз лаҳзаи дар батни модар пайдо шудан то дами марг, беандоза аст. Китоби Муқаддас мегӯяд, ки ҳаёти инсон аз лаҳзаи дар батни модар пайдо шудан оғоз меёбад (Айюб 3:3; Забур 50:5; Суруди Сурудҳо 3:4; Луқо 1:36). Муносибати Худо ба кӯдаки зоданашуда эътирофи илоҳии шахсияти онҳоро нишон медиҳад (Ҳастӣ 25:21-24; Забур 138:13-16; Румиён 9:11,12).

Вале одамон бо тасаввуроти Худо оиди инсон на ҳамеша розӣ мешаванд. Дар Китоби Муқаддас мо гуноҳи даҳшатноки халқи Исроилро мебинем, ҳангоме онҳо “фарзандонашонро аз оташ гузаронда”, “хуни бегуноҳ” мерезонданд (Ирмиё 4; 5; 23:35-39). Ҳамчунин Ҳизқиёл 16:20,21-ро хонед. Пайғамбар Ҳизқиёл ба Худо шикоят карда мегуфт, ки мардуми Яхудо тифлони навзоди худро ба бутҳо мебахшанд. Худованд аниқ мегӯяд, ки ин кӯдакон

барои Ў ба дунё меоянд, чунки дар ояти 21 Худо онҳоро “фарзандони Ман” меномад.

Дар замони мо низ чунин падида мушоҳида мешавад. Занон дар худписандӣ мегӯянд, ки “аборт”, яъне нобуд кардани чанин як чизи муқаррарӣ аст. Аз ҳамин сабаб миқдори бешумори тифлон ба воситаи аборт нобуд мегарданд. Мо бояд аз худ пурсем, ки оё нобуд кардани тифлони зоданашуда назар ба сӯзонда шудани тифлон барои бутҳо даҳшати камтар аст?

Мутаассифона, муносибати манфии падару модар ба фарзандони зодашуда низ паҳн гаштааст. Баъзе кӯдакон барои падару модарашон нохоҳам мебошанд, ё барояшон як чизи пурарзиш нестанд. Дар ин масъала ба падару модарон чизеро фаҳмондан мушкил аст, чунки одатан онҳо далелҳоро инкор намуда, худро саҳт муҳофизат менамоянд. Ин дар мавриде равшан аён мегардад, ки ҳамсарон хоҳиши фарзанд надоштанро ошкоро баён мекунанд. Аксар ҳамсарон оиди фарзандон чунин тасаввуроти нодуруст дошта, бо ӯҳдадорихои падару модарӣ тарзи ҳаётанро тағйир додан намехоҳанд.

Имрӯзҳо як қатор нишонаҳое ҳастанд, ки муносибати ғайримасеҳӣ ба фарзандонро нишон медиҳанд. Мисол:

- истифодаи воситаҳои пешгиркунандаи ҳомиладорӣ
- тарс, хашм ва шарм аз ҳомиладорӣ
- аборт
- ҳамсароне ки фарзанд доштан намехоҳанд
- падару модароне ки барои фарзандон ғамхорӣ намекунанд
- падару модароне ки бо муддати тӯлонӣ фарзандонашонро танҳо мегузоранд
- падару модароне ки фарзандонашонро ошкоро рад мекунанд, ё чашми дидан надоранд
- амалҳои зӯрварӣ нисбати фарзандон.

Дар натиҷа фарзандони номатлуб бадқасду дар худ ниҳон гашта, худро пастсифат ва рӯҳафтада ҳис мекунанд. Гоҳо онҳо ба олами ҳаёлии худ мегурезанд, ё бо бадахлоқии чинсӣ машғул мешаванд.

Бар хилофи чунин муносибатҳое ки дар ҷамъияти мо бартарӣ доранд, Китоби Муқаддас таълим медиҳад, ки фарзандон

барои Худо хеле муҳиманд. Падару модарони масеҳӣ ба фарзандонашон чун ба тӯхфаи Худо назар мекунад. Онҳо мефаҳманд, ки фарзанди барои ҷалоли Худо калон шудаистода бартарии бузург мебошад. Онҳо сарфаҳм мераванд, ки таъсири падару модар ба фарзандон беҳтарин роҳи таъсир ба атрофиён аст. Мо дар Китоби Муқаддас мисолҳои илҳомбахши меҳру муҳаббати падару модаронро мебинем. Ҳанно ном зан яке аз чунин мисолҳо мебошад (1Подшоҳон боби 1,2). Хоҳиши ӯ барои доштани фарзанд хеле калон буд ва писареро, ки сипас Худо барояш дод, бениҳоят дӯст медошт. Ҳамчунин Исо кӯдаконро бисёр дӯст медошт ва дар ҳаёти рӯизаминии Ӯ наздаш кӯдакон низ меомаданд (Матто 19:14). Хоҳиши мо дар ин ҷиҳати ҳаёт бояд монанди хоҳиши Ӯ бошад. Хоҳишмандем Маркӯс 9:36,37-ро бо диққат хонда, андеша намоед.

Муносибати Худо ба талоқ

Мавзӯи талоқ сазовори муҳокимаи васеъ мебошад. Ҳамчун заминаи омодагӣ ба ин дарс, таълимоти Китоби Муқаддасро оиди никоҳ бори дигар дида бароед. Ҳамчунин Малокӣ 2:13-17; Матто 5:32; 19:3-12; Маркӯс 10:11,12; Луқо 16:18; Румиён 7:2,3; 1Қўринтиён 7:39-ро хонда бароед. Тавачҷӯх намоед, ки ҳангоме Исоро оиди талоқ пурсиданд (Матто 19:4-6), Худованд онро иҷозат надод. Ин ба ақидаи Худо, ки дар китоби пайғамбар Малокӣ ифода ёфтааст: “Ман ба талоқ нафрат дорам”, пурра мувофиқат мекунад.

Бисёр одамон дар таълимоти Китоби Муқаддас оиди талоқ раҳнаҳо меҷӯянд. Ҳангоме вазъият ба дами талоқ мерасад, мо одатан Китоби Муқаддасро мувофиқи хости худ шарҳ медиҳем. Вале бояд дар ёд дошт, ки гарчанде шариат талоқро иҷозат медиҳад, онро дастгирӣ намекунад. Лекин дар Паймони Навин барои талоқ ҳеҷ гуна иҷозат ё маслиҳат дода намешавад.

Никоҳи илоҳӣ созиши муқаддаси якумраро талаб мекунад. Вайрон кардани ақди никоҳ гуноҳ бар зидди Худо аст. Худо ҳеҷ гоҳ бовардоронро бо вазъиятҳои ки дар он гуноҳ ягона роҳ аст, дучор намекунад (1Қўринтиён 10:13). Ҳангоме шумо аз Китоби

Муқаддас оиди талоқ хондед, оё сарфаҳм рафтед, ки чаро талоқ, ки Худо ба он нафрат дорад, пеши назари Ё гуноҳ аст?

Бисёр масеҳиёнро бар хилофи хоҳиши онҳо ҳамсарон тарк кардаанд, ё ба талоқ маҷбур сохтаанд. Дар чунин ҳолатҳо Китоби Муқаддас оиди меҳри Худо гувоҳӣ медиҳад, ки дар ғамхорӣ бар ятимону бевазанон ифода ёфтааст (Яъқуб 1:27). Бешубҳа, меҳри Худо ба ҳамсарони таркшуда ва фарзандоне паҳн мегардад, ки аз чудо шудани оила ҷавр дидаанд. Мо ҳам чун халқи Худо бояд барои ин гуна одамон ғамхорӣ намоем.

Ба ақидаи баъзе одамон, азбаски никоҳ дар назари Худо якумра аст, талоқ имконнопазир мебошад. Бинобар ин онҳо ҳама гуна амали расмии талоқро рад менамоянд. Ҳатто ҳангоме ки талоқ расман ба амал меояд, онҳо истодагарона исбот мекунанд, ки зану шавҳар новобаста ба он ҳанӯз дар назари Худо оиладор ҳастанд.

Барои фаҳмидани нодурустии чунин тасаввурот ба суҳанони Худованд, ки дар Матто 19:6 зикр ёфтаанд, рӯ меоварем. Исо нагуфтааст, ки одам он чиро, ки Худо пайваستاаст, чудо карда наметавонад. Ё гуфт: “Он чиро, ки Худо бо ҳам пайваستاаст, одам набояд чудо кунад!” Исо инкор намекунад, ки одам никоҳро қатъ карда метавонад. Ё чунин амалро танҳо манъ мекунад. Қатъ кардани никоҳ ба одам имконпазир бошад ҳам, вай бо чунин амал зидди нақшаи Худо оиди никоҳ мебарояд.

БОБИ ДУВОЗДАҲУМ

Ҳалли мушкилоти никоҳ ва ҳаёти оилавӣ

Ояти Китоби Муқаддас барои хондан:

1Қӯринтиён 7.

Оятҳо барои аз ёд кардан: 1Қӯринтиён 7:17,20.

Фикри асосии боб: Масеҳиёни асри якум ба насихат оиди мушкилоти ҳаёти оилавӣ эҳтиёҷ доштанд. Фириста Павлус дар 1Қӯринтиён 7 ба онҳо ин насихатҳоро медиҳад. Насихатҳои вай ба мо истифодаи қоидаҳои илоҳиро дар мушкилоти ҳаёти оилавӣ ёд медиҳанд.

Дар ин дарси хотимавӣ мо мушкилоти никоҳ ва ҳаёти оилавиरो дида мебароем, ки фириста Павлус роҷеъ ба онҳо дар 1Қӯринтиён боби 7 муҳокима мекунад. Барои тадқиқи ин мушкилот мо бояд баъзе қоидаҳои аллакай баёншударо такрор намоем.

Наздикии ҷинсӣ

Дар 1Қӯринтиён 7:2-5 Павлус оиди наздикии ҷинсӣ дар никоҳ менависад. Насихатҳои ӯ дар муҳаббати ҳақиқии ҳамсарон нисбати якдигар асос ёфтааст. Чунин муҳаббати фидокорона дар Паймони Навин бисёр такрор мешавад. Павлус муносибатҳои никоҳро чун 50/50 тасвир намекунад, ки дар онҳо ба ҳамсар фақат нисфи дил дода шудааст. Зеро натиҷаи чунин муносибатҳо муборизаҳои беохирӣ ҳамсарон барои афзалият мебошад. Ба ҷои ин Павлус муносибатҳои 0/100-ро тасвир мекунад, ки дар он ҳамсар худро 100 фоиз ба ҳамсар мебахшад. Баъзе психологҳо ва файласуфон ҳисоб мекунанд, ки муносибатҳои идеалӣ 50/50 аст,

вале Китоби Муқаддас чунин ақидаро дастгирӣ намекунад. Павлус истодагарӣ карда мегӯяд, ки ҳатто дар муносибатҳои чинсӣ манфиати ҳамсар аҳамияти бештаре дорад.

Китоби Муқаддас алоқаи чинсиро на ҳамчун қонегардонии майли табиӣ, балки чун изҳори муҳаббату наздикӣ дар муносибатҳои никоҳ нишон медиҳад. Алоқаи чинсӣ қонегардондани ҳамсари худ аст, на худ. Қамъияти мо оиди алоқаи чинсӣ тасаввуроти нодуруст дорад, бинобар ин одамон наздикии чинсиро, ки Павлус дар борааш мегӯяд, нодуруст мефаҳманд.

Павлус огоҳ менамояд (оятӣ 5), ки алоқаҳои чинсӣ набояд ҳамчун воситаи суиистифода бо ҳамсар бошанд. Аз иҷрои вазифаҳои заносӯии худ канорагирӣ кардан (ба ғайр аз баъзе ҳолатҳо) мумкин нест. Фақат баъзе ҳолатҳо истисно буда метавонанд. Масалан, бо розигии тарафайн ба муддате аз алоқаи чинсӣ канорагирӣ намудан, то барои дуо вақти бештаре муҳайё гардад. Павлус огоҳ мекунад, ки бо сабабҳои дигар аз алоқаи чинсӣ канорагирӣ кардан мумкин нест. Нокифоягии алоқаи чинсӣ метавонад яке аз ҳамсаронро ба гуноҳ тела диҳад.

Дар таълимоти Павлус ҳатто ишора бар он нест, ки мақсади алоқаи чинсӣ ба дунё овардани фарзандхост. Дар нақшаи Худо барои никоҳ доштани фарзанд қисми асосӣ ва мӯътабар бошад ҳам (Ҳастӣ 1:28), 1Қӯринтиён 7 манфиати алоқаи чинсӣ дар никоҳро зикр мекунад.

Чудошавӣ

Дар 1Қӯринтиён 7:10,11 Павлус оиди як вазъияти махсус сухан меронад. Дар ин боб, ғайр аз оятҳои 11 ва 12, насихатҳои ӯ ҳам ба занон ва ҳам ба шавҳарон дахл доранд. Аммо дар оятҳои 10 ва 11 ӯ фақат ба занон муроҷиат мекунад.

Дар ин ҷо Павлус ба зан иҷозат медиҳад, ки аз шавҳар ҷудо шуда, алоҳида зиндагӣ кунад. Диққат намоед, ки Павлус инро маслиҳат намедиҳад, балки барои раҳо додани зану фарзандон аз вазъияти тоқатнопазир мумкин меҳисобад. Павлус аниқ мегӯяд, ки чунин ҷудошавӣ талоқ нест. Дар ҳақиқат, агар чунин ҷудой

ногузир бошад, зан бояд ё бешавҳар монад ё бо шавҳараш ошті шавад.

Мо бояд мушоҳида карда бароем, ки чаро Павлус ба зан аз шавҳар ҷудо шуда, дар алоҳидагӣ зистанро иҷозат медиҳаду ба шавҳар не. Никоҳе ки бо мушкилоти гарон рӯ ба рӯст, одатан ба таҳқиру захмҳои вазнини ҷисмонӣ оварда мерасонад. Дар аксари чунин ҳолатҳо одатан зану фарзандон ҷавр мебинанд. Бинобар ин чунин иҷозат марҳамати Худост ба занони ҷаврдида.

Таъсири баракатовар ба ҳамсар ва оила

Мушкилоти дигаре ки Павлус дар ин боб муоина мекунад, ҳолатест, ки дар он яке аз ҳамсарон бовардор шуда, дигараш хабари Инҷилро рад мекунад. Чунин падида дар ҷамоати Қўринт дучор мегашт, дар рӯзҳои мо низ ҳаст.

Павлус ҷӣ гуна амал кардани бовардорро дар чунин вазъият дида мебарояд. Ҳаёт метавонад барои бовардоре ки бо ҳамсар ва оилаи нобовар зиндагӣ мекунад, бадбахтона бошад. Зери таъсири раҳми инсонӣ мо ба осонӣ мегӯем, ки хубаш чунин шахс оиларо тарк намояд. Аммо Павлус ҷавоби дигар медиҳад. Ё аниқ мегӯяд, ки шахси бовардор бояд дар хона монад. Чунин насихат набояд моро дар ҳайрат гузорад. Китоби Муқаддас мегӯяд, ки никоҳ умрбод аст. Дар ҳеҷ ҷои Навиштаҳо гуфта нашудааст, ки бовардор сабабгори барҳам хӯрдани никоҳ бошад. Бинобар ин насихати Павлус муқаддасӣ ва бардавомии никоҳро тасдиқ мекунад.

Сипас Павлус насихати худро маънидод мекунад. Ё ишора мекунад, ки ҳаёти бовардор дар хона ба ҳамсар ва фарзандон таъсири баракатовар мерасонад. Павлус мегӯяд, ки ҳаёти бовардор метавонанд ба аъзоёни дигари оила чунон таъсир расонад, ки онҳо ҳам ба Худованд рӯ оваранд.

Павлус дарду мушкилиҳоеро, ки бовардор бо онҳо дар чунин ҳолат рӯ ба рӯ шуда метавонад, пурра эътироф менамояд. Лекин мақсади Худо нисбати бовардорон аз он иборат нест, ки ҳаёти онҳоро бароҳат созад. Худо мехоҳад, ки онҳоро барои ба ҷо овардани нияти Худо барои тамоми оила истифода барад. Бинобар

ин мо бояд бовардорони дар чунин ҳолат бударо водор кунем, ки ба ваъдаҳои Худо умед баста, ба ҳамсарон ва оилаҳо вафодор монанд. Онҳо метавонанд ҳатто дар чунин ҳолатҳои душвор барои ҷалоли Масеҳ зиндагӣ намоянд.

Павлус ҳамчунин мефаҳмонад, ки бовардор, агар ҳамсари нобовари ӯ барои талоқ истодагарӣ намояд, чӣ гуна бояд рафтор кунад (оятҳои 15). Ӯ мегӯяд, ки никоҳ ғуломдорӣ нест ва бовардор ғуломи ҳамсари нобовар нест. Агар ҳамсари нобовар барои талоқ истодагарӣ намуда, бовардорро тарк кардан хоҳад, дар чунин ҳолат ҳамсари бовардор бояд ба вай инро иҷозат диҳад.

Барои беҳтар фаҳмидани ин бояд донист, ки соҳти ғуломдорӣ он замон чӣ гуна буд. Ғулом ба ҳаёти алоҳида аз соҳиби худ ҳуқуқи қонунӣ надошт. Агар соҳиб ғуломашро рад менамуд, ғулом ӯро барои марҳамат, ғамхорӣ ва ҳимоя тавалло мекард, зеро интиҳоби дигаре ба ҷуз ин надошт. Вале никоҳ ғуломдорӣ нест. Бовардор ғуломи ҳамсари нобовари худ нест. Бинобар ин, агар ҳамсари нобовар ӯро тарк кардан хоҳад, бовардор бояд ба вай инро иҷозат диҳад.

Таваҷҷӯҳ намоед, ки дар ин нома оиди никоҳи такрорӣ ҳеҷ чиз гуфта намешавад. Баъзеҳо ин оятро бо 1Қўринтиён 7:39 нодуруст муқоиса мекунанд. Дар ин оят оиди вобастагии бандагӣ сухан меравад.

Қоидаи асосии ҳаёти масеҳӣ

Оятҳои 17 ба мо суханони Павлусро мефаҳмонад, ки “шахси бовароварда бояд бо ҳамсари нобовар дар никоҳ монад” мегӯяд. Ӯ мефаҳмонад, ки ҳангоме одам масеҳӣ мешавад, вай дар Исои Масеҳ махлуқи нав мегардад. Аммо ин маънои онро надорад, ки бовардор бояд ҳама вазифа ва ӯҳдадорихои худро аз дӯши худ партояд. Павлус таълим медиҳад, ки бовардор бояд дар он ҳолате ки пеш аз бовар овардан буд, дар ҳамон ҳолат ба Масеҳ хизмат намояд (оятҳои 17-24).

Масалан, агар барои ҷалоли Худо зистан хоҳед, барои ин иваз кардани ҷои кор зарур нест. Ҳамчунин аз як ҷой ба ҷои дигар кўчидан ё иваз кардани ному насаб ҳатмӣ нест.

Барои фаҳмондани ин Павлус мисоли ниҳоят ғайриоддӣ меоварад (ояти 21). Ў мегӯяд, ки ғуломро шарт нест озод бошад, то барои чалоли Масеҳ зиндагӣ кунад. Бинобар ин ӯ ба ғуломон мегӯяд, ки то ҳадди имкон намунаи ибрат бошанд. Чунин рафтор намуда, ғулом ба Исои Масеҳ шараф меоварад.

Павлус намегӯяд, ки ғуломдорӣ хуб аст. Ў аз чунин фаҳмиши нодуруст худро барканор гирифта мегӯяд, ки агар барои ғулом фурсати озод шудан пайдо шавад, ӯ бояд аз он истифода барад (ояти 21).

Дар ёд доштани ин қоида муҳим мебошад. Баъзеҳо фикр мекунанд, ки барои шогирди баркамолу фоидаовари Масеҳ будан тағйир додани шароити зиндагӣ зарур аст. Вале Китоби Муқаддас ба мо ваъда намедиҳад, ки Худо шароити моро дигаргун месозад. Дар асл Худо воғузошт, ки баъзе хизматгорони беҳтарини Ў дар вазъияти хеле мушкил зиндагӣ намоянд (Ибриён 11:36-39).

Худо ҳеҷ гоҳ ваъда намода буд, ки шароити ҳаётамонро тағйир медиҳад. Ў қарор намуд, ки моро дигаргун кунад. Меҳнати Ў аз он иборат аст, ки бовардоронро аз монандии Одам ба монандии Масеҳ дигаргун кунад. Худо инро ҳатто дар шароитҳои мушкили ҳаёти мо карда метавонад.

Китоби Муқаддас нишон медиҳад, ки баъзе машғулиятҳо ё шароитҳои ҳаёт гуноҳолуд буда метавонанд. Албатта, онҳо набояд ба бовардорон мувофиқ бошанд. Масалан, зани фоҳиша чун Роҳоб бояд чунин тарзи зиндагиро тағйир диҳад. Чунин ҳодисаҳои махсус ба қоидае ки Павлус таълим медиҳад, муҳолиф нестанд.

Никоҳ ё мучаррадӣ?

Павлус масъалаи мучарради* дар 1Қўринтиён 7:1,6-9 шарҳ дода мегӯяд, ки он барои масеҳиён интиҳоби боифтихор аст. Дар ҷамоати Қўринт ба одамони мучаррад бо безътиной назар мекарданд. Вале Павлус исбот мекунад, ки чунин интиҳоб

* Мучаррадӣ – беникоҳӣ.

сазовори эҳтиром аст. Ӯ мегӯяд, ки чунин маҳорат атои Худо буда, бисёриҳо чунин бахшоишро надоранд.

Аз ин таълимот бармеояд, ки мо набояд шахсони мучаррадро чун шахсони пастсифат ҳисобем, ки пасттарин роҳи ҳаётро интиҳоб кардаанд. Шӯҳихои фитнаомез оиди чунин шахсон аз нуқтаи назари Китоби Муқаддас нодуруст аст. Аксар беҳтарин хизматгорони Худо мучаррад монда, барои шарафи Худованд умр ба сар бурдаанд.

Дар ояти 9 Павлус аниқ мегӯяд, ки никоҳ нақшаи Худо барои касонест, ки бахшоиши мучарради ро доро нестанд. Биёед суханони Худовандро, ки оиди Одам гуфта буд, ба ёд меоварем: “Хуб нест, ки одам танҳо бошад”. Баъзе касон бахшоиши мучарради ро дошта бошанд ҳам, аксар одамон ба никоҳ эҳтиёҷ доранд. Чунин одамон оиладор шуда, нақшаи Худоро ба ҷо меоваранд.

Дар оятҳои 25-38 Павлус масъалаи мучарради ро амиқ дида мебарояд. Дар ин ҷо вай маънои рӯҳонии интиҳоби никоҳ ё мучарради ро шарҳ медиҳад. Суханони Павлус шояд дар аввал чунон намоянд, ки гӯё вай мучарради ро аз оиладорӣ бартаринок мешуморад, вале таълимоти Китоби Муқаддас бо ҳам муҳолиф нестанд. Умуман Китоби Муқаддас мегӯяд, ки никоҳ барои аксар одамон мақсади Худост. Ин оятҳоро дар нури ишораи Павлус “хатарҳои таҳдид мекарда” (оятҳои 26) метавон дуруст фаҳмид.

Мо аниқ гуфта наметавонем, ки ҳангоми навиштани ин сатрҳо Павлус чиро дар назар дошт. Бо вучуди ин, ин баёнот ба ҳамаи он чи дар ин боб гуфта мешавад, робита дорад. Павлус дар аввали боб мучарради ро чун интиҳоби боифтиҳор ҳифз мекунад. Баъдтар ӯ мегӯяд, ки дар баъзе шароитҳо мучарради аз оиладорӣ беҳтар аст. Биёед ин шароитҳои махсусро муфассал мушоҳида менамоем.

Таваҷҷӯҳ намоед, ки Павлус бартари мучарради ро дар ҳолати стресс нишон медиҳад. Бо вучуди ин ӯ пайваста такрор карда мегӯяд, ки оиладорӣ боифтиҳор аст. Илова бар ин ӯ мегӯяд, ки ҳамсарон ба ҳеҷ ваҷҳ набояд аз ақди никоҳ бароянд. Билохира, ӯ даъват мекунад, ки шахси оиладор бояд барои оила ва масъалаҳои оилавӣ ғамхорӣ намояд.

Бартарии мучаррадон, ки Павлус оиди он мегӯяд, дар озодии нисбӣ аз масъулияти оиладорӣ ифода меёбад, зеро шахси беникоҳ то андозае аз ғамхориҳои оилавӣ озод аст. Дар замони мо ба шахсони мучаррад бештар чун ба худпарастон назар мекунад. Вале ин ба суҳанони Павлус мувофиқат намекунад. Дар асл вай ба он истодагарӣ мекунад, ки мучаррадон озодии худро барои шарафи Масеҳ, дар хизмати дигарон истифода баранд. Худпарастии бовардор новобаста ба мучаррадӣ ё оиладорӣ ӯ фочиа аст.

Дар шароити ниҳоят хавфнок бовардорони оиладор метавонанд ба таҳдидҳои нисбати ҳамсар ё фарзандон дучор шаванд. Албатта, ба бовардорони мучаррад чунин ҳолат таҳдид намекунад. Эҳтимол ин яке аз бартариҳои буд, ки Павлус ҳангоми навиштани номаи худ ба ҷамоати Қӯринт дар назар дошт.

Насиҳати хотимавӣ

Павлус бо ду ояти охири 1Қӯринтиён 7 (39-40) бобро ҷамъбаст карда, як қатор қоидаҳои муҳим медиҳад, ки ба никоҳ ва ҳаёти оилавӣ тааллуқ доранд.

Аввалан, ӯ муқаддас ва доимӣ будани никоҳро тасдиқ намуда, чунин мегӯяд: “Зан, мувофиқи шариат, то даме ки шавҳараш зинда аст, ба ӯ тааллуқ дорад”. Калимае ки дар ин ҷо чун “тааллуқ” тарҷума шудааст, ба муносибатҳои никоҳӣ дахл дорад.

Дуюм, Павлус мегӯяд, ки ягона сабабе ки аз ӯҳдадорӣ никоҳ озод мекунад, марги яке аз ҳамсарон аст. Чунин ақида ба таълимоти Паймони Навин пурра мувофиқат мекунад.

Сеюм, Павлус мегӯяд, ки марги яке аз ҳамсарон ба ҳамсари дигар барои никоҳи такрорӣ озодии пурра медиҳад. Чунин иҷозат ҳамчунин дар ҷойҳои дигари Китоби Муқаддас оварда шудааст (Румиён 7:2).

Мо бояд инчунин боз ду фикри дигареро, ки дар 1Қӯринтиён боби 7 баён шудааст, шарҳ диҳем. Якум, пас аз марги шавҳари худ зан метавонад ба касе ки хоҳад ба шавҳар барояд, зеро никоҳ интиҳоби шахсӣ аст. Никоҳ муқаддас буда, зулму ситам дар он

чой надоранд. Павлус номаашро ба чое навишта буд, ки дар маданияташон хешовандон дар интихоби ҳамсар нақши калон мебозиданд. Вале, бо вучуди ин, Ё барои занон низ озодии интихоби ҳамсарро таъкид менамояд.

Дуюм, озодии интихоби ҳамсар барои бовардорон маҳдуд аст. Бовардор бояд танҳо бо бовардор ба ақди никоҳ дарояд. Худо никоҳҳои омехтаро маъқул намедонад.

Одатан мо ҷавононро насихат дода таъкид мекунем, ки дар ин дунёи калон барои онҳо танҳо як шахс вучуд дорад, то ҳамсари онҳо бошад. Ин онҳоро ба изтироб меоварад, ки оё маҳз ҳамон ҳамсари ягонаро ёфта метавониста бошанд. Чунин ақида ба созиши носолими никоҳӣ оварда метавонад. Ҳангоме дар ҳаёти касоне ки ба чунин ақида бовар мекунанд, мушкилоти оилавӣ ба вучуд меоянд, онҳо гумон мекунанд, аз афташ на ҳамон “ҳамсари ягона”-ро интихоб кардаанд. Чунин таълимот метавонад ҳамсаронро ба мушкилоти калони рӯҳонӣ оварад. Бояд дар ёд дошт, ки Китоби Муқаддас чунин ақидаи зарарнокро тасдиқ намекунад.

Инак, никоҳи илоҳӣ чӣ гуна аст? Китоби Муқаддас никоҳро чун муносибатҳои байни одамон, ки бо интихоби тарафайн муттаҳид шудаанд, нишон медиҳад. Дар чунин ҳолат ҳамсарон кӯшиш мекунанд, ки муносибатҳо дар асоси ўҳдадорихо ташаккул ёбанд.

Никоҳи масеҳӣ “тасодуфӣ” ба амал намеояд. Он натиҷаи баракати Худо, интихоби ҳамсар ва иҷро намудани ўҳдадорихо дар тамоми ҳаёт аст. Устувории оила аз устувории таҳкурсии муносибатҳои илоҳии оилавӣ бармеояд.

Ин таҳқиқи кӯтоҳро ба охир расонда, хоҳишмандам, ки Худо ба шумо барои таҳти роҳнамоии Китоби Ё зистан ёрӣ расонад. Беш аз ҳама, бигзор Худо шуморо барои мувофиқи таълимоти муқаддаси Ё зистан қобил кунад. Бигзор вафодории Худо ба воситаи ҳаёти итоаткоронаи мо ва оилаҳои мо зоҳир гардад! Бигзор Худо моро баракат диҳад!